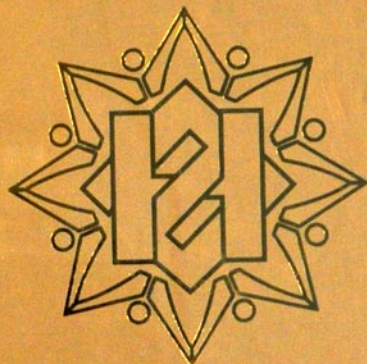

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU

HEYDAR ALIYEV FOUNDATION

2009
1080

T3(2A)
265

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU

[Heydər Əliyev haqq.]

HEYDAR ALIYEV FOUNDATION

M.Ə.Əliyev adına
Azərbaycan Milli
Kutubxanası

85883

86980

*Mənim üçün hər şeydən aziz mənim xalqımdır, mənim Vətənimdir,
mənim torpağımdır.*

HEYDƏR ƏLİYEV

*For me, my people, my Motherland and my native land are
precious above all.*

HEYDAR ALIYEV

Heydər Əliyev Fondunun yarandığı gündən artıq beş ildir ki, keçir. Ötən müddət ərzində Fond çox nüfuzlu qeyri-hökumət təşkilatı kimi formalaşaraq mühüm işlər görüb, genişmiqyaslı layihələr və proqramlar həyata keçirib. Başlıcası budur ki, bəli qısa zaman çərçivəsində o, xalqımızın dərin etimadını qazana bilmişdir. Biz cəmiyyətdə əldə etdiyi bu yüksək mövqeyi Fonda göstərilən hörmət və ehtiram olaraq qiymətləndirir, onu ən böyük nailiyyətimiz hesab edirik.

Fondun fəaliyyətinin əsas məqsədlərindən biri milli-mədəni dəyərlərimizin qorunması və zəngin irsimizin geniş miqyasda təbliği ilə bağlıdır. Bu istiqamətdə keçən illər ərzində nəzərəcarpacaq uğurlar əldə olunub. Fond incəsənətlə bağlı həyata keçirdiyi sivilizasiya layihələri ilə milli mədəniyyətimizin nədir incələrinin dünyada tanınmasında mühüm rol oynamağa başlamışdır. 2009-cu ilin mart ayında Bakıda keçirilən Beynəlxalq Muğam Festivali Fondun mənzəvi sərəfətlərimizin qorunub saxlanılmasına və yaşadılmasına yönəlməli tədqiqatlayıq fəaliyyətinin nümunəsi sayıla bilər.

Fondun təhsil sahəsində müvəffəqiyyətlə gerçəkləşdiriyi layihələr ölkəmizdə ümumən təhsilin mədəni-texniki bazasının möhkəmləndirilməsində əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın bütün regionlarında Fond tərəfindən yeni-yeni məktəblər tikilib zəruri avadanlıqlarla təchiz edilir, uşaqların və uşaqların sağlamlığına əsaslı təmir olunur. Ölkəmizdəki məktəblər şəbəkəsinin kompüterləşdirilməsində Fondun xidmətləri diqqətəlayiqdir. Valideyn hücumayından məhrum olmaq uşaqların təhsilinə isə Fond xüsusi qayğı ilə yanaşır.

Respublikamızda səhiyyə sisteminin təkmilləşdirilməsi də Heydər Əliyev Fondunun daimi diqqət mərkəzindədir. Fond bu sahəyə öz təfəvvüzü əsəngir, xüsusən uşaqların sağlamlığı ilə bağlı layihələrin həyata keçirilməsində yaxından iştirak edir.

Gördüyümüz işlərin əhatə dairəsi gündən-günə genişlənir. Bu, bizi çox sevindirir. Xarici ölkələrdə nümayəndəliklər yaratmışıq. Onlar dövlətimizin və xalqımızın mənafeyi üçün bir sıra layihələr reallaşdırır. Məqsəd ölkəmizin adını dünyada xeyirxah və gözəl əməllərimizlə tanımaqdır.

Diqqətinizə təqdim edilən kitabda Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat verilir. Burada Fondun ən müxtəlif sahələrdə apardığı işlər öz əyən əksini tapıb. Bu nəşrdə siz həm də Fondun ziyarət etmiş xarici ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının ürk sözləri, görkəmli şəxsiyyətlərin təəssüratları ilə tanış ola bilərsiniz.

Mehriban Əliyeva
Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti,
YUNESKO və İSEKO-nun Xoşməramlı səfiri

It is already five years since the Heydar Aliyev Foundation was established. In this period the Foundation has become a highly influential non-governmental organisation and has carried out very important work, bringing to fruition a wide range of projects and programmes. The main point is that, within a very short period, it has earned the profound trust of the nation. We appreciate that the position which the Foundation has attained in society is a mark of respect and honour, and we consider this to be our greatest achievement.

One of the main aims of the Foundation's activity is the preservation of our national cultural values, alongside the extensive promotion of our rich heritage. This has been achieved with very marked success over these years. In realising a cycle of projects concerned with the arts, the Foundation began to play a leading role in achieving global recognition for the rare pearls of our national culture. The holding of the International Muqam Festival in Baku, in March 2009, may be held as an admirable example of the Foundation's work to preserve and immortalise our spiritual values.

The projects successfully accomplished by the Foundation in the field of education in our country have had an important impact in strengthening the financial and technical structure there. It has built and equipped new schools in every region of Azerbaijan, and has also effected fundamental repairs to orphanages and kindergartens. The Foundation's work on the computerisation of the schools network has been particularly notable. Special attention is devoted to the education of children who have been deprived of parental care.

Improvements to the Republic's health system are a continual focus of attention for the Heydar Aliyev Foundation. It has never held back from making its contribution to this field, taking an especially close interest in projects concerned with children's health.

The scope of work carried out expands day by day. This gives us great pleasure. We have established representations in foreign countries and they are realising a number of projects to the benefit of our nation. The point is to associate the name of our country with our striving for both beauty and benevolence.

The book currently holding your attention includes comprehensive information about the work of the Heydar Aliyev Foundation. The projects conducted by the Foundation in many different spheres are clearly reflected here. This publication will also acquaint you with the heartfelt words of the leaders of foreign states and governments, as well as with the impressions of leading personalities.

Mehriban Aliyeva
President of the Heydar Aliyev Foundation,
Goodwill Ambassador of UNESCO and ISESCO

Əliyevin həyat və fəaliyyəti

The life and activities of Heydar Aliyev

HEYDƏR ƏLİRZA oğlu ƏLİYEV 1923-cü il mayın 10-da Azərbaycanın qədim Naxçıvan şəhərində anadan olmuşdur. Atası dəmiryolçu, anası evdar qadın idi.

Heydər Əliyev Naxçıvan Pedaqoji Texnikumunu bitirdikdən sonra 1939-41-ci illərdə Azərbaycan Sənaye İnstitutunun (indiki Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası) memarlıq fakültəsində təhsil almışdır. 1941-ci ildən Naxçıvan Muxtar Respublikası Xalq Daxili İşlər Komissarlığında və Xalq Komissarları Sovetində şöbə müdiri işləmişdir. 1944-cü ilin mayında Naxçıvan Vilayət Partiya Komitəsi tərəfindən dövlət təhlükəsizliyi orqanlarına işə göndərilmiş, Leningradda (indiki

HEYDAR ALIYEV was born on May 10, 1923 in the ancient city of Azerbaijan - Nakhchivan. His father was a railway employee and mother was a housewife.

After graduation from Nakhchivan Pedagogical Technical School, Heydar Aliyev continued his education in Azerbaijan Industry Institute (now Azerbaijan State Oil Academy) at the faculty of architecture in 1939-1941. Starting from 1941, he worked as a head of department of the Commissariat of Internal Affairs of the Autonomous Republic of Nakhchivan, as well as of the Council of People's Commissars.

In May 1944, Nakhchivan Regional

Sankt-Peterburq) xüsusi ali təhsil almışdır. 1957-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) tarix fakültəsini bitirmişdir.

1964-cü ildə Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsinin sədr müavini, 1967-ci ildə isə sədri təyin edilmişdir.

1969-cu ilin iyulunda Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilmişdir.

1976-cı ilin martında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosü üzvlüyünə namizəd, 1982-ci ilin noyabrında isə Siyasi Büro üzvü seçilmiş, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini təyin edilmiş və sovet dövlətinin aparıcı rəhbərlərindən biri olmuşdur. O, 20 il ərzində SSRİ Ali Sovetinin deputatı, 5 il isə Ali Sovetin sədr müavini olmuşdur.

Heydər Əliyev Moskvada işlədiyi vaxtlarda da həmişə Azərbaycanı düşünmüş, onun taleyi ilə yaşamış, doğma respublikanın yalnız keçmiş SSRİ məkanında de-

Partiyası Komitəsi onu işləməyə və qəbul etmək üçün ixtisaslaşdırılmış yüksək təhsilə Leningrad (indiki Sankt-Peterburq) göndərmişdir. 1957-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) tarix fakültəsini bitirmişdir. 1964-cü ildə Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsinin sədr müavini, 1967-ci ildə isə sədri təyin edilmişdir.

1969-cu ilin iyulunda Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilmişdir. 1976-cı ilin martında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosü üzvlüyünə namizəd, 1982-ci ilin noyabrında isə Siyasi Büro üzvü seçilmiş, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini təyin edilmiş və sovet dövlətinin aparıcı rəhbərlərindən biri olmuşdur. O, 20 il ərzində SSRİ Ali Sovetinin deputatı, 5 il isə Ali Sovetin sədr müavini olmuşdur.

1969-cu ilin iyulunda Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilmişdir. 1976-cı ilin martında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosü üzvlüyünə namizəd, 1982-ci ilin noyabrında isə Siyasi Büro üzvü seçilmiş, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini təyin edilmiş və sovet dövlətinin aparıcı rəhbərlərindən biri olmuşdur. O, 20 il ərzində SSRİ Ali Sovetinin deputatı, 5 il isə Ali Sovetin sədr müavini olmuşdur.

1976-cı ilin martında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosü üzvlüyünə namizəd, 1982-ci ilin noyabrında isə Siyasi Büro üzvü seçilmiş, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini təyin edilmiş və sovet dövlətinin aparıcı rəhbərlərindən biri olmuşdur. O, 20 il ərzində SSRİ Ali Sovetinin deputatı, 5 il isə Ali Sovetin sədr müavini olmuşdur.

yl, həm də dünyada tanınması üçün əlindən gələni etmişdir.

Heydər Əliyev 1987-ci ilin oktyabrında Sov.İKP MK Siyasi Bürosunun və şəxsən baş katib Mixail Qorbaçovun yeritdiyi səhv siyasi xəttə etiraz əlaməti olaraq tutduğu vəzifələrdən istefa vermişdir.

Chairman of the Cabinet of Ministers of the USSR. He was one of the senior leaders of the Soviet state. He was serving as a Deputy for the Supreme Council of the USSR for 20 years and as a Deputy Chairman of Supreme Council for 5 years.

When Heydar Aliyev was working in

1990-cı il yanvarın 20-də sovet qoşunlarının Bakıda törətdiyi qanlı faciə ilə əlaqədar ertəsi gün Heydər Əliyev Azərbaycanın Moskvadakı nümayəndəliyində siyasi bəyanatla çıxış edərək, xalqına qarşı törədilmiş cinayətlərin təşkilatçıları və icraçılarının cəzalandırılmasını tələb etmişdir. Onun bu bəyanatı təkcə Azərbaycanda deyil, həm də bütün Sovet İttifaqı məkanında yeni siyasi eranın başlanğıcı oldu.

Dağlıq Qarabağda yaranmış kəskin münakaşəli vəziyyətlə bağlı SSRİ rəhbərliyinin ikiüzlü siyasətinə etiraz əlaməti olaraq, Heydər Əliyev 1991-ci ilin iyulunda Sov.İKP sıralarını tərk etmişdir. O, bununla əlaqədar SSRİ Nazirlər Sovetinin partiya təşkilatına ünvanlanmış ərizəsini bu sözlərlə tamamlamışdı: "Xalqa açıq və düzünü demək lazımdır ki, ölkəmizdə kommunist eksperimenti və sosializm yolu özünü doğrultmadı, zorakılıqla yaradılmış və saxlanılan respublikalar ittifaqı dağılmaqdadır. Bu bəyanatdan sonra qarşıma çıxma biləcək çətinlikləri təsəvvür edəmirəm, hər cür hücumları və mənəvi zərbələri qarşımaqdan görürəm".

Heydər Əliyev 1990-cı ilin iyulunda Azərbaycana qayıtmış, əvvəl Bakıda, sonra isə Naxçıvanda yaşamış, həmin ildə də Azərbaycan Ali Sovetinə deputat seçilmişdir. 1992-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının Naxçıvan şəhərində keçirilmiş təsis qurultayında partiyanın sədri seçilmişdir.

1991-1993-cü illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri, Azərbaycan Respublikası Ali Soveti Sədri və müavini olmuşdur.

1993-cü ilin may-iyun aylarında hökumət böhranının son dərəcə

Moscow he always thought about the prosperity of Azerbaijan and used every opportunity to get his native republic known and famous not only in the USSR but in the whole world.

In October 1987, Heydar Aliyev resigned from all his posts as a protest against the wrong policy of the Political Bureau of the Central Committee of the Communist Party of the USSR and, personally, of the First Secretary Mikhail Gorbachev.

In connection with the bloody tragedy perpetrated by the Soviet troops in Baku on January 20, 1990, Heydar Aliyev made a political statement in the Representative Office of Azerbaijan in Moscow and demanded punishment for organizers and implementers of the crimes against his nation. His statement facilitated the start of a new political era not only in Azerbaijan but also in territory of the USSR.

In protest against the hypocritical policy of leadership of the USSR in connection with the critical conflict occurred in Daghlig Garabagh (Nagorny Karabakh), Heydar Aliyev left the Communist Party of the Soviet Union in July 1991. The last sentences in his resignation letter addressed to the party committee of the Cabinet of Ministers of the USSR were the following: "One should say the truth to his people very openly and the truth is that the communist experiment and the attempts to establish socialism in the country didn't justify itself. The Union of the republics created by force is on the eve of being collapsed. I understand what difficulties I will encounter with af-

kəskinləşməsi ilə ölkədə vətəndaş müharibəsi və müstəqilliyin itirilməsi təhlükəsi yaranıqda, Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin hakimiyyətə gətirilməsi tələbi ilə ayağa qalxdı. Azərbaycanın o zamankı rəhbərləri onu rəsmən Bakıya dəvət etməyə məcbur oldular. Heydər Əliyev iyunun 15-də Azərbaycan Ali Sovetinin Sədri seçildi, iyunun 24-də isə Milli Məclisin qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini icra etməyə başladı.

1993-cü il oktyabrın 3-də ümumxalq səsverməsi nəticəsində Heydər Əlirza oğlu Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. O, oktyabrın

ter my statement and I envisage all the attacks and moral pressures against me in advance".

Heydar Aliyev came back to Azerbaijan in July 1990 and lived first in Baku and then moved to Nakhchivan. The same year he was elected as the Deputy to the Supreme Council of Azerbaijan. In 1992, he was elected as the party Chairman at the constituent assembly of New Azerbaijan Party in Nakhchivan.

In 1991-1993, he worked as the chairman of Supreme Mejlis (Council) of Nakhchivan Autonomous Republic and was the deputy chairman of Supreme Council of the Republic of Azerbaijan.

In May-June 1993, when the governmental crisis reached the extreme level and the country was at the verge of civil war and loss of independence, the people of Azerbaijan demanded to bring Heydar Aliyev to power. The Azerbaijani leaders of that time were obliged to invite him to Baku in an official way. On June 15, 1993 Heydar Aliyev was elected as the Chairman of the Supreme Council (Parliament) of Azerbaijan and on June 24, in accordance with the resolution of Milli Mejlis (Parliament), he had begun fulfilling the duties of the President of the Republic of Azerbaijan.

On October 3, 1993 as a result of the nationwide voting Heydar Aliyev was elected as the President of the Republic of Azerbaijan. When making his inaugural speech on October 10, he said: "Assuming such high and very important duties, first and foremost, I rely on the wisdom and capacity of the Azerbaijani people. The expectations related with

10-da andiçmə mərasimindəki nitqində demişdi: "Bela bir yüksək və məsuliyyətli vəzifəni üzərimə götürürkən, birinci növbədə, Azərbaycan xalqının zəkasına, müdrikiyinə, qüdrətinə güvənirəm, arxalanıram. Azərbaycan xalqının mənə başladığı ümidləri mənə bu vəzifəni üzərimə götürməyə məcbur edib. Əmin etmək istəyirəm ki, bu ümidləri doğrultmaq üçün alimdən gələni asırgamayacam".

Heydər Əliyev 1998-ci il oktyabrın 11-də xalqın yüksək siyasi fəallığı şəraitində keçən seçkilərdə səsənin 76,1 faizini toplayaraq, yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. O, 2003-cü il oktyabrın 15-nə təyin olunmuş prezident seçkilərində də namizadliyinin irəli sürülməsinə razılıq vermiş, lakin səhhətində yaranmış problemlərlə əlaqədar seçkilərdə iştirak edə bilməmişdir.

Heydər Əliyev 2003-cü il dekabrın 12-də müalicə olunduğu Klivlend klinikasında (ABŞ) vəfat etmiş, dekabrın 15-də Bakıda Fəxri xiyabanda dəfn olunmuşdur.

Heydər Əliyev bir sıra beynəlxalq mükafatlara, müxtəlif ölkələrin universitetlərinin fəxri doktoru adına və digər yüksək adlara layiq görülmüş, bir çox dövlətlərin orden və medalları ilə təltif olunmuşdur.

me and cherished by the Azerbaijani people made me to assume those responsibilities. I would like to assure everyone that I will do my utmost to justify these hopes and trust."

On October 11, Heydar Aliyev gathered 76.1 percent of votes at the elections held with the high activeness of the population and was re-elected as the President of the Republic of Azerbaijan. Heydar Aliyev gave his consent to be nominated as a candidate for the October 15, 2003 presidential elections but afterwards relinquished to participate at the elections due to health-related problems.

On December 12, 2003 Heydar Aliyev passed away in Cleveland Hospital (USA) and was buried in the Honorary Cemetery in Baku on December 15.

Heydar Aliyev was awarded with a number of international awards, elected as Honorable Doctor of universities in various countries, and received honors and medals of numerous states.

Azərbaycanın 1960-cı illərin sonundan başlanan və XXI əsrə adlayan tarixinin otuz beş illik bir dövrü ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. O, vətəndaş kimi bütün bu illərdə Azərbaycanın məsuliyyətini öz çiyinlərində daşımış, onu bir dövlət və xalqımızı bir millət kimi tarixin ağır və sərt sınaqlarından çıxarmış, müasir Azərbaycan adlandırdığımız müstəqil məmləkəti, onun bugünkü həqiqətlərini, işıqlı sabahının etibarlı bünövrəsini yaratmışdır. Bu illər ərzində Azərbaycan xalqının ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatının bütün sahələrində dirçəliş onun adı ilə bağlıdır.

Heydər Əliyev 1969-cu ildə birinci dəfə respublikaya rəhbərlik etməyə başlayanda Azərbaycan sosial-iqtisadi həyatın bütün sahələrində geridə qalırdı,

Thirty-five year period of the whole history of Azerbaijan beginning since the end of 1960 and ending in the first years of the XXI century is associated with the name of the distinguished leader Heydar Aliyev. As a citizen, he always felt responsibility for Azerbaijan during those years and underwent with his nation and people many severe moments of history. He laid the foundation of the sovereign state which we call modern Azerbaijan and paved the way from the country's nowadays realities to the bright future. Revival in all aspects of the social-economic, political and cultural life of the Azerbaijani people is connected with his name.

When Heydar Aliyev became the leader of the republic for the first time in

ona SSRİ-nin perspektivsiz əyalətlərindən biri kimi baxılırdı. Sovet rəhbərliyində hesab edirdilər ki, Azərbaycan nefti artıq öz keçmiş əhəmiyyətini itirmişdir və onun neftə yönəldilmiş iqtisadiyyatı durğunluğa məhkumdur. Alman faşizmi üzərində qələbənin təmin olunmasında ən həlledici rollardan birini oynayan qədim neft sültnəti belə bir aqibətlə üzləşmişdi. Respublikanın əvvəlki rəhbərləri tənəzzüldən çıxış yolları axtarmaq əvəzinə mənfi meyillərin daha dərin kök atması ilə bəşmiş və hakimiyyətdə birincilik uğrunda gizli mübarizəyə qurşanmışdılar.

Belə bir dövrdə Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi Azərbaycanın tarixində dönüşün başlanğıcı oldu. Respublikanın dinamik inkişafına dair kompleks proqramlar işlənilib hazırlandı.

1969, Azerbaijan was backward in every aspect of the social-economic life. One was considering Azerbaijan to be the province of USSR having no future potential. The Soviet leadership was thinking that the Azerbaijani oil already lost its importance and that its economy was condemned to be in stagnation. The ancient oil industry, which played a significant role in gaining the victory over the fascism, encountered such a negative attitude. The previous leaders of the republic resigned themselves in finding the ways of getting out of the decline and were engaged in clandestine struggle for the power and leadership.

When Heydar Aliyev came to power, that day became a turning point in the history of Azerbaijan. The wide-range

88885

Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə ittifaq hökuməti Azərbaycan iqtisadiyyatının hətərəfli və intensiv inkişafına yönəldilmiş beş xüsusi qərar qəbul etmişdi. Bu, görünməmiş bir iş idi və respublikanın, xalqımızın mənafeyi baxımından tarixi əhəmiyyəti vardı. Heydər Əliyevin yüksək təşkilatçılıq bacarığı sayəsində ölkə həyatının bütün sahələrində vüsətli dəyişikliklər baş vermişdi. Azərbaycan Rusiya Federasiyasından sonra, ittifaq büdcəsindən dotasiya almadan yaşayan iki respublikadan biri idi.

Həmin dövrdə Azərbaycanda güclü iqtisadi potensial yaranmışdı. Heydər Əliyev çox gözəl başa düşürdü ki, hər bir millətin siyasi müstəqilliyini şərtləndirən əsas amil onun iqtisadi azadlığıdır. Bu baxımdan, indiki mərhələdə Azərbaycanın dövlət suverenliyi və iqtisadi müstəqilliyi,

programs related with the dynamic development of the republic had been elaborated. With the initiative of Heydar Aliyev the central power adopted five particular decrees aimed at the intensive and overall development of the Azerbaijan's economy.

It was an unprecedented work and, from the viewpoint of national interests, it had the historical significance. Due to the remarkable organizational skills of Heydar Aliyev noticeable changes occurred in every aspect of the country's life. Azerbaijan became the second republic after the Russian Federation which could live without any subsidy from the Union's central budget. During that period Azerbaijan gained a significant economic potential. Heydar Aliyev understood very well that economic freedom

dünya iqtisadiyyatına getdikcə daha dərin inteqrasiyası prosesinin hələ 1970-ci illərin sonu – 1980-ci illərin əvvəllərində tamalı qoyulmuş potensiala əsaslandığını deyən tədqiqatçıların fikri ilə razılaşmaq mümkün deyil.

Həmin illəri Azərbaycanın müasir inqibah dövrü hesab etmək olar. On beş il ərzində Azərbaycanda 213 iri və orta sənaye müəssisəsi istifadəyə verilmişdi ki, bu da əvvəlki 40 ildə yaradılmış müəssisələrin sayına bərabər idi. SSRİ-nin neftçixarma sənayesi üçün avadanlığın 70 faizindən çoxu Azərbaycanda istehsal olunurdu. Cihazqayırma, elektron, elektrotexnika kimi yeni sənaye sahələri yaradılmışdı. Azərbaycan neftinin əvvəlki şöhrətini qaytarmaq üçün böyük işlər görülmüşdü. Dənizdə neft və qaz hasilatının artırılmasında dönüş yaranmış, 70 metr dərinlikdəki sahələrdə quyular qazmaq üçün qazma qurğuları, nəhəng kranlar, ixtisaslaşdırılmış gəmilər neftçilərin istifadəsinə verilmişdi. Bu gün neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsində xüsusi yeri olan Dərin Dəniz Özülləri Zavodu da o illərdə inşa edilmişdir.

Aqrar sahədə misilsiz irəliləyiş vardı, on ildə məhsul istehsalı 2,7 dəfə artmışdı. Bu müddətdə üzüm istehsalı 272 min tondan 1481 min tona, pambıq istehsalı 335,6 min tondan 831,2 min tona, taravaz istehsalı 410 min tondan 850 min tona çatmışdı.

Sənaye istehsalı 2,7 dəfə artmışdı ki, bu da əvvəlki 30 ildə buraxılan məhsulun həcmindən 2 dəfə çox idi. İqtisadiyata əvvəki 50 ildəkindən 1,4 dəfə çox kapital qoyulmuşdu. Respublikanın milli gəliri 2,5 dəfə artmışdı.

of the country is one of the main criteria for maintaining its independence. It is hard not to agree with those researchers who confirm that the foundation of the deeper integration into the world economy, national and economic sovereignty of Azerbaijan was laid at the end of 1970s and beginning of 1980s.

One can consider those years as the period of Azerbaijan's renaissance. During fifteen years 213 large and middle sized industrial enterprises were put in use and that number was equal to the number of enterprises created within previous forty years. More than 70 percent of the equipment for oil-producing field was being manufactured in Azerbaijan. New fields such as equipment-producing, electrical engineering and others were created in Azerbaijan. Huge amount of work was made in order to return the Azerbaijani oil to its former glory. The big achievements were made in the petroleum production and gas-extraction in the open sea. Drilling rigs designated to bore the wells in the depth of 70 meters, huge hoisting cranes and specialized vessels were put to the use of oil industry workers. The Factory of Deep Water Wells which plays a special role in implementing the successful oil strategy nowadays was constructed during those years.

Remarkable progress was achieved in the agricultural field. Production increased by 2.7 times. Grape production increased from 272 thousand tons to 1481 thousand tons, cotton - from 335,6 thousand tons to 831,2 thousand tons, vegetables - from 410 thousand tons to 850 thousand tons.

Bakıda, respublikanın şəhər və rayonlarında böyük quruculuq və abadlıq işləri görülmüşdü. 1971-1983-cü illərdə təxminən 18,3 milyon kvadratmetr mənzil tikilmişdi ki, bu da 1920-1983-cü illərdə istifadəyə verilmiş mənzil fondunun 33 faizinə bərabər idi. Başqa sözlə, 1,7 milyon nəfər, yəni respublikada hər 4 nəfərdən biri mənzil şəraitini yaxşılaşdırmışdı. Azərbaycan kəndinin sosial mənzərəsinin, həyat tərzinin tanınmaz dərəcədə dəyişməsi də məhz bu dövrə təsadüf edir. Həmin illərdə kəndlərdə 4,8 milyon kvadratmetr yaşayış evləri istifadəyə verilmişdir.

Azərbaycanın inkişafını şərtləndirən mühüm amillər sırasında təhsilin, elm və mədəniyyətin yüksəlişinə xüsusi diqqət yetirilirdi. Çünki Heydər Əliyev bilirdi ki, mədəniyyətin, mənaویyyətin tərəqqisi ilə müşayiət olunmayan iqtisadi inkişaf

Industrial production increased by 2.7 times which was twice higher than the total production for the previous 30 years. The investment into the economy was put 1.4 times more than during the previous 50 years. National income of the republic increased by 2.5 times. The big renovation and construction works were made in Baku and other cities and districts of the republic. As many as 18.3 millions square meters of apartments were built during 1971-1983 which constituted 33 percent of the whole housing resources which were put in use in 1920-1983. In other words the housing conditions of 1.7 million people (every fourth citizen of the republic) were improved. The social conditions of the villages of Azerbaijan had changed noticeably. During those years, 4.8 million square meters of housing were put into use in the villages.

bütövlükdə cəmiyyətin davamlı yüksəlişini təmin edə bilməz. Kommunist ideologiyasının hakim olduğu bir cəmiyyətdə bu ideyanı açıq şəkildə gerçəkləşdirmək mümkün deyildi.

Lakin Heydər Əliyevin siyasi məharəti bunun yollarını tapmağa imkan vermişdi. Bu yollar ilk baxışda çox sadə görünürdü: Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin yubileylərinin respublika və ittifaq səviyyəsində qeyd edilməsi, onların əzəmətli abidələrinin ucaldılması, indiki Bakı Dövlət Universitetinin 50 illik yubileyinin, bəzələrinin iddia etdiyi kimi, 1970-ci ildə deyil, tarixi həqiqət əsas tutularaq 1969-cu ildə keçirilməsi, yeni ali məktəblərin açılması, azərbaycanlı gənclərin ittifaqın aparıcı ali məktəblərinə müsabiqədənkənar qəbul olunması, ədəbiyyatımızda, kinomuzda yeni ruhlu

Particular attention was paid to the education, science and culture which are the important factors stipulating the development of Azerbaijan. Heydər Əliyev knew that the economic development not accompanied by the progress in culture cannot assure the sustainable development of the society. One could not realize this idea in an openly in the society led by the communist ideology. But the political talent of Heydər Əliyev helped to find such a way. At a first glance the mentioned way seemed to be very simple: celebrating of jubilees of the prominent persons of Azerbaijan at the republican and the Union level's, building monuments in memory of them, celebrating the 50-th anniversary of Baku State University not in 1970, as some people say, but in 1969 based on the his-

asərlərə qadağanın götürülməsi və s.

Lakin daxiləki "bolşevik ruhu ziyanlılar", ən çox isə tarixən Azərbaycana düşmən kəsilmiş erməni millətçiləri respublikada bu prosesa mane olmaq üçün bütün vasitələrə əl atırdılar. Bu baxımdan xalqımızın ən görkəmli oğullarından biri Nəriman Nərimanovun abidəsinin qoyulması, o vaxtlar xüsusilə gənclər arasında populyar olan "Qobustan" toplusu, Azərbaycan kinosunun ən yaxşı nümunələrindən sayılan "Bir cənub şəhərində" filmi ilə bağlı maneələri xatırlatmaq kifayətdir.

Heydər Əliyevin milli dirçəliş, təməli həmin dövrdə qoyulmuş azərbaycançılıq ideologiyası ilk növbədə gənclərə istiqamətlənmişdi. 1970-ci illərin axırlarında SSRİ-nin müxtəlif ali məktəblərinə hər il 700-800 nəfər, 1980-ci illərin əvvəllərində isə hər il 1000-1400 nəfər göndərilirdi ki,

torical fact, opening of new educational institutions, sending of Azerbaijani youth into the leading higher education institutions, lifting the bans from some of our masterpieces containing the new spirit in literature and cinema, etc.

Though, internal "intellectuals with Bolshevik spirit" and the Armenian nationalists who historically demonstrated hostility to Azerbaijan made every attempt just to hamper the mentioned process in the republic. From this point of view, one should remember the obstacles related to building of the monument to one of the prominent persons of Azerbaijan Nariman Narimanov, publication of the collection "Gobustan" which was very popular among the youth at that time, and demonstration of the movie "In One Southern City" which is considered as one of the best products

bunların da əksəriyyəti azərbaycanlılar idi. Bu yolla Heydər Əliyev iki məqsədə nail olurdu: respublikanın elmi və kadr potensialı yüksəlir, istedadlı gənclərimiz xalqımızın mədəniyyətini, milli-əxlaqi dəyərlərini təbliğ etməklə Azərbaycan haqqında müsbət rəy və təsəvvür formalaşdırırdılar. Həmin gənclərin bir hissəsi təhsil aldıqdan ölkələrdə qalib işləmişdir və hazırda keçmiş sovet məkanındakı Azərbaycan diasporunun özəyini təşkil edir.

Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyinin birinci dövründən danışarkən Cəmişid Naxçıvanski adına ixtisaslaşdırılmış hərbi məktəbin açılmasını xüsusi vurğulamaq lazımdır. Xalqın milli hərbi kadrları olmasının əhəmiyyətini yaxşı başa düşən general Heydər Əliyev bütün maneələrə və çətinliklərə baxmayaraq, Azərbaycanda

of the Azerbaijani cinematography.

National revival and the ideology of Azerbaijanism which was founded during that period were directed primarily to the youth. At the end of 1970s, 700-800 persons were sent to the various higher education institutions of the USSR every year, and, at the end of the 1980s, this number reached 1000 – 1400. One should emphasize the fact that most of them were Azerbaijani. By acting this way Heydər Əliyev wanted to achieve twofold effect: to strengthen the scientific and cadre potential of the republic and to form a positive image of Azerbaijan by promoting the culture and values of our people with the help of gifted and talented youth. Some of those young students decided to stay and work in the countries they studied

ilk belə məktəbin açılmasına nail olmuşdu. 1970-ci illərdə Azərbaycandan hərbi təhsil müəssisələrinə oxumağa hər il 300-400 gənc göndərilirdi. 1980-ci illərin əvvəllərində isə belə gənclərin sayı 800-1000 nəfərə çatmışdı ki, onların da çoxu azərbaycanlı idi. Heydər Əliyevin fəxr etdiyi bu məktəb hazırda hərbi lisey kimi uğurla fəaliyyət göstərir.

Heydər Əliyev xalqın milli dirçəlişi, özünüdərkli məsələsində Azərbaycan dilinə böyük əhəmiyyət verirdi. Onun qayğısı sayəsində Azərbaycan dilinə uzun illərdən bəri davam edən oğey münasibətə son qoyulmuşdu. Məhz onun iradəsinin nəticəsi idi ki, respublikanın 1978-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiyasında Azərbaycan dili dövlət dili kimi təsbit edilmişdi. Sonralar, müstəqillik illərində respublika-

and now they constitute the cornerstone of Azerbaijani diaspora.

Talking about the first period of Heydər Əliyev's leadership of the country, the establishment of the J. Nakhchivanski specialized military school must be specifically mentioned. Understanding the importance of having national military personnel, Heydər Əliyev has been successful in opening the first military school in Azerbaijan, despite enormous challenges and difficulties. In the 1970s, every year 300 to 400 young school graduates from Azerbaijan were sent to various military schools. In the 1980s, the number of these graduates reached to one thousand and majority of them were Azerbaijani. The school, which Heydər Əliyev was proud of, operates as a military college now.

ya rəhbərlik edərkən ölkə həyatının bütün sahələrində Azərbaycan dilinin mövqeyinin möhkəmləndirilməsi üçün böyük işlər görən Heydər Əliyev çıxışlarından birində demişdir: "Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi yaşaması, möhkəmlənməsi, inkişaf etməsi bizim ən böyük nailiyyətlərimizdən biridir. Bu, təkcə dil məsələsi deyil, həm də azərbaycançılıq məsələsidir".

Heydər Əliyev həmin illərdə gördüyü işlərdə ziyallığın, bütün xalqın diqqətini tarixi və mədəni qaynaqlara yönəldirdi, xalq öz milli mədəniyyətini sanki yenidən tanıyır və yenidən qiymətləndirirdi. Həmin dövrdə Azərbaycan gənclərinin bütöv bir nəslə Heydər Əliyevdən əsil həyat dərsləri almışdır.

Heydər Əliyev Moskvada işlədiyi dövrdə respublikaya daim qayğı göstərirdi. Xalqa, doğma Vətənə bağlılığı onun yüksək vəzifə səlahiyyətlərinin verdiyi geniş imkanlardan istifadə edərkən, Azərbaycan üçün böyük işlər görməsini şərtləndirən amil idi. Bu illərdə Azərbaycan özünün inkişafı üçün SSRİ-nin mümkün olan bütün imkan və vasitələrindən maksimum bəhrələniirdi.

Bu dövrdən başlayaraq, Heydər Əliyev 15 müttəfiq respublikadan birinin rəhbəri deyil, Sovetlər İttifaqı kimi nəhəng bir dövlətin rəhbərlərindən biri idi. Onun nüfuzu yüksəlir, işinin miqyası da artır.

Sovetlər İttifaqının siyasi idarəçiliyinə daxil olan, hökumətdə mühüm yer tutan Heydər Əliyev sosial-iqtisadi kompleksin ən vacib sahələrinə rəhbərlik edirdi. İttifaq əhəmiyyətli 15 böyük nazirlik onun tabeliyində fəaliyyət göstərirdi.

Heydər Aliyev was giving high degree of importance to the Azerbaijani language in the question of nation's self consciousness and revival. As a result of his endeavors, the Azerbaijani language has received the attention it deserved. Only because of his efforts, the Azerbaijani language has received a state language status in the constitution of Azerbaijan of 1978. Later, during the years of his governance of the independent Azerbaijan, he did great work in strengthening the use of the Azerbaijani, as he stated in one of his speeches: "The strengthening and development of the Azerbaijani language is one of our greatest achievements. It is not only a matter of language but also a matter of Azerbaijanism".

Heydar Aliyev's policies during those years were oriented on bringing the attention of the society to the historical and cultural heritage of the nation, thus resulting in the rediscovery and reassessment of the national cultural legacy of the country. The entire generation of the Azerbaijani Youth of that time has received vital lesson from Heydar Aliyev.

Heydar Aliyev always cared for Azerbaijan during the period of his work in Moscow. The loyalty towards his nation and motherland was the key factor that guided him in spending enormous efforts to help Azerbaijan using the wide range of opportunities provided by his top-level political leadership position. During these years, Azerbaijan was largely benefiting from the opportunities and perspectives available in the Soviet Union.

14 illik respublika rəhbərliyi, üstəgəl 5 il də nəhəng bir dövlətin ali hakimiyyət ejaşlonunda yorulmaz fəaliyyət böyük enerji tələb edirdi. Balka da onunla fəxr edən sırası azərbaycanlılar heç təsəvvürlərinə də gətirmirdilər ki, bütün bu uğurlar hansı gərgin zəhmətin, hansı həyat və iş tərpinin sayəsində başa gəlirdi...

1990-cı ilin yayında Moskvadan Vətəna qayıdan Heydər Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri işlədiyi illər Azərbaycanın istiqlali yolunda xüsusi mərhələ olmuşdur. Onun rəhbərliyi altında muxtar respublika Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinə doğru irəliləməsində mühüm rol oynadı. SSRİ-nin saxlanması üçün keçirilən qondarma referendum burada boykot edilmiş, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli bayrağı dövlət bayrağı kimi ilk dəfə burada qəbul olunmuş, rus (sovet) qoşun hissələri muxtar respublikadan çıxarılmış, 1990-cı ilin 20 Yanvar faciəsinə həqiqi siyasi qiymət verilməmişdir. Naxçıvan haqqıqətən milli azadlıq və milli dövlət quruculuğu nümunəsi göstərirdi.

Heydər Əliyevin muxtar respublikaya rəhbərlik etməsi Azərbaycanın bu qədim diyarının erməni işğalından xilas olmasında başlıca rol oynamışdır. Qarşılaşdığı bütün çətinlikləri dəf etmiş muxtar respublikada sabitliyin, əmin-amanlığın təmin olunması məhz Heydər Əliyevin siyasi təcrübəsinin və iradəsinin nəticəsi idi.

1993-cü ilin yayında Azərbaycanın gərgin ictimai-siyasi hadisələr qarşısında qaldığı bir vaxtda Heydər Əliyevin

In those times, Heydər Əliyev was not only the leader of one of the 15 republics, but also one of the political leaders of the Soviet Union. His personal influence was expanding and magnitude of his job was increasing as well.

As a part of the Soviet Union's political leadership and an important member of the government, Heydər Əliyev was leading one of the key fields of the socio-economic industry. Fifteen large federal ministries were functioning under his supervision.

Leading Azerbaijan for 14 years along with 5 years of career at the political system of a huge country required enormous personal energy. Perhaps many average Azerbaijanis who felt proud of Heydər Əliyev did not know that all his achievements were possible because of his hard work and strict personal and professional regimes...

Heydər Əliyev's leadership of the Supreme Council of Nakhchivan Autonomous Republic, upon returning to the Motherland in the summer of 1990, was special stage in the fight for independence of Azerbaijan. Nakhchivan, under his leadership, has played an important role in gaining the independence of Azerbaijan: the referendum on preserving the Soviet Union was boycotted there, the flag of Azerbaijan Democratic Republic of 1918 was raised as the new state flag, the Russian (Soviet) military units were forced out of Nakhchivan, and the tragedy of 20 January 1990 has received accurate political judgment. Nakhchivan demonstrated a true example of national freedom and national

hakimiyyətə qayıtması heç də təsadüfi deyildi. Həmin il iyunun 15-də onun hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycan tarixinin yeni mərhələsi başladı. Bu qayıdışla ölkənin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi-mədəni həyatında, beynəlxalq əlaqələrində dönüş yarandı, elmi əsaslara, beynəlxalq norma və prinsiplərə uyğun müstəqil dövlət quruculuğu prosesi başlandı.

Bütün bunlara nail olmaq üçün ilk növbədə ölkədə ictimai-siyasi sabitliyi təmin etmək lazım idi. Çünki bunsuz dağılmış iqtisadiyyatın bərpası, xarici sərmayələrin cəlb olunması, dövlət quruculuğu ilə məşğul olmaq mümkün deyildi. Heydər Əliyevin qətiyyətli sayları sayəsində bu istiqamətdə ciddi tədbirlər görüldü. Azərbaycan dövlətçiliyinin varlığına böyük təhlükə olan 1994-cü ilin oktyabr və 1995-ci ilin mart dövlət çev-

statehood building. Heydər Əliyev's political leadership in this ancient Azerbaijani land had played a vitally important role in saving it from the Armenian aggression. As a result of Heydər Əliyev's political experience and strong perseverance, in Nakhchivan, which had overcome many challenges, the stability and peace was achieved.

Heydər Əliyev's return to the political power in the summer of 1993, when the socio-political situation in the country was unstable, had not been simply a coincidence. With his come back on June 15 of the same year, the entirely new period in the history of Azerbaijan had started. This return facilitated a fundamental change in the socio-political, socio-economic and scientific-cultural life of the society and in the country's international relations. The new independent

riyyəti cəhdlərinin qarşısı alındı. Ayrı-ayrı Prezidenti fiziki cəhətdən məhv etmək üçün dəfələrlə təşkil olunmuş sui-qəsdlər zərərsizləşdirildi, dövlətçiliyimiz qorunub saxlandı. Silahlı yolla hakimiyyətə gəlmək cəhdlərinə bircə dəfəlik son qoyuldu, ölkədə möhkəm, davamlı sabitlik təmin edildi.

Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəldiyi dövrdə ən vacib məsələ Ermənistanın getdikcə genişlənən təcavüzünün qar-

statehood development process had started and was based on the scientific research and international norms and principles.

In order to attain all the above mentioned results, the achievement of the socio-political stability in the country was the primary task. Because without this factor it was impossible to rehabilitate the destroyed economy, encourage foreign investment and engage in state-

şısını almaq idi. Ümummillə liderimizin həyata keçirdiyi taxirasalınmaz tədbirlər nəticəsində bir tərəfdən, Azərbaycanın milli maraqlarını qorumağa qadir olan nizami silahlı qüvvələrin yaradılması, torpaqlarımızın müdafiə olunması ilə bağlı mühüm addımlar atıldı, digər tərəfdən, atəşkəsa nail olmaq üçün bütün siyasi və diplomatik vasitələr işə salındı. Nəticədə ayrı-ayrı xarici qüvvələrdən dəstək alan Ermənistan silahlı qüvvələrinin azgünlüyünə qarşısı alındı. Güclü əks-zərbələr alan düşmən dənışiqlərə getməyə məcbur oldu və 1994-cü ilin mayında atəşkas haqqında saziş imzalandı.

Heydər Əliyevin fəaliyyətinin ən mühüm, strateji əhəmiyyət daşıyan istiqamətlərindən biri bazar münasibətlərinə keçidin tələblərinə

hood building. As a result of Heydar Aliyev's hard work, series of policies were implemented towards these goals. The coup d'etat plans of the October 1994 and March 1995, which endangered the independence of Azerbaijan, had been successfully defeated. Attempts on the President's life, which were planned by various internal and external forces, had been eliminated and the statehood was protected. The efforts of seizure of power by using military force were stopped forever and sustained stability was achieved in the country.

During the initial years of Heydar Aliyev's governance the most important challenge was related to the escalating aggression from the neighboring Armenia. As a result of urgent policies of the national leader, on the one hand, the

uyğun iqtisadi siyasət hazırlayıb reallaşdırmaq, ölkə iqtisadiyyatını böhran vəziyyətindən qurtarıb dirçəliş, sonra isə inkişaf yoluna çıxarmaq idi. Bu baxımdan ilk addım müstəqil Azərbaycanın yeni neft strategiyasının işlənilib hazırlanması olmuşdur. 1994-cü il sentyabrın 20-də dünyanın aparıcı neft şirkətləri ilə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması nəticəsində Heydər Əliyev nəinki neft strategiyasının təməlini qoydu, ümumiyyətlə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafının əsaslarını müəyyən etdi. Beləliklə, Heydər Əliyev dünyanın diqqətini Cənubi Qafqaz və Xəzər regionuna cəlb etdi, Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən dünya birliyinə inteqrasiyasının təməlini qoydu.

Lakin "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması heç də asan başa gəlməmişdi. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində ataşkəsin yenidən əldə edildiyi, bəzi qonşu dövlətlərlə

important steps were taken in order to establish the military forces to protect the lands, and, on the other hand, all political and diplomatic means were mobilized to reach a peace deal. The outcome of all the efforts was that the aggression of the Armenian forces, which were supported by their foreign sponsors, was defeated and the enemy had agreed for a cease-fire deal which was signed in May of 1994.

One of the key and strategic directions of Heydar Aliyev's efforts was to develop a new economic policy, which would have met the requirements of the open market principles as well as to rehabilitate the country's economy and facilitate its further progress. In this regard, the first step was to develop the oil strategy of the independent Azerbaijan. On September 20, 1994 the signing

münasibətlərdə gərginliyin mövcud olduğu, Xəzərin hüquqi statusu ilə bağlı mübahisələrin kəskinləşdiyi, ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin hələ tam bərqərar edilmədiyi, Azərbaycana kənar təzyiqlərin artdığı bir şəraitdə belə böyük müqavilənin imzalanmasının mümkünlüyünə çoxları şübhə edirdi. Buna təkcə iqtisadi deyil, həm də mühüm siyasi məsələ kimi baxan Heydər Əliyev özünün təcrübəsindən istifadə edərək Azərbaycanın gələcək inkişafını şərtləndirən silsilə neft müqavilələrinin imzalanmasının başlanğıcını qoydu. İndiyədək 30-dan çox xarici şirkətin iştirakı ilə 30 müqavilə imzalanmışdır.

Heydər Əliyev neft strategiyasının məqsədləri barədə demişdir: "Azərbaycan 1994-cü ildən özünün yeni

of the "Contract of the Century" by Heydar Aliyev with the leading oil companies of the world, on the one hand, laid the foundation of the oil strategy, and, on the other hand, outlined the essential direction of the Azerbaijani economy. Thus, Heydar Aliyev was able to direct the attention of the global powers towards the South Caucasus and Caspian region and laid the foundation for the integration of the Azerbaijani economy into the global economy.

Nonetheless, the ratification of the "Contract of the Century" was not an easy task. Many were skeptical about the possibility of such an agreement when there were numerous challenges: the cease fire between Armenia and Azerbaijan over Daghlig Garabagh (Nagorny

neft strategiyasını həyata keçirməyə başlamışdır. Bu strategiyanın əsas mənası, məhiyyəti və prinsipləri ölkənin təbii sərvətlərindən, o cümlədən neft və qaz yataqlarından Azərbaycan xalqının rifahı namına daha səmərəli istifadə etməkdən ibarətdir".

"Əsrin müqaviləsi"nin həyata keçirilməsi qısa bir zamanda bəhrəsini verməyə başladı. 1997-ci ilin axırlarına yaxın bu müqavilə çərçivəsində ilkin neftin hasilatına başlandı. Müqavilələrin əhatə etdiyi "Azəri", "Çıraq" və "Günəşli" yataqlarının tammiqyaslı işlənilməsinə başlandıqdan sonra buradan hər il 50 milyon ton "qara qızıl" çıxarılaçaqdır. İndiyədək "Əsrin müqaviləsi" çərçivəsində həyata keçirilmiş tədbirlərə 20,9 milyard dollar vəsait xərclənmiş, Azərbaycanda 40

Karabakh) was just recently reached; the relationships with some neighboring countries were rather strained; there were increasing disagreements over the legal status of the Caspian Sea; the internal socio-political stability was fragile; and, finally, there were increasing external pressure on Azerbaijan. Using his experience, Heydar Aliyev, who viewed this matter not only as the economic one, but also as a very important political issue, had initiated the signing of new series of oil contracts, which facilitated the future development of Azerbaijan. So far, 30 contracts have been signed with more than 30 international companies.

Heydar Aliyev told about the goals of the oil strategy: "Azerbaijan has started to implement its new oil strategy since

mindən artıq iş yeri açılmışdır.

Heydər Əliyevin yeni neft strategiyasının həyata keçirilməsinin zirvəsi, şübhəsiz ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri layihəsidir. Onun reallaşdırılmasına göstərilən təzyiqlər, bu yoldakı maneə və çətinliklər çoxlarına məlumdur. Lakin Heydər Əliyevin cəsarəti, qətiyyəti və müdrikliyi bütün bunların qarşısını aldı və reallığa çevrilən bu kəmər 2006-cı ilin iyulunda istifadəyə verildi. Daha bir iri layihənin, Bakı-Tbilisi-Erzurum kəmərinin reallaşdırılması ilə Azərbaycanın təbii qazı artıq Avropa bazarına çatdırılır.

Prezident cənab İlham Əliyev Azərbaycanın yeni neft strategiyasının ölkəmiz üçün əhəmiyyətini qısaca belə səciyyələndirmişdir: "Şübhə yoxdur ki, əgər 1994-cü ildə Heydər Əliyevin

1994. The underlying theme of the use of natural resources, including oil and gas reserves, is to utilize them efficiently for the well-being of the people of Azerbaijan".

The implementation of the "Contract of the Century" had brought immediate returns. By the late 1997, the first oil was extracted within the frameworks of the contract. Once the full potential of Azeri, Chirag and Guneshly reserves is reached, Azerbaijan is expecting to extract annually over 50 million tons of "black gold" from the oil fields. So far, for the implementation of the "Contract of the Century" the investments in the amount of USD 20.9 billion has been made, and, as a result, over forty thousand jobs has been created in Azerbaijan.

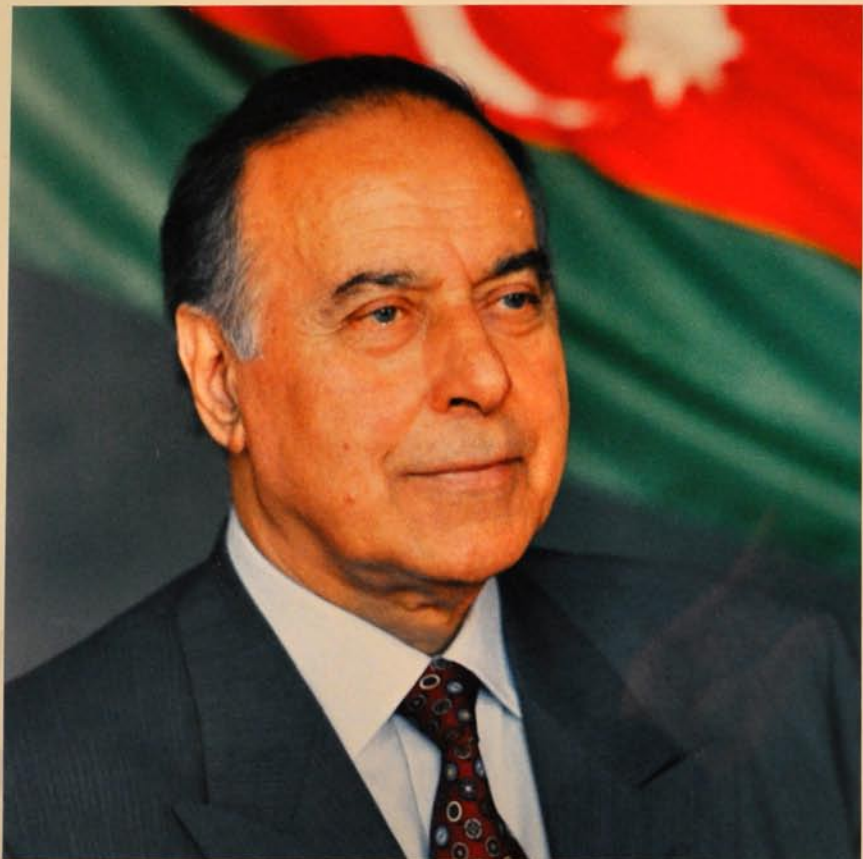
uzaqgörənliyi, cəsarəti olmasaydı, biz bütün bu nailiyyətləri əldə edə bilməzdik. Ümumiyyətlə, indi təsəvvür etmək çətindir ki, əgər biz xarici şirkətlərlə bu işlərə başlamasaydıq, Azərbaycanın indiki vəziyyəti necə olardı".

Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən iqtisadi siyasət Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişafına yol açmışdır. Regional inteqrasiya proseslərində fəal iştirak etmək Heydər Əliyevin iqtisadi inkişaf konsepsiyasının tərkib hissəsidir. Azərbaycanın Şərqlə Qərbi, Şimalla Cənubu birləşdirən əsas nəqliyyat dəhlizlərinin qovuşduğu yerləşməsi qloballaşma baxımından ölkəmizin təkcə regional layihələrdə deyil, həm də beynəlxalq layihələrdə əhəmiyyətini artırmışdır. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə GUOAM təşkilatının yaranması bir sıra dövlətlərin mənafehlərinin siyasi və iqtisadi cəhətdən birləşdirilməsi yolunda ilk addım olmuşdur. Azərbaycan Avropa Birliyinin dəstəyi ilə həyata

The culmination of Heydar Aliyev's new oil strategy is clearly the Baku-Tbilisi-Ceyhan Oil Pipeline. The pressures against the project, difficulties and barriers to its realization are well known. But Heydar Aliyev's courage and dedication had overcome all these obstacles, and, as a result, the pipeline was commenced in July of 2006. Azerbaijan's natural gas resources are transferred to the European markets via another large project-Baku-Tbilisi-Erzurum Gas Pipeline.

President Mr. İlham Aliyev has briefly explained the importance of Azerbaijan's new oil strategy saying: "No doubt that we could not have achieved all the successes without Heydar Aliyev's foresight and courage. It is impossible even to imagine what would be the condition of Azerbaijan if we were not started the co-operation with the foreign companies." The economic policy of Heydar Aliyev has resulted in sustainable development of Azerbaijan's economy. Participation

göstərir, informasiya azadlığı təmin edilmişdir. Cəmiyyət və dövlət həyatında baş verən dəyişikliklər, Azərbaycanın Avropa hüquq məkanına qoşulmasından irəliləyən realiaqlar nəzərə alınaraq, əsas qanuna dəyişiklik və əlavələr edilməsi üçün 2002-ci il avqustun 24-də ümumxalq səsverməsi yolu ilə Referendum aktı qəbul olunmuşdur. Bununla da insan və vətəndaş hüquqları üçün təminat genişləndirilmiş, onların daha yüksək səviyyədə qorunmasına şərait yaranmışdır.

Ümummilli liderimizin rəhbərliyi altında Azərbaycan dövlətinin xarici siyasəti, dünyanın aparıcı dövlətləri və beynəlxalq təşkilatları ilə əlaqələri milli maraqlara əsaslanan xəttə inkişaf etməyə başlamışdır. Heydər Əliyevin xarici siyasət məsələlərinə müstəsna əhəmiyyət verməsi, milli məqsədlər naminə beynəlxalq miqyasda addım-

legal system into the European legal system. Because of Heydar Aliyev's policies, the political, economic, social and legal reforms have been undertaken in the country and essential steps were taken with the aim of strengthening the democratic principles in the society. The necessary conditions have been established to conduct democratic, free, fair and transparent elections and necessary efforts were made to enhance the activity of the political parties and civil-society organizations. In order to align the legal system of Azerbaijan with the developments in the society and increase the integration of the country's legislation system into European legal system, the national referendum was held on August 24, 2002 to make necessary revisions of the constitution of the Republic of Azerbaijan.

These revisions were essential for ex-

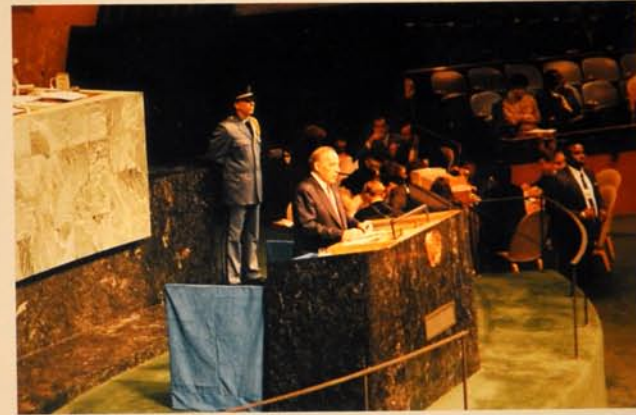
lar atması Azərbaycan dövlətçiliyinin bu günü və gələcəyi baxımından son dərəcə əhəmiyyətli olmuşdur. Onun diplomatiyası nəticəsində dünyanın demokratik dövlətlərinin və aparıcı beynəlxalq təşkilatlarının ölkəmizə, onun zorla calb olunduğu silahlı münaqişəyə münasibətinin əsaslı surətdə dəyişməsinə nail olunmuşdur. Heydər Əliyevin xarici siyasətinin əsasını sülh, beynəlxalq hüquq normalarına, sərhədlərin toxunulmazlığına, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə hörmət və qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlıq prinsipləri təşkil etmişdir. Azərbaycanın xarici tərəfdaşları etiraf edirlər ki, Heydər Əliyev dövlətin xarici siyasət konsepsiyasını düzgün quraraq, onu dünya inkişafının meylləri ilə əlaqələndirmişdir.

Heydər Əliyevin xarici siyasət fəaliyyətində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsi daim xüsusi yer tutmuşdur. Müharibədə atəşkəs əldə edildikdən sonra o, əsas diqqəti xaricdəki havadərnlərdən hər cür yardım və dəstək alan Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycanın düçar olduğu bəlalara, münaqişənin əsil səbəbləri barədə həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmağa yönəlmişdir. Bu məsələlər Prezident Heydər Əliyevin Azərbaycanda və xaricdə dövlət və hökumət başçıları ilə görüşləri və danışıqları, BMT, Avropa Şurası, ATƏT, NATO, İslam Konfransı Təşkilatı və digər beynəlxalq və regional təşkilatların tədbirlərində iştirakı zamanı daim diqqət mərkəzində olmuşdur. Təəssüf ki, təcavüzkar Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi, habelə dünyada hələ də mövcud olan ikili standart-

panding and protecting human and civil rights of the people.

The foreign policy of Azerbaijan, under the direction of the national leader, was developed in line with the doctrine of establishing mutually beneficial relationships with the world's leading countries and, at the same time, in order to protect the national interests. Heydər Əliyev's prioritization of the foreign policy, his actions on the international arena aimed at protecting country's national interests, have been essential for Azerbaijan's current and future statehood. As an outcome of his diplomacy, the world's democratic countries and leading international agencies have reshaped their views about Azerbaijan and the armed conflict that the country was forced to be part of. The essence of the Heydər Əliyev's policy was developed on the basis of values such as peace, international norms and laws, integrity of national boundaries, respect for the territorial integrity of countries and mutually beneficial partnership. Azerbaijan's foreign partners acknowledge that Heydər Əliyev has appropriately developed the country's foreign policy aligning it with the main trends of international development.

Resolution of the Armenia-Azerbaijan Daghigh Garabagh (Nagorno-Karabakh) conflict has always had a special place in the Heydər Əliyev's foreign policy. After reaching a cease fire agreement, Heydər Əliyev has concentrated his actions on raising the awareness of the international community about the real reasons of the conflict, which brought

lar siyasəti Cənubi Qafqazda davamlı sülh, təhlükəsizlik və tərəqqiyə ən böyük maneə olan bu münaqişənin həllinə imkan verməmişdir.

Bu istiqamətdə fəaliyyət Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Artıq dünyanın bir sıra dövlətləri, beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən Avropa Şurası Ermənistanı işğalçı dövlət, Dağlıq Qarabağ rejimini isə separatçı rejim kimi tanıyır, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Beynəlxalq ictimaiyyətin bu problema diqqəti getdikcə artır və əminlik ki, Azərbaycanın haqq işi qalib gələcək, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa olunacaqdır.

Tədqiqatçılar ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi uzun illər ərzindəki xidmətlərindən danışarkən azərbaycançılıq ideologiyasını

enormous challenges for the people of Azerbaijan as the result of the aggression of Armenians, who received essential support from their foreign sponsors. These questions have always been in the spotlight of every meeting of Heydər Əliyev with the leaders of foreign countries and governments, UN, European Union, OSCE, NATO, Organization of Islamic Conference and other international and regional agencies. Unfortunately, due to non-constructive stance of Armenian aggressors and owing to presence of double standards in the world, the efforts did not yield any results to resolve the conflict, which is a huge impediment to the peace, security and development in the South Caucasus region.

The policy on this issue has successfully been continued by the President of the Republic of Azerbaijan Mr. İlham

xüsusi vurğulayırlar. Azərbaycançılıq milli həyatın, konfessiyaların harmoniyasının çoxasrlıq ənənəsi, ölkədə yaşayan bütün millətlərin və etnik qrupların qardaşlığı, qarşılıqlı əlaqəsi və təsirinin tarixi, onların ümumi taleyi və müstəqil Azərbaycanın bütövlüyü uğrunda birgə mübarizənin tarixi təcrübəsidir. Bu ideologiya unitar, hüquqi və demokratik dövlət kimi Azərbaycanın möhkəmləndirilməsinə və inkişafına yönəldilmişdir. Ideologiya kimi azərbaycançılıq müstəqil Azərbaycanın fəlsəfi-sosioloji doktrinasının sosiomədəni və etno-geosiyasi cəhətlərini özündə birləşdirir. Heydar Əliyevin azərbaycançılıq ideologiyasının əsasında Azərbaycan xalqının tarixi, mənəvi-əxlaqi, mədəni ənənələri zəminində birlik ideyası durur və nəinki indi, həm də uzaq gələcəkdə azərbaycanlıların bir çox nəsillərinə xidmət edəcək, müstəqillik, azadlığı dərk etməyin ayrılmaz atributlarına çevriləcəkdir. Heydar Əliyev azərbaycançılıq ideologiyasının başlıca prinsiplərinin – dövlətçilik, ana dili, din, milli mədəniyyət, milli mənəvi dəyərlər və sairin inkişafı və cəmiyyət tərəfindən mənimsənilməsi sahəsində ardıcıl və məqsədyönlü addımlar atmışdır.

Ümummilli liderimiz azərbaycançılıq ideyalının yayılmasına və bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın birləşdirici bir amalına çevrilməsinə xüsusi əhəmiyyət verirdi. O, xarici dövlətlərə səfərləri zamanı həmin ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla görüşür, onları Vətənə sıx əlaqə saxlamağa çağırırdı. Xaricdə Azərbaycan diasporunun təşkilatlanması sahəsində görülən işlər təcridən öz bəhrəsini verir-

Aliyev. Already many countries around the world, including international organizations such as Council of Europe, have recognized Armenia as an occupier and the regime of Daghlıq Garabagh (Nagorno Karabakh) as a separatist entity, while supporting the territorial integrity of Azerbaijan. The international community has been increasing its attention to the problem, and we are confident that Azerbaijan will regain its territorial integrity.

Researchers have underlined the Azerbaijanism ideology in their works about the contributions of national leader Heydar Aliyev during his long leadership in Azerbaijan. Azerbaijanism is the experience of centuries-long traditions and harmony of various confessions in Azerbaijan; the history of brotherhood and mutual relationship of all nations and ethnic groups living in the country; and the historical experience of unified fight of those for the territorial integrity of independent Azerbaijan. This ideology is directed towards strengthening and developing Azerbaijan as a unitary, legal and democratic state. Heydar Aliyev's ideology is an umbrella, which unifies socio-cultural and ethno-geopolitical directions of the philosophico-sociological doctrine of Azerbaijan. The core element of this ideology is the unity, which is shaped by the history, cultural-value system, and traditions of the Azerbaijani people. This ideology serves and will serve the current and future generations of Azerbaijanis. The independence and national unity will serve those generations by the virtue of which they will understand the mean-

di. Bu işi dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldıran Prezident Heydər Əliyevin Fərmanı ilə ayrıca struktur – Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradılmışdır. Bu istiqamətdə ən mühüm hadisələrdən biri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 2001-ci ilin noyabrında Bakıda Dünya azərbaycanlılarının I qurultayının keçirilməsi olmuşdur. Ümummilli liderimiz həmin qurultaydakı nitqində Azərbaycanın dövlət strategiyası olan azərbaycançılığı xüsusi vurğulamışdır: "Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır. Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsubiyyətinə görə qürur hissi keçirməlidir və biz azərbaycançılığı – Azərbaycanın dilini, mədəniyyətini, milli mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalıyıq".

Müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq birlikdə öz yerini tutması, Azərbaycan haqqatlarının dünyada təndiməsi məhz

ing of life and freedom. Heydər Əliyev has taken systematic and well-defined steps to ensure the strengthening and development of the essential elements of the Azerbaijanism ideology – statehood, mother tongue, religion, national culture, national values and others – in the society.

Our national leader has given special attention to global dissemination of Azerbaijanism ideology as a unifying factor among the world Azerbaijanis. During foreign visits, he always met with the Azerbaijanis living in those countries, urging them to keep close relationships with their motherland. The efforts to organize the Azerbaijani Diaspora in foreign countries were yielding results. Giving high importance to this policy, Heydər Əliyev has established a separate government agency – State Committee on the Affairs of Azerbaijanis Living in

Heydər Əliyevin xidmətləri sayəsində mümkün olmuşdur. Yalnız onun yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtmasından sonra Azərbaycan özünün geosiyasi imkanlarını gerçəkləşdirə bilmiş, ölkənin beynəlxalq aləmdən təcrid olunmaq təhlükəsi aradan qalxmışdır. Heydər Əliyev dünyada cərəyan edən proseslərə təsir baxımından həmişə öz sözü ilə seçilmişdir. Heydər Əliyev Vətənin ən ağır bir dövüründə xalqın gələcək taleyi üçün məsuliyyəti öz üzərinə götürərək, bir çox siyasi xadimin edə bilmədiyi işləri gerçəkləşdirmiş, qloballaşan dünyanın ən aktual çağırışlarına cavab vermək bacarığı nümayiş etdirmişdir. Bütün həyatı boyu daim xalqını, Vətəninə düşən Heydər Əliyevin qəlbi Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmlənməsi, xoşbəxt gələcəyi üçün çırpınmışdır.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu olan Heydər Əliyevin fəaliyyətinin çoxəsrlik dövlətçiliyimizin tarixində

Foreign Countries. One of the most significant strategies towards this goal was the organization of the First Conference of World Azerbaijanis in Baku in November of 2001 by the initiative of Heydər Əliyev. During his speech in that conference, our national leader specifically underlined the statehood strategy of Azerbaijanism: "The essential ideology of the independent Azerbaijan is Azerbaijanism. Every Azerbaijani has to feel proud of his/her national belonging and we all need to protect the Azerbaijanism – Azerbaijan's language, culture, national values and traditions."

Only because of the efforts of Heydər Əliyev the independent Azerbaijan has its own place among other nations and the truth about it is widely disseminated globally. Only after his return to the political power Azerbaijan has been able to realize its geo-political opportunities and mitigate the danger of isola-

müstəsna yeri vardır. Öz əhəmiyyəti baxımından onun fəaliyyəti Azərbaycanın hüduqlarından çox-çox kənara çıxır. Bu səbəbdən də tək-cə Azərbaycanda deyil, həm də bütün postsovet məkanında gedən prosesləri Heydər Əliyevin fəaliyyətindən kənarda təsəvvür etmək mümkün deyildi. Heydər Əliyev öz şəxsi xüsusiyyətləri sayəsində yeni Azərbaycanı, onun bugünkü gerçəkliklərini yaratmış, dövlət müstəqilliyimizi əbədi etmişdir.

Heydər Əliyev böyük siyasi xadim, xalqın lideri kimi hələ sağlığında diqqəti özünə cəlb etmişdi. Dünyanın məşhur dövlət xadimlərindən tutmuş müxtəlif peşə sahiblərinə qədər ən müxtəlif adamlar onun haqqında böyük heyranlıqla söhbət açmışlar. Ona görə də Heydər Əliyevi Corc Vaşinqton, Franklin Ruzvelt, Uinston Çörçill, Atatürk, Şarl de Qoll, Konrad Adenauer kimi məşhur şəxsiyyətlərlə müqayisə edirlər.

Heydər Əliyevin doğma Azərbaycan, xalqımız, bütün region üçün gördüyü misilsiz işlər özlüyündə nə qədər böyük və əhəmiyyətli olsa da, bunları olduğu kimi dərk etmək bizim üçün bəlkə də hələ çətinidir.

Bakının dağüstü hissəsində, öz fəaliyyətləri ilə Azərbaycana və xalqımıza şan-şöhrət gətirmiş neçə-neçə görkəmli insanın əbədi uyuduğu və artıq ümumxalq ziyarətəsinə çevrilmiş Fəxri xiyabanda Heydər Əliyevin qranitdən yonulmuş gözəl bir abidəsi var. Bu abidədə ümummilli liderimizin məğrur baxışları uzaqlara, sanki bizlərə əmanət qoyub getdiyi müstəqil Azərbaycanı gözələn işıqlı gələcəyə dikilmişdir. Xalq rəssamı, akademik Ömər Eldarovun ya-

tion from the world community. Heydar Aliyev has always been distinguished because of his ability of right judgment concerning the world processes. During the country's hard times, Heydar Aliyev had accepted a responsibility for the nation's future and implemented policies that many other political leaders could not accomplish and demonstrated the ability to answer the challenges of the globalized world. Concerned about his nation and country, Heydar Aliyev has always worked from the heart for the independence of Azerbaijan and happiness of its people.

As the founder of the independent Azerbaijan, Heydar Aliyev has a unique place in the centuries-old history of the Azerbaijani statehood. The importance of his policies reaches beyond the boundaries of Azerbaijan. That is why it was impossible to assess the processes in Azerbaijan and the Soviet Union without Heydar Aliyev's contributions. Owing to his personal qualities, Heydar Aliyev has founded the modern Azerbaijan, shaped its today realities and achieved the state's independence.

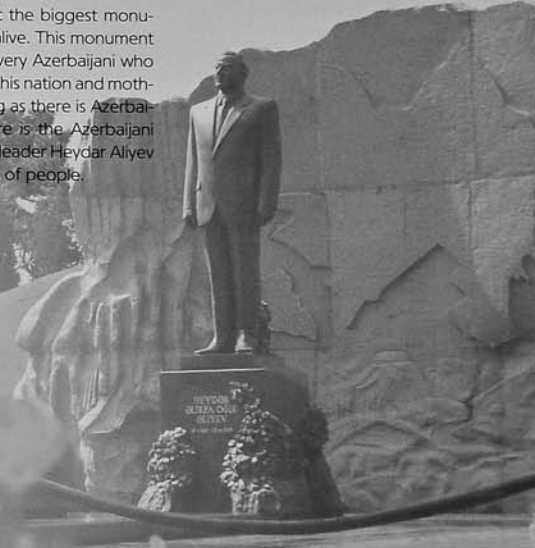
Heydar Aliyev, as a prominent statesman and national leader has attracted attention of many people during his life, starting from ordinary people to famous state leaders; all have referred about him with great admiration. That is why he was compared with such great leaders as George Washington, Franklin Roosevelt, Winston Churchill, Atatürk, Charles de Gaulle, and Conrad Adenauer.

Perhaps, it is hard for us to grasp the entire magnitude of the Heydar Aliyev's

ratdığı bu əzəmətli abidə həqiqətən əsil sənət əsəridir. Hələ bundan sonra da ölkəmizin müxtəlif guşələrində Böyük Azərbaycanlının neçə-neçə abidəsi qoyulacaqdır. Lakin Azərbaycanın dahi oğlu ən böyük abidəsini hələ sağlığında özü ucaltmışdır. Bu abidə ürayında Vətən, xalq məhəbbəti olan hər bir azərbaycanlının qəlbindədir. Ona görə də nə qədər ki, müstəqil Azərbaycan var, nə qədər ki, Azərbaycan xalqı var, ulu öndər Heydər Əliyev ürəklərdə yaşayacaqdır.

contribution to the well-being of Azerbaijan, our nation, and the entire region.

On the uphills of Baku, in the Honorary Cemetery where many prominent sons and daughters of this great nation are buried, stands a granite monument of Heydar Aliyev. In this monument, our national leader's eyes are looking into far horizons, as if looking into bright future of Azerbaijan, which is his legacy to us. The monument, crafted by National Artist Omar Eldarov is a true masterpiece of art. There will be more monuments built for this Great Azerbaijani in many parts of our country. But the eminent son of Azerbaijan had built the biggest monument while he was alive. This monument is in the hearts of every Azerbaijani who carries love towards his nation and motherland. Thus, as long as there is Azerbaijan, as long as there is the Azerbaijani nation, the national leader Heydar Aliyev will live in the hearts of people.

Heydər Əliyev Fondunun məqsədləri

The objectives of the Heydar Aliyev Foundation

*U*lu öndərimiz Heydər Əliyevin həyat amalı, fəaliyyətinin əsas məqsədi azad və müstəqil bir dövlət qurmaq idi. Tərixə müstəqil dövlətimizin qurucusu kimi daxil olan bu şəxsiyyət həmişə Azərbaycanı özünə güvənən qüdrətli bir ölkəyə çevirmək istəyirdi. Bu yolda qəti addımlar atır, əməli işlər görür, iqtisadi inkişaf yolunda olan Azərbaycanın etibarlı gələcəyini qururdu. Xalq onu sevir, işıqlı zəkasını qiymətləndirir və inanaraq ardınca gedirdi. Əslində Heydər Əliyev ömrü Azərbaycan xalqının müasir tarixinin 35 illik bir dövrü ilə sıx bağlıdır və onları bir-birindən ayrı kontekstdə götürmək, izah etmək mümkün deyil.

Bu gün yeni cəmiyyət quruculuğunda fəal iştirak edən Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan xalqının öz dahi oğluna sonsuz ehtiramının daha bir ifadəsidir. Ulu öndərin ideyalarına, işıqlı amal və məsləkəinə sadıq qalan Fond ictimai təşkilat olaraq genişmiqyaslı layihələrdə məhz xalqın ictimai fəallığına və dəstəyinə arxalanır, dünyanın diqqət mərkəzində olan sosial-iqtisadi inkişafa töhfəsini verir.

2004-cü il mayın 10-da – Heydər Əliyevin doğum günündə açılış mərasimini keçirən Heydər Əliyev Fondu ümummilli liderin milli dövlətçilik ideyasının həyata keçirilməsini, onun zəngin nəzəri-fəlsəfi, siyasi irsinin dərinədən öyrənilməsini

*T*he main purpose of the life and activities of our national leader Heydər Aliyev was to create an independent state. The person who went down in history as the founder of our independent state always wanted to turn Azerbaijan into the powerful and self-reliable country. He was making solid steps in this direction, was implementing the necessary activities to build the prosperous future of Azerbaijan which was on the way to the economic development. The people loved him, valued his wisdom and followed him with great belief. In reality the life of Heydər Aliyev is closely related with 35 years of the modern history of Azerbaijan, and one cannot think of Azerbaijan and Heydər Aliyev in separate contexts.

Today, the Heydar Aliyev Foundation which participates in building of the new society is another expression of an endless respect of Azerbaijani people to their son. The Foundation, which is devoted to the ideas, beliefs and goals of the national leader, as a public union always relies on the support and activity of the people while implementing large-scale projects, and contributes to the overall social-economic development domain, which is in the spotlight of the international community.

The Heydar Aliyev Foundation held a ceremony of its establishment on May 10,

özünün başlıca məqsədi, vəzifəsi hesab edir. Fondun yaradılmasında əsas məqsədlərdən biri məhz Heydər Əliyevin müstəqil dövlətimizin möhkəmlənməsinə xidmət edən zəngin irsinin hərtərəfli öyrənilməsinə və təbliğinə, Azərbaycanın tərəqqisi və xalqımızın rifahı naminə ondan istifadə olunmasına yönələn genişmiqyaslı proqram və layihələrin həyata keçirilməsidir.

Heydər Əliyevin ölkə iqtisadiyyatının hərtərəfli inkişafı, qloballaşan dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyası sahəsində fəaliyyəti nəticəsində ölkəmiz sürətli inkişaf yoluna qədəm qoymuşdur. Bu şəxsiyyətin adı ilə bilavasitə bağlı olan yeni neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsi, bazar iqtisadiyyatına keçidlə əlaqədar genişmiqyaslı iqtisadi islahatlar öz bəhrəsini verməkdədir.

2004 which was the birthday of the national leader. The Foundation considers that its primary responsibility is to implement the statehood ideology of the national leader and to study his rich philosophic and political heritage. One of the main goals of establishing the Foundation was to study thoroughly and promote the rich heritage of Heydar Aliyev which serves to strengthening of our independent state. Another purpose is to implement large-scale programs which are aimed to serve for the prosperity and progress of our people and Azerbaijan.

As result of Heydar Aliyev's activities in the field of country's economy development and its integration to the globalized world economy, our country has begun developing very rapidly. The successful implementation of the new oil strategy

Fondun yaradılmasının məqsədlərindən biri də müdrik rəhbərimizin bu yöndəki arzu və niyyətlərinin gerçəkləşdirilməsinə xidmət edən beynəlxalq miqyaslı iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsini dəstəkləmək və onlarda iştirak etməkdir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyətində elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və idmanın inkişaf etdirilməsi də əhəmiyyətli yer tuturdu. Fond da öz növbəsində, bu sahələrdə layihələrin həyata keçirilməsinə, xüsusilə də millimənəvi dəyərlərin qorunmasına və təbliğinə, böyüməkdə olan gənc nəslin sağlam, hərtərəfli biliyə malik, layiqli vətəndaş kimi yetişməsinə yardım edir.

Fond ictimai təşkilat kimi, qaçqın və məcburi köçkün, aztəminatlı ailələrin, eləcə də valideyn himayəsindən məhrum

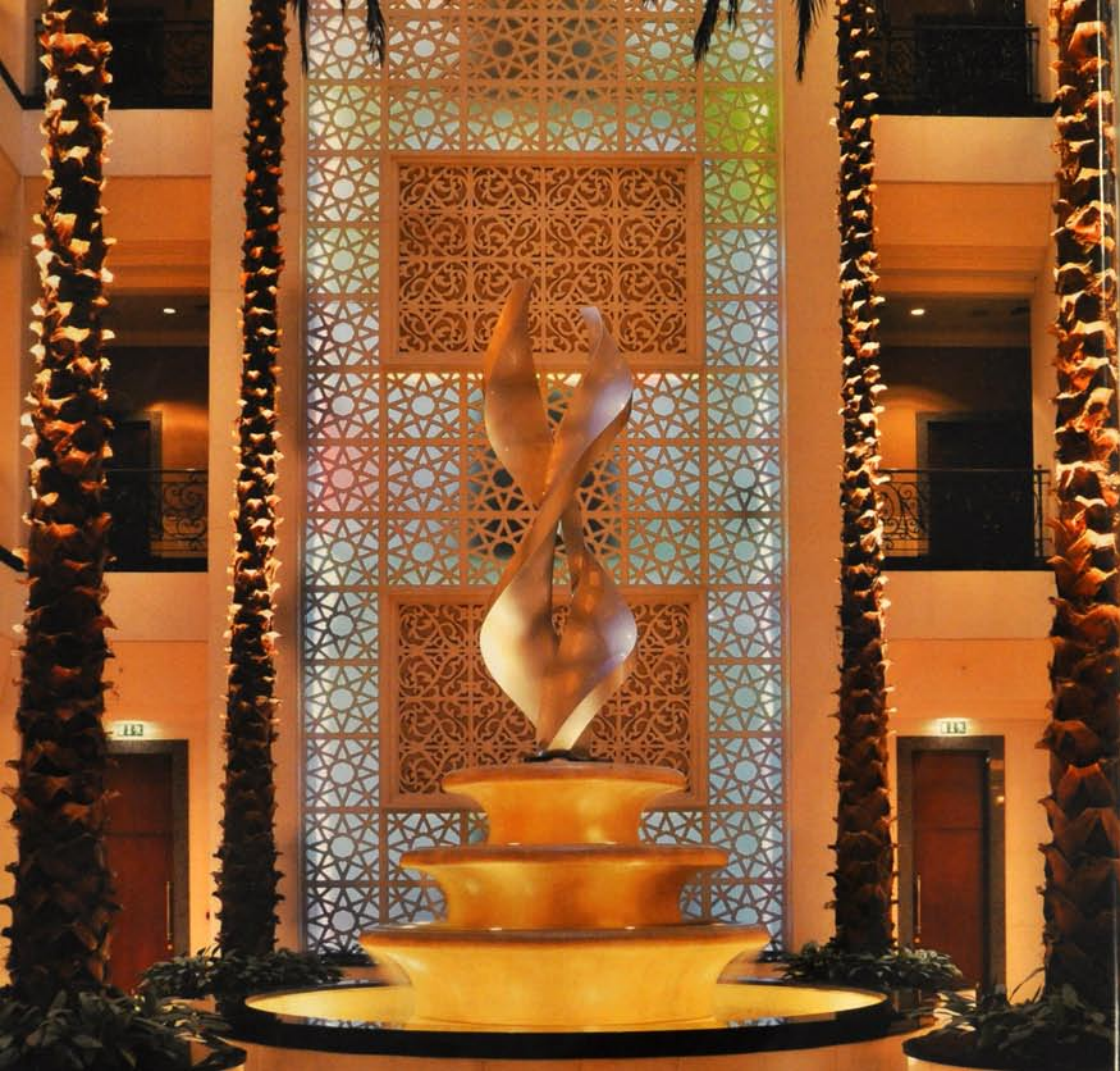
and wide-ranging economic reforms connected with the transition to the market economy is directly related with his name. They are still bringing excellent results.

The other goal of establishing the Foundation is to support the implementation of the international economic projects which help to realize the thoughts and ideas of our national leader in the mentioned field.

The development of the science, education, health, culture and sport always was a priority in Heydar Aliyev's activities. In turn, the Foundation supports implementation of the activities in these areas and pays particular attention to preserving the national values and developing the Azerbaijani youth as educated and healthy citizens.

The Foundation also supports the

olan uşaqların problemlərini də diqqətdə saxlayır və onların hallına kömək göstərir.

Böyük siyasi xadim Heydar Əliyev müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə tanınmasında, ölkəmiz haqqında

projects aimed at solving the problems of the orphans, disadvantaged families, internally displaced people and refugees.

The prominent political figure, Heydar Aliyev, made numerous invaluable efforts with the purpose of increasing the

həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında, Vətənimizin dünya birliyində nüfuzunun artırılmasında və layiqli yer tutmasında misilsiz xidmətlər göstərmişdir. Fond bu yöndə görülən işləri davam etdirir, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artırılması ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsinə daim çalışır.

Azərbaycanın müstəqillik əldə etdiyi son bir neçə il tarix baxımından uzun müddət olmasa da, bu illərdə respublikamızda görülmüş işlər artıq bütün dünya ölkələri və beynəlxalq qurumların dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, olduqca uğurlu və əhəmiyyətlidir.

Ümummilli liderin həyat əməlinə, siyasi kursuna sadiq bir qurum kimi, Heydər Əliyev Fondu, bu tarixi şəxsiyyətin Vətən və millət naminə gördüyü işləri yaşatmağı, gələcək nəsillərə tanıtmayı özünün ümdə borcu hesab edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Fondun açılış mərasimindəki nitqində demişdir: "Bu gün Heydər Əliyev bizimlə deyil, amma onun fiziki yoxluğu bizi ruhdan salmamaqdadır. Onun ideyaları yaşayır, onun siyasəti yaşayır, onun fəlsəfəsi, azərbaycançılıq

influence of our motherland in the international community, communicating the truths about our country to the world, and achieving big international recognition for Azerbaijan. The Foundation continues to work in this direction and implements activities related to strengthening the international influence and image of Azerbaijan.

From the historical point of view, Azerbaijan has gained independence not long ago but all the works done in our republic during that period were recognized repeatedly by the international institutions and the global community as very successful and important.

As the institution devoted to the political course and to the life ideals of the national leader, the Heydər Əliyev Foundation considers as its honorable obligation to continue his activities for the sake of the Motherland and nation and showing its worth to future generations.

The President of the Republic of Azerbaijan Mr. İlham Əliyev emphasized when making a speech at the Foundation's opening ceremony: "Today, Heydər Əliyev is not with us, but his physical

fəlsəfəsi, ideologiyası yaşayır və onun qurduğu, yaratdığı müasir Azərbaycan yaşayır və onun yolu ilə inkişaf edir. Hamımızın borcudur ki, biz doğma Vətənimizi onun yolu ilə irəliyə apararaq, Hamımızın borcudur ki, onun siyasətini yaşadaq, Azərbaycanı gücləndirək və onun istədiyi kimi, onun yolu ilə gələcəyə apararaq. Mən əminəm və şübhə etmirəm ki, biz bunu edəcəyik".

absence should not discourage us. His ideas, his philosophy and politics, philosophy of Azerbaijanism, ideology and modern Azerbaijan founded by him are living and developing. Leading our Motherland to the development is a duty of each of us. It is a duty of each of us to keep his political views alive, to strengthen and take Azerbaijan to the bright future as he always wished to see. I have no doubt and I am sure that we will do that".

Mehriban Əliyeva
Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti

Mehriban Aliyeva
President of the Heydar Aliyev Foundation

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva ictimai həyatda fəal iştirakına görə 6 noyabr 2005-ci il tarixində Milli Məclisə üzv seçilmişdir. Mehriban Əliyeva 2004-cü ildən təhsil, səhiyyə və mədəniyyət sahələrində mühüm layihələri uğurla həyata keçirən Heydər Əliyev Fondunun Prezidentidir.

Mehriban Əliyeva ölkədə, eləcə də onun hüdudlarından kənarında Azərbaycan mədəniyyətinin ən böyük təmsilçisi kimi tanınır. 1995-ci ildə Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə hazırda onun rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu yaradılmışdır. Bir il sonra "Azərbaycan - İrs" jurnalı təsis edilmiş və jurnal Azərbaycan mədəniyyətinin geniş təbliğ olunmasında mühüm rol oynamışdır. 2004-cü il avqustun 13-də Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi sahəsindəki yorulmaz səylərinə görə Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülmüşdür.

Mehriban Əliyeva Azərbaycan idman sahəsinin inkişafına da böyük diqqət göstərir. 2002-ci ildə Mehriban Əliyeva Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının Prezidenti seçilmiş və ölkədə gimnastikanın inkişaf etdirilməsində böyük səylər nümayiş etdirmişdir. Onun beynəlxalq aləmdə artmaqda olan nüfuzu Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının Bədii Gimnastika üzrə 2003 və 2004-cü il Dünya Kuboku yarışlarının və 2005-ci il Dünya Çempionatının Bakıda keçirilməsinə dair qərarın qəbul olunmasında həlledici rol oynamışdır. 2007-ci ildə Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Bədii Gimnastika üzrə 23-cü və 2009-cu ildə 25-ci Avropa Çempionatlarının Azərbaycanda keçirilməsinə nail olunmuşdur. 2004-cü il dekabrın 28-də Mehriban Əliyeva Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin Baş Assambleyasının İcraçı Komitəsinə üzv seçilmişdir.

Mrs. Mehriban Aliyeva is the First Lady of Azerbaijan. Having played a significant role in public life, she was elected as a Member of Milli Majlis (Parliament) on November 6, 2005. Mrs. Aliyeva has also been the President of the Heydar Aliyev Foundation since 2004, where she has initiated and successfully implemented groundbreaking projects in the fields of education, healthcare and culture.

Mrs. Aliyeva is widely known as a strong champion of Azerbaijan's culture, both domestically and internationally. In 1995, she founded Friends of Azerbaijani Culture Foundation, which she has chaired since. A year later, Mrs. Aliyeva started publication of a magazine, called "Azerbaijan Heritage". The magazine has played a significant role in creating awareness about the Azerbaijani culture. Thanks to her tremendous efforts in protection and development of Azerbaijani folk literature and musical heritage, UNESCO awarded Mrs. Mehriban Aliyeva with a title of its Goodwill Ambassador on August 13, 2004.

Mrs. Aliyeva has shown a strong interest in supporting the sports in Azerbaijan as well. In 2002, she was elected as the President of Azerbaijan Gymnastics Federation. Since then, she has demonstrated exceptional leadership in promoting gymnastics in Azerbaijan. Recognizing her efforts and growing influence in the world, The International Gymnastics Federation decided to hold the World Cup competitions in Azerbaijan in both 2003 and 2004. Subsequently, Baku hosted The World Championship on Rhythmic Gymnastics in 2005. And in 2007, with the initiative of Mrs. Mehriban Aliyeva, the 23-rd and, in 2009, the 25-th European Championships on Gymnastics were

Mehriban Əliyeva beynəlxalq arenada da çox fəal çıxış edir. Sivilizasiyalararası dialoq daxil olmaqla, müxtəlif sahələrdə genişmiqyaslı və fədakar fəaliyyətinə, qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara diqqətinə, onların yaşayış şəraitinin yaxşılaşmasına, təhsilə, həmçinin islam aləmində gərulan işlərə böyük dəstəyinə görə Mehriban Əliyeva 2006-cı il noyabrın 24-də İSESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülmüşdür və o, bu adı alan ilk qadındır.

İctimai və xeyriyyəçilik fəaliyyətinə, eləcə də təhsil və mədəniyyət ocaqlarının inkişafında həyata keçirdiyi işlərə görə Mehriban Əliyeva bir sıra mükafatlara layiq görülmüşdür.

2005-ci ilin ictimai rəy sorğusuna əsasən o, "İlin qadını" adına layiq görülmüşdür. Mehriban Əliyeva ölkəmizdə təhsil sisteminin inkişafında xidmətlərinə, milli mədəni irsimizin qorunub saxlanılmasına və dünyada təbliğinə, xarici ölkələrdə xalqımızın müsbət imicinin möhkəmlənməsi üçün gördüyü işlərə, bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatının respublikamızda yüksək səviyyədə hazırlanıb keçirilməsinə, genişmiqyaslı xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə "2005-ci ilin adamı" elan edilmişdir.

Dünya Səhiyyə Təşkilatı İcraiyyə Komitəsinin 2007-ci il yanvarın 29-da Cenevrədə keçirilən 120-ci sessiyasının yekdil qərarı ilə Mehriban Əliyeva ana, uşaq və ailə sağlamlığının qorunması və möhkəmlənməsi işində müstəsna xidmətlərinə görə mükafata layiq görülmüşdür.

2005-ci il iyunun 9-da ictimai, məsənətləq və xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə, təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin dəstəklənməsinə, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında dostluğun möhkəmlənməsinə sanballı töhfələrinə görə Rusiyanın "Yüzlüyün məsənətləri" Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun "Yaqut Xaç" ordeninə layiq görülmüşdür.

Başarıya alin idealları xidmət sahəsində yüksək nailiyyətlərinə görə 2007-ci ilin mayında Mehriban Əliyeva "Qızıl ürək" beynəlxalq mükafatına layiq görülmüşdür.

Mehriban Əliyeva orta məktəbi qızıl medalla bitirmişdir, ixtisasca həkimdir. O, öz ali təhsilinə N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunda başlamış və 1988-ci ildə M.Səçenov adına Moskva Dövlət Tibb İnstitutunu fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. 1988-1992-ci illər ərzində Moskvada Göz Xəstəlikləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunda çalışmışdır. 2005-ci ildə fəlsəfə elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır.

held in Baku. On December 28, 2004, the General Assembly of Azerbaijan's National Olympic Committee elected Mrs. Mehriban Aliyeva as a member of its Executive Committee.

Mrs. Mehriban Aliyeva has been active in international arena as well. Her activities have expanded into numerous fields, including dialogue among civilizations, care given to children in need and improvement of their living conditions, education, and awareness about the Islamic world. For this wide range of efforts and activities, ISESCO awarded Mrs. Mehriban Aliyeva with a title of Goodwill Ambassador on November 24, 2006. She is the only woman who has ever received that title.

For her social and philanthropic activities and contribution to developing educational and cultural institutions, Mrs. Mehriban Aliyeva has been awarded with numerous titles and prizes.

In 2005, public opinion polls showed her as "The Woman of the Year". Subsequently, she was awarded with the title of "The Person of 2005" for her services in development of the education in our country, protection of our national and cultural heritage, for the work she has done to strengthen the image of our nation in foreign countries, for the excellent organization of the 27-th World Rhythmic Gymnastics Championship in Azerbaijan, as well as for the large-scale philanthropic activities.

The World Health Organization (WHO), in the 120th Session of its Executive Committee, held in Geneva on January 29, 2007, awarded Mrs. Aliyeva with a special prize for her great contributions to the protection and strengthening of healthcare among mothers, children and families. The decision was unanimous.

On June 9, 2005 she was awarded the "Ruby Cross" order of "Philanthropists of the Century" - International Charity Foundation of Russia for her public, philanthropic and charity activities, and for her support to the educational and cultural institutions, worthy contributions to the consolidation of friendship between the peoples of Russia and Azerbaijan.

In May 2007, Mrs. Mehriban Aliyeva received "Golden Heart" international award for enormous achievements in serving to the highest ideals of humanity.

Mrs. Aliyeva has finished the secondary school with a Diploma of Distinction (Gold Medal). Mrs. Aliyeva is a physician by her education. She started her studies at Azerbaijan's State Medical Institute named after N. Nərimanov. In 1988, she graduated with Honorary Diploma from Moscow State Medical Institute named after M. Sechenov. In 1988-1992, she worked at Eye Diseases Scientific-Research Institute in Moscow. She received her PhD in 2005.

Heydər Əliyev Fondunun təhsil sahəsindəki fəaliyyəti

The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of education

Azərbaycan cəmiyyətində bərabər təhsil imkanlarının yaradılmasını, gənclərin biliklərə yiyələnməsini və ölkəmizin dünya təhsil sistemində inteqrasiyasını prioritet məsələlərdən hesab edən Heydər Əliyev Fondu yarandığı gündən təhsilin inkişafına yönəlmiş proqram və layihələr həyata keçirir.

Since the date of its establishment the Heydar Aliyev Foundation, which considers creating equal educational opportunities for Azerbaijani people, helping the young generation to possess high level of knowledge and skills, and integrating our country into the world educational system as the priority issues, is currently implementing a number of programs and projects aimed at developing the sphere of education.

"Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı" Proqramı

Proqram üzrə yaradılmış işçi qrupu respublikada fəaliyyət göstərən uşaq evləri və internat məktəblərində mövcud problemlərin araşdırılması məqsədi ilə monitoring aparmış, bu müəssisələrdə uşaqların sayı, aylıq və illik dövlət təminatına daxil olan qida, geyim, texniki vasitə normativləri, ümumi şərait (təhsil, səhiyyə, yaşayış, istirahət) kimi göstəriciləri müəyyən etmişdir. Araşdırmadan sonra uşaq evlərinə və internatlara texniki dəstək, təhsil və səhiyyənin inkişafına kömək əsas istiqamətlər kimi önə çəkilmişdir.

"Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı" Proqramı çərçivəsində respublika üzrə 31 uşaq müəssisəsi əsaslı şəkildə təmir edilmiş, yeni avadanlıqla təchiz olunmuş, əlavə yardımçı binalar inşa olunmuş və kommunal şərait yaxşılaşdırılmışdır. Müəssisələrdə kitabxanalar ya-

The Development of the Orphanages and Boarding Schools Program

The working group established within the Program with the purpose of identifying the problems has conducted a monitoring of the existing situation in the active children's homes and boarding schools. It has determined such data as: the number of children, food and cloth amount included in the monthly and annual governmental maintenance norms, technical aid standards and general conditions for education, health, residence, leisure as the respective indicators. A number of main directions have been set in this Program in order to solve problems existing in orphanages and boarding schools: technical support, education, healthcare, etc.

Within the Development of the Orphanages and Boarding Schools Program, 31 children's entities have been repaired and supplied with new equipment; additional subsidiary premises have been constructed throughout the country, and utility conditions in the buildings have been improved. In addition, libraries, which were supplied with appropriate educational materials and literature, have been opened in those entities; computers have been installed in most of the orphanages and boarding schools having the classrooms adapted for interactive education. Regular trainings are undertaken in these facilities in order to offer all appropriate means for the overall development of children.

radılmış, onlar müvafiq tədris vasitə və bədii ədəbiyyatla təminat olunmuş, əksər uşaq evləri və internat məktəblərində kompüter avadanlığı quraşdırılmış, sinif otaqları interaktiv təhsil üçün uyğunlaşdırılmışdır. Uşaqların hərtərəfli inkişafı üçün müvafiq şəraitin yaradılması məqsədi ilə müəssisələrdə mütəmadi olaraq treninqlər keçirilir.

Uşaq evləri və internat məktəblərində tərbiyə alan yeniyetmələrə vətənpərvərlik hissinin aşılanması, onların asudə vaxtını və istirahətinin səmərəli təşkili məqsədi ilə Heydər Əliyev Fondu ardıcıl olaraq kütləvi tədbirlər, festivallar, müsabiqələr keçirir, müəssisələrdəki özfaaliyyət kollektivlərinə, musiqi, rəqs, xalçaçılıq, rəsəmlilik dərəcələrinə lazım olan köməyi əsirgəmir. Beş il ərzində Fondun himayə etdiyi bütün uşaq müəssisələrinin musiqi dərəcələri yenidən təchiz edilmişdir. Fondun təşəbbüsü ilə 2008-ci ildə kor və görmə qabiliyyəti zəif

With the purpose of cultivating patriotic feelings in teenagers brought up in orphanages and boarding schools, as well as to efficiently organize their leisure and free time, the Heydər Əliyev Foundation continuously carries out cultural events, festivals, and competitions. It also supports amateur talents' activities organized in children's entities.

During the period of five years, the musical circles of all children's facilities have been supplied with new musical instruments, and dance groups have been provided with the necessary equipment under the auspices of the Foundation. In 2008, by the initiative of the Foundation, complete renovations in the musical school number 38 for blind and visually impaired children had started; additional classrooms were constructed, heating, gas, water, and electricity systems were renewed. In January 2009, the opening ceremony of the school, supplied with new musical instruments and equipment

olan uşaqların təhsil aldığı 38 nömrəli musiqi məktəbində əsaslı təmir işləri aparılmış, əlavə sinif otaqları inşa edilmiş, istilik, qaz, su və işıq sistemləri yenilənmişdir. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yeni musiqi alətləri və avadanlıqla təmin edilmiş musiqi məktəbinin açılış mərasimi 2009-cu ilin yanvarında keçirilmişdir.

2009-cu ilin yanvarında Fondun təşəbbüsü ilə uşaq evlərində tərbiyə almış, yaşı 18-dən yuxarı olan qızlar üçün Bakının Nizami rayonunda inşa edilmiş 50

by the Heydar Aliyev Foundation, was held.

In January 2009, the opening ceremony of the 50-room housing for young girls over the age of 18 living in orphanages was held. The building was constructed under the initiative of the Heydar Aliyev Foundation in Nizami district of Baku. All apartments were provided with the necessary household equipment.

In order to expand children's world-view, the Foundation ensures their par-

manzillik yaşayış binası istifadəyə verilmişdir. Binadakı manzillər zəruri məişət avadanlığı ilə təmin olunmuşdur.

Fond uşaqların dünyagörüşünün genişlənməsi məqsədi ilə xarici ölkələrdə keçirilən beynəlxalq müsabiqələrdə onların iştirakını təmin edir, həmçinin digər ölkələrin analoji müəssisələrində tərbiyə alan uşaqların Azərbaycana gəlməsinə və ölkəmizin tarixi, zəngin mədəniyyəti ilə tanış olmasına geniş imkan yaradır.

ticipation at international competitions being held abroad. The Foundation creates excellent opportunities for the children living in institutions abroad to visit Azerbaijan and get acquainted with the country's history and rich culture.

1 sayılı uřaq evinin yay dufargasi
Summer Camp of the Orphanage no. 1

"Yenilaşan Azərbaycanca yeni məktəb" Proqramı

Heydər Əliyev Fondunun təhsil sahəsində həyata keçirdiyi ən böyük proqram "Yenilaşan Azərbaycanca yeni məktəb" Proqramıdır. 2005-ci ilin iyun ayında proqramın təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Proqramın əsas məqsədi təhsil sahəsində mövcud olan problemlərin həllinə kömək etmək, ölkə miqyasında müasir standartlara cavab verən təhsil kompleksləri yaratmaq, tədrisin səviyyəsinə bilavasitə təsir edən problemləri aradan qaldırmaq, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin, yerli və xarici şirkətlərin, beynəlxalq təşkilatların bu sahədə birgə əməkdaşlıq imkanlarını müəyyənləşdirərək ümumi işin xeyrinə yönəltməkdir.

The New School for Renewing Azerbaijan Program

One of the most important programs implemented by the Heydar Aliyev Foundation is the New School for Renewing Azerbaijan Program. The presentation of the program was held in June 2005.

The main objectives of the Program are to eliminate problems existing in the field of education, to resolve issues directly affecting the quality of education, to establish new educational complexes meeting the contemporary standards, and to determine cooperation opportunities in this field among various layers of society, local and foreign companies and international organizations.

Proqram çərçivəsində 2005-2009-cu illər ərzində ölkənin ən müxtəlif bölgələrində 75 mindən artıq şagird yerlik 283 məktəb binası inşa olunmuş və yenidən qurulmuşdur. Bu məktəblərin hər birində laboratoriya, kitabxana,

During the period of 2005-2009, more than 283 school buildings with overall learning capacity of more than 75 thousand students have been constructed and rehabilitated throughout the country within the frameworks of the

İmişli rayonu N.Abişov adına Qaralar kənd orta məktəbi
Garalar Village Secondary School named after N.Abyshov, İmişli district

yeməkhana, kompüter otaqları, emalabxana, idman zalları, geniş meydançalar və ayrıca istilik sistemi vardır.

Program. There is a laboratory, library, dining hall, computer room, workshop, sports hall, stadium and a separate heating system in each of these schools.

Başkənd rayonu Türkan qəsəbəsi 256 saylı əsas məktəp
Main School No. 256, Turkan settlement, Aşgəbəd rayonu

avval / before

sonra / after

Xaçmaz. Qadaşoba kand əsas məktəbi / **Khachmaz.** Gadashoba Village Main School

avval / before

sonra / after

Xanlar. Karamli kand orta məktəbi / **Khanlar.** Keremli Village Secondary School

avval / before

sonra / after

Goranboy. Goranlı kand orta məktəbi / **Goranboy.** Goranlı Village Secondary School

avval / before

sonra / after

Masallı. Güllütəpə kand orta məktəbi / **Masally.** Gullutepe Village Secondary School

FUAD FƏRHADOĞLU ADINA ...LI ORTA MƏKTƏB

TƏHSİL HƏR BİR DÖVLƏTİN, ÖLKƏNİN, CƏMIYYƏTİN
HƏYATININ, FƏALYYƏTİNİN MÜHÜM BİR SAHƏSİDİR.
...CƏMIYYƏT TƏHSİLSİZ İNKİŞAF EDDƏ BİLMƏZ.
HEYDƏR ƏLİYEV

avval / before

sonra / after

Şamaxı. Quşçu kənd orta məktəbi / **Shamakhy.** Gushchu Village Secondary School

avval / before

sonra / after

Bardə. Xanağalı kənd orta məktəbi / **Barda.** Khanaghaly Village Secondary School

avval / before

sonra / after

Lənkəran. Sağlakuça kənd orta məktəbi / **Lankaran.** Saghlakucha Village Secondary School

avval / before

sonra / after

Tərtər. Sarcalı kənd 2№-li orta məktəbi / **Tartar.** Saryaly Village Secondary School No.2

№	Rayon District	Məktəbin adı School name	Tikinti və ya əsaslı təmir Construction or capital repair	Neçə şagird yerlikdir Building capacity (pupils)
1	2	3	4	5
1	Abşeron Abşeron	Xırdalan qəsəbəsinin Quşçuluq massivində məktəb School in Gushchuluq area, Khirdalan settlement	Tikinti Construction	240
2		Novxanı kənd orta məktəbi Novxany Village Secondary School	Tikinti Construction	240
3		Goradli kənd orta məktəbi Goradli Village Secondary School	Tikinti Construction	120
4	Ağcabədi Ağcabədi	Aşağı Aşkar kənd əsas məktəbi Ashaghy Ashkar Village Main School	Tikinti Construction	100
5		Şənlik kənd orta məktəbi Shenik Village Secondary School	Tikinti Construction	240
6		Mınaxorlu kənd orta məktəbi Mınaxorlu Village Secondary School	Tikinti Construction	240
7		Hacılar kənd orta məktəbi Hajylar Village Secondary School	Tikinti Construction	200
8		Şahar 3 №-li orta məktəb City Secondary School No.3	Tikinti Construction	240
9		Hındarlı 2 saylı kənd orta məktəbi Hındarlı Village Secondary School No.2	Tikinti Construction	240
10	Ağdaş Ağdaş	Prəkəta kənd orta məktəbi Prkeketa Village Secondary School	Tikinti Construction	200
11	Ağstafa Ağstafa	Qırıq kənd orta məktəbi Gyryk Village Secondary School	Tikinti Construction	240
12		Yeniqon kənd orta məktəbi Yeniqon Village Secondary School	Tikinti Construction	200
13		Saloğlu kənd orta məktəbi Saloglu Village Secondary School	Tikinti Construction	200
14	Ağsu Ağsu	Bico kənd orta məktəbi Bjo Village Secondary School	Tikinti Construction	200
15		Baymli kənd ibtidai məktəbi Beyimli Village Primary School	Tikinti Construction	100
16		Ərəbmehdibəy kənd orta məktəbi Arabmehdibey Village Secondary School	Tikinti Construction	240
17		Padər kənd orta məktəbi Padar Village Secondary School	Tikinti Construction	240
18		Qaraqoyunlu kənd orta məktəbi Qaraqoyunlu Village Secondary School	Tikinti Construction	240
19	Astara Astara	Təngərud kənd orta məktəbi Tengerud Village Secondary School	Tikinti Construction	240
20		Ovala kənd əsas məktəbi Ovala Village Secondary School	Tikinti Construction	100
21		Ağkorpü kənd orta məktəbi Aghkorpü Village Secondary School	Tikinti Construction	200
22		Təngərud kənd orta məktəbi Tengerud Village Secondary School	Tikinti Construction	520
23		Degədi kənd əsas məktəbi Degedi Village Main School	Tikinti Construction	240
24	Bakalan Bakalan	Talalar kənd 1 №-li orta məktəbi Talalar Village Secondary School No.1	Tikinti Construction	240
25		Katex 3 saylı orta məktəbi Katekh Secondary School No.3	Tikinti Construction	240
26		Qullar kənd 3 saylı Qullar Village School No.3	Tikinti Construction	240
27		Məzmişay əsas məktəbi Məzmişay Main School	Tikinti Construction	100

1	2	3	4	5
28		Roşahmad ibtidai məktəbi Roşahmad Primary School	Tikinti Construction	100
29	Beyləqan Beyləqan	Mi kənd orta məktəbi Mi Village Secondary School	Tikinti Construction	240
30		Soltanbəd kənd orta məktəbi Soltanbud Village Secondary School	Tikinti Construction	200
31		5 saylı pənar məktəbi City School No.5	Tikinti Construction	220
32	Barda Barda	Saati kənd orta məktəbi Saaty Village Secondary School	Tikinti Construction	240
33		Xanağalı kənd orta məktəbi Khanaghalı Village Secondary School	Tikinti Construction	200
34		Yeni Dəşkənd kənd orta məktəbi Yeni Dashkend Village Secondary School	Tikinti Construction	240
35	Biləsuvar Biləsuvar	Arənik kənd əsas məktəbi Arənik Village Main School	Tikinti Construction	100
36		Çınar kənd orta məktəbi Chinarı Village Secondary School	Tikinti Construction	100
37		Şahar 1 №-li orta məktəbi City Secondary School No.1	Tikinti Construction	240
38		Biləsuvar pənar 1 saylı əsas məktəbi Biləsuvar City Main School No.1	Tikinti Construction	200
39	Cəlilabad Jalilabad	Cəlayir kənd orta məktəbi Jalayir Village Secondary School	Tikinti Construction	100
40		Kövüzbəq kənd 2 №-li orta məktəbi Kovuzbulag Village Secondary School No.2	Tikinti Construction	240
41		Cünzəli kənd orta məktəbi Gunzeli Village Secondary School	Tikinti Construction	100
42		Bəcəran kənd orta məktəbi Bejiran Village Secondary School	Tikinti Construction	240
43		Zərifə adına 7 saylı pənar orta məktəbi Zarifa Alyeva City Secondary School No.7	Tikinti Construction	1100
44	Daşkasan Dashkasan	Yuxarı Daşkasan qəsəbə orta məktəbi Yuxary Dashkasan Settlement Secondary School	Tikinti Construction	200
45		Təzəkənd kənd orta məktəbi Tezekend Village Secondary School	Tikinti Construction	80
46	Diveçi Devechi	Zeyva kənd orta məktəbi Zeyve Village Secondary School	Tikinti Construction	100
47		Priemsen kənd orta məktəbi Priemsen Village Secondary School	Tikinti Construction	100
48		Qorğan kənd əsas məktəbi Gorghan Village Main School	Tikinti Construction	100
49		Sincərbəy kənd əsas məktəbi Sincarboyad Village Main School	Tikinti Construction	200
50	Gədəbəy Gedebey	Sarıhanlı kənd orta məktəbi Sarıhanlı Village Secondary School	Tikinti Construction	100
51		Sarıyarka 1 saylı kənd orta məktəbi Sarıyarka Village Secondary School No.1	Tikinti Construction	240
52		Çobankənd kənd orta məktəbi Chobankend Village Secondary School	Tikinti Construction	140
53		Arabag kənd orta məktəbi Arabachy Village Secondary School	Tikinti Construction	120
54		Şahdağ kənd orta məktəbi Shahdagh Village Secondary School	Tikinti Construction	140
55		Qaravallı kənd orta məktəbi Garaveller Village Secondary School	Tikinti Construction	140
56		Günəşli kənd orta məktəbi Guneshli Village Secondary School	Tikinti Construction	100
57		Hacıvalı kənd orta məktəbi Hajyvalıy Village Secondary School	Tikinti Construction	140
58		Sarıyarka 2 saylı orta məktəbi Sarıyarka Secondary School No.2	Tikinti Construction	100

1	2	3	4	5
59		Daryurd kand orta maktabi Daryurd Village Secondary School	Tikinti Construction	180
60		Inakboĝan kand orta maktabi Inekboghnan Village Secondary School	Əsası tamir Capital repair	220
61		Rüstam Əliyev kand 2 sayli orta maktabi Rustam Aliyev Village Secondary School No.2	Əsası tamir Capital repair	220
62		Rüstam Əliyev kand 1 sayli orta maktabi Rustam Aliyev Village Secondary School No.1	Əsası tamir Capital repair	220
63		Qasmi kandi 1 sayli orta maktabi Gasmiy Village Secondary School No.1	Əsası tamir Capital repair	100
64		Qarkand kand orta maktabi Garkend Village Secondary School	Əsası tamir Capital repair	120
65		Anqran kand orta maktabi Anqran Village Secondary School	Əsası tamir Capital repair	220
66		Gədəbəy şəhər 3 sayli əsas məktəb Gədəbəy City Main School No.3	Əsası tamir Capital repair	180
67	Goranboy Goranboy	Kalak kand orta maktabi Kelek Village Secondary School	Tikinti Construction	200
68		Qaramusali kand orta maktabi Garamusalı Village Secondary School	Tikinti Construction	200
69		Tap kand orta maktabi Tap Village Secondary School	Tikinti Construction	100
70		Goranli kand orta maktabi Goranli Village Secondary School	Tikinti Construction	240
71		Qəşəli Qaraqoyunlu kand orta maktabi Qashaly Qaragoyunlu Village Secondary School	Tikinti Construction	240
72	Göyçay Goychay	Baydövül kand orta maktabi Beydovul Village Secondary School	Tikinti Construction	200
73		Kürdəban kand orta maktabi Kurdshaban Village Secondary School	Tikinti Construction	240
74		Mirzähüseynli kand orta maktabi Mirzahuseynli Village Secondary School	Tikinti Construction	220
75		Qarabağlar kand orta maktabi Garabaghar Village Secondary School	Tikinti Construction	370
76	Hacıqabul Hajyqabul	Udulu kand orta maktabi Udulu Village Secondary School	Tikinti Construction	240
77		Qubalı kand əsas maktabi Gubaly Village Main School	Tikinti Construction	100
78		Qızılburun kand orta maktabi Gyzyburun Village Secondary School	Tikinti Construction	240
79	Xaçmaz Khadmaz	Müskür kand orta maktabi Mushkar Village Secondary School	Tikinti Construction	200
80		Sarıad kand orta maktabi Saryad Village Secondary School	Tikinti Construction	100
81		Məqsudkənd kand əsas maktabi Magsudkend Village Main School	Tikinti Construction	100
82		Qadaşoba kand əsas maktabi Gadashoba Village Main School	Tikinti Construction	240
83	Xanlar Khanlar	Kərəmi kand orta maktabi Keremli Village Secondary School	Tikinti Construction	100
84		Hacımalk qəsəbə 2 nömrli orta maktabi Hajymalk Settlement Secondary School No.2	Tikinti Construction	100
85		Nadeli kand əsas maktabi Nadel Village Main School	Tikinti Construction	200
86	Xızı Khyzy	Altıağac qəsəbə orta maktabi Altıyaghaj Settlement Secondary School	Tikinti Construction	200
87	İmişli Imishli	Yuxarı Qaralar kand orta maktabi Yukhary Garalar Village Secondary School	Tikinti Construction	200
88		N.Əbişov adına Qaralar kand orta maktabi Garalar Village Secondary School named after N.Abyshov	Tikinti Construction	600
89		Mürsəli kand orta maktabi Murseli Village Secondary School	Tikinti Construction	100

1	2	3	4	5
90		İmişli şəhər 8 sayli orta maktabi Imishli City Secondary School No.8	Tikinti Construction	600
91	İsmayilli Imshly	Əhan kand əsas maktabi Ehan Village Main School	Tikinti Construction	100
92		Tircan kand orta maktabi Tirjan Village Secondary School	Tikinti Construction	200
93		Bötən kand əsas maktabi Botan Village Main School	Tikinti Construction	200
94	Kürdəmir Kurdemir	Beyli kand orta maktabi Beyli Village Secondary School	Tikinti Construction	100
95		Kərrar kand orta maktabi Karrar Village Secondary School	Tikinti Construction	240
96		Kürdəmir şəhər orta maktabi Kurdemir City Secondary School	Tikinti Construction	300
97		Sovla kand orta maktabi Sovla Village Secondary School	Tikinti Construction	100
98	Qax Gakh	Turacli kand orta maktabi Turajly Village Secondary School	Tikinti Construction	200
99		Qax şəhər 1 sayli orta maktab Gakh City Secondary School No.1	Tikinti Construction	240
100	Qazax Gazakh	Hüseynbəyli kand orta maktabi Huseynbeyli Village Secondary School	Tikinti Construction	200
101		Aşağı Salahlı kand orta maktabi Ashaghy Salahly Village Secondary School	Tikinti Construction	200
102		Fərəhli kand əsas maktabi Ferehli Village Main School	Tikinti Construction	100
103		Qaymaqlı kand orta maktabi Gaymagly Village Secondary School	Tikinti Construction	200
104		Dəmirçilər kand orta maktabi Demirchiler Village Secondary School	Tikinti Construction	200
105	Qəbələ Gabalá	Çarxana kand orta maktabi Charkhana Village Secondary School	Tikinti Construction	100
106		Dəşliçə kand orta maktabi Dashlyja Village Secondary School	Tikinti Construction	100
107		Tuntulı kand orta maktabi Tuntul Village Secondary School	Tikinti Construction	240
108		Əmirvan kand orta maktabi Amirvan Village Secondary School	Tikinti Construction	240
109		Çuxur Qəbələ kand orta maktabi Chukhur Gabala Village Secondary School	Əsası tamir Capital repair	320
110		Əbrix kand orta maktabi Abrykh Village Secondary School	Tikinti Construction	240
111		Dizəkli kand orta maktabi Dyzakhy Village Secondary School	Tikinti Construction	120
112		Kürd kand orta maktabi Kurd Village Secondary School	Tikinti Construction	320
113		Kiçik Əmili kand orta maktabi Kichik Emili Village Secondary School	Tikinti Construction	240
114	Qobustan Gobustan	Poliadli kand orta maktabi Polady Village Secondary School	Tikinti Construction	200
115		Nardaran kand ibtidai maktabi Nardaran Village Primary School	Tikinti Construction	100
116		Çalov kand əsas maktabi Chalov Village Main School	Tikinti Construction	160
117		Bədəlli kand orta maktabi Badalli Village Secondary School	Tikinti Construction	160
118	Quba Guba	İçriç kand əsas maktabi Içryg Village Main School	Tikinti Construction	200
119		Püstəqəsm kand orta maktabi Pusteqasm Village Secondary School	Tikinti Construction	200
120		Qımı kand orta maktabi Gymf Village Secondary School	Tikinti Construction	100

1	2	3	4	5
121		Amsar kand orta maktabi Amsar Village Secondary School	Tikinti Construction	240
122		Davidoba kand asos maktabi Davidoba Village Main School	Tikinti Construction	100
123		Kusnatqama kand asos maktabi Kusnatqama Village Main School	Tikinti Construction	100
124		Uçgun kand asos maktabi Uchgun Village Main School	Tikinti Construction	100
125		Qacraq kand orta maktabi Gechresh Village Secondary School	Tikinti Construction	240
126		Qimilqazma kand asos maktabi Gymilqazma Village Main School	Tikinti Construction	100
127		Gulutepe kand asos maktabi Gulutepe Village Main School	Tikinti Construction	100
128		Suxtakala kand asos maktabi Sukhtakele Village Main School	Tikinti Construction	100
129		Növdiñ kand asos maktabi Novdun Village Main School	Tikinti Construction	100
130		Qalaxudat kand asos maktabi Galaxudat Village Main School	Tikinti Construction	100
131		Cek kand ibtidai maktabi Jek Village Primary School	Tikinti Construction	100
132		Tular kand orta maktabi Tuler Village Secondary School	Tikinti Construction	100
133	Qusar Gusar	Imamqulakand kand orta maktabi Imamqulakand Village Secondary School	Tikinti Construction	240
134		Köhne Xudat kand orta maktabi Kohne Xhudat Village Secondary School	Tikinti Construction	240
135		Gündüzqala kand orta maktabi Gunduzgala Village Secondary School	Tikinti Construction	200
136		Zeyxur kand orta maktabi Zeykxur Village Secondary School	Tikinti Construction	200
137		Xuray kand orta maktabi Khuray Village Secondary School	Tikinti Construction	240
138		Yuxan Layar kand orta maktabi Yukhary Leyer Village Secondary School	Tikinti Construction	180
139		Balaqasar kand orta maktabi Balagusar Village Secondary School	Tikinti Construction	240
140	Lerik Lerik	Son kand asos maktabi Son Village Main School	Tikinti Construction	100
141		Hamarat kand orta maktabi Hamarat Village Secondary School	Tikinti Construction	200
142	Lankaran Lankaran	Saglakucha kand orta maktabi Saghlakucha Village Secondary School	Tikinti Construction	360
143		Girdani kand orta maktabi Girdani Village Secondary School	Tikinti Construction	240
144		Digah kand orta maktabi Digah Village Secondary School	Tikinti Construction	320
145		Liman jahar 1 sayli orta maktabi Liman City Secondary School No.1	Tikinti Construction	1200
146		Liman jahar 2 sayli orta maktabi Liman City Secondary School No.2	Tikinti Construction	180
147		Bürçali kand ibtidai maktabi Buryeli Village Primary School	Tikinti Construction	100
148		Separaci kand orta maktabi Separaci Village Secondary School	Tikinti Construction	180
149	Masali Masally	Tazakand kand orta maktabi Tezekend Village Secondary School	Tikinti Construction	240
150		Gülütopa kand orta maktabi Gullutepe Village Secondary School	Tikinti Construction	240
151		Miyanku kand orta maktabi Miyanku Village Secondary School	Tikinti Construction	240

1	2	3	4	5
152		2-ci Yeddi Oymaq kand orta maktabi ikinci (Second) Yeddi Oymaq Village Secondary School	Tikinti Construction	250
153	Neftçala Neftchala	Mayak kand 2N-II asos maktabi Mayak Village Main School No.2	Tikinti Construction	100
154		Kurgarabucag kand orta maktabi Kurgarabujag Village Secondary School	Tikinti Construction	220
155	Oğuz Oghuz	Zarrab kand asos maktabi Zarrab Village Main School	Tikinti Construction	100
156		Xalxal kand orta maktabi Khalkhal Village Secondary School	Tikinti Construction	100
157		Muxas kand orta maktabi Mukhas Village Secondary School	Tikinti Construction	200
158		Şahar 3 sayli orta maktabi City Secondary School No.3	Tikinti Construction	240
159	Saatli Saatly	Əhmədbəyli kand orta maktabi Ahmadbeyli Village Secondary School	Tikinti Construction	200
160	Sabirabad Sabirabad	Hajirvanli kand asos maktabi Heshimkhanly Village Main School	Tikinti Construction	100
161		Axtaçi-Muğan kand asos maktabi Akhachy-Mughan Village Main School	Tikinti Construction	200
162	Salyan Salyan	Pambiqkend kand orta maktabi Pambiykend Village Secondary School	Tikinti Construction	200
163		Peşk kand orta maktabi Peşk Village Secondary School	Tikinti Construction	100
164	Samux Samukh	Əliuşaqi kand orta maktabi Alushaghy Village Secondary School	Tikinti Construction	200
165		Qarayeri qaraba 2N-II orta maktabi Garayeri Settlement Secondary School No.2	Tikinti Construction	200
166		Füzuli kand asos maktabi Fuzuli Village Main School	Tikinti Construction	200
167		Sarıqamış kand orta maktabi Saryqamysh Village Secondary School	Tikinti Construction	220
168	Siyazan Siyazan	Şahar asos maktabi City Main School	Tikinti Construction	100
169		Dəyqalcan kand ibtidai maktabi Dashyalyapan Village Primary School	Tikinti Construction	100
170		Balaca Həmya kand orta maktabi Balaja Hemye Village Secondary School	Tikinti Construction	160
171	Şamaxı Shamakhy	Salyan kand orta maktabi Saghyan Village Secondary School	Tikinti Construction	200
172		Qələybuğurd kand orta maktabi Geleybughurd Village Secondary School	Tikinti Construction	100
173		I Çayli kand orta maktabi I Chayly Village Secondary School	Tikinti Construction	200
174		Quşçu kand orta maktabi Gushchu Village Secondary School	Tikinti Construction	200
175		II Cabani kand orta maktabi II Jabany Village Secondary School	Tikinti Construction	100
176		Avaxli kand orta maktabi Avakhy Village Secondary School	Tikinti Construction	200
177		Şamax şəhər Texniki, humanitar və təbiət fənləri təməyüllü lisey Shamakhy City Lyceum with Technical, Humanities and Natural Sciences Bias	Əsaslı təmir Capital repair	480
178	Şaki Shaki	İnçə kand orta maktabi Inche Village Secondary School	Tikinti Construction	240
179		Qozlubulag kand orta maktabi Gozlubulag Village Secondary School	Tikinti Construction	100
180		Oraban kand orta maktabi Oraban Village Secondary School	Tikinti Construction	200
181		Şaki şəhəri 1 sayli orta maktab Shaki City Secondary School No.1	Tikinti Construction	240
182		Yaramalı şəhər 6 sayli orta maktabi Yaramaly City Secondary School No.6	Tikinti Construction	240

1	2	3	4	5
183		Səki pəhəri 10 sayli orta məktəb Sheki City Secondary School No.10	Tikinti Construction	240
184	Şəmkir Şəmkir	Füzuli qəsəbə orta məktəbi Fuzuli Settlement Secondary School	Tikinti Construction	240
185		Tatari kənd orta məktəbi Tatari Village Secondary School	Tikinti Construction	240
186		Plankend 2 №-li kənd orta məktəbi Plankend Village Secondary School No.2	Tikinti Construction	100
187		Mehri kənd orta məktəbi Mehri Village Secondary School	Tikinti Construction	100
188		İmşəli kənd 2 sayli orta məktəbi Imshly Village Secondary School No.2	Tikinti Construction	120
189		Yuxarı Seyfəli kənd əsas məktəbi Yukhary Seyfali Village Main School	Tikinti Construction	40
190		Dəşbulaq kənd əsas məktəbi Dashbulag Village Main School	Tikinti Construction	40
191		Aşağı Çaykənd kənd orta məktəbi Ashaghy Chaykend Village Secondary School	Tikinti Construction	120
192		Qaracəmirlər kənd 1 sayli orta məktəbi Garajemiri Village Secondary School No.1	Tikinti Construction	220
193		Qaracəmirlər kənd 2 sayli orta məktəbi Garajemiri Village Secondary School No.2	Tikinti Construction	160
194		Könüllü kənd 1 sayli orta məktəbi Konulu Village Secondary School No.1	Əsaslı təmir Capital repair	360
195		İmşəli kənd 2 sayli orta məktəbi Imshly Village Secondary School No.2	Əsaslı təmir Capital repair	380
196		Atabey kənd orta məktəbi Atabey Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	120
197		Çaparlı kənd 2 sayli orta məktəb Chaparly Village Secondary School No.2	Əsaslı təmir Capital repair	380
198		Muxtariyyə kənd orta məktəbi Mukhtariyye Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	320
199		Yuxarı Seyfəli kənd orta məktəbi Yukhary Seyfali Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	320
200		Dəşbulaq kənd əsas məktəbi Dashbulag Village Main School	Əsaslı təmir Capital repair	120
201		Dəllər-Dəşbulaq kənd orta məktəbi Deller-Dashbulag Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	340
202		Ziyəm kənd orta məktəbi Zeyem Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	400
203		Qaracəmirlər kənd 1 sayli orta məktəbi Garajemiri Village Secondary School No.1	Əsaslı təmir Capital repair	420
204		Qaracəmirlər kənd 2 sayli orta məktəbi Garajemiri Village Secondary School No.2	Əsaslı təmir Capital repair	400
205		Çinari kənd orta məktəbi Chinari Village Secondary School	Tikinti Construction	480
206	Tartar Tertər	Sarıcalı kənd 2№-li orta məktəbi Sarıyalı Village Secondary School No.2	Tikinti Construction	100
207		Düyanlı kənd əsas məktəbi Duyanli Village Main School	Tikinti Construction	100
208		Düyanlı kənd orta məktəbi Duyanli Village Secondary School	Tikinti Construction	100
209		Sarıcalı kənd orta məktəbi Sarıyalı Village Secondary School	Tikinti Construction	240
210	Tovuz Tovuz	Çalılı kənd orta məktəbi Jelili Village Secondary School	Tikinti Construction	240
211		Ərik Cirdaxan kənd orta məktəbi Erik Jyrdakhan Village Secondary School	Tikinti Construction	200
212		Alakol kənd orta məktəbi Alakol Village Secondary School	Tikinti Construction	200
213	Ucar Ujar	Şahar 5 №-li orta məktəbi City Secondary School No.5	Tikinti Construction	240

1	2	3	4	5
214		Alpı kənd orta məktəbi Alpy Village Secondary School	Tikinti Construction	200
215	Yardımlı Yardımlı	Alar kənd orta məktəbi Alar Village Secondary School	Tikinti Construction	240
216		Sahəseyinli kənd əsas məktəbi Shaykhuseynli Village Main School	Tikinti Construction	100
217		Perimbəl kənd orta məktəbi Perimbel Village Secondary School	Tikinti Construction	100
218		Həmar kənd orta məktəbi Hamar Village Secondary School	Tikinti Construction	100
219		Avun kənd əsas məktəbi Avun Village Main School	Tikinti Construction	120
220		Vəlخانlı kənd orta məktəbi Velikhanly Village Secondary School	Tikinti Construction	120
221		Zəvin kənd orta məktəbi Zevin Village Secondary School	Tikinti Construction	80
222		Vərgədüz kənd orta məktəbi Vergeduz Village Secondary School	Tikinti Construction	160
223		Höronu kənd orta məktəbi Horonu Village Secondary School	Tikinti Construction	140
224		Səlar kənd orta məktəbi Shyklar Village Secondary School	Tikinti Construction	120
225		Bərjan orta məktəbi Berjan Secondary School	Tikinti Construction	180
226		Çaraxbulaq kənd orta məktəbi Chanakhbulag Village Secondary School	Tikinti Construction	180
227		Abasabad kənd əsas məktəbi Abasabad Village Main School	Tikinti Construction	120
228		Kəçələkəran kənd əsas məktəbi Kechelekeran Village Main School	Tikinti Construction	40
229		Sığna kənd ibtidai məktəbi Syghne Village Primary School	Tikinti Construction	120
230		Arvana kənd orta məktəbi Arvana Village Secondary School	Tikinti Construction	120
231		Qəbəğdibi kənd əsas məktəbi Gəbəğdibi Village Main School	Tikinti Construction	120
232		Körpədi kənd əsas məktəbi Korpedi Village Main School	Tikinti Construction	140
233		Mirmil kənd ibtidai məktəbi Mirmil Village Primary School	Tikinti Construction	120
234		Darıyar kənd orta məktəbi Derayar Village Secondary School	Tikinti Construction	50
235		Qəsəbə 2 sayli orta məktəbi Gesebe Secondary School No.2	Tikinti Construction	300
236		Təşkan kənd ibtidai məktəbi Teshkan Village Primary School	Tikinti Construction	60
237		Vərov kənd əsas məktəbi Verov Village Main School	Tikinti Construction	160
238		Gənsəva kənd əsas məktəbi Gerseva Village Main School	Tikinti Construction	160
239		Göyeni kənd əsas məktəbi Goyeni Village Main School	Tikinti Construction	100
240		Təlavər kənd orta məktəbi Telavar Village Secondary School	Tikinti Construction	240
241		Dələkli kənd əsas məktəbi Dellekli Village Main School	Tikinti Construction	200
242		Arus kənd orta məktəbi Arus Village Secondary School	Tikinti Construction	200
243		Pəstəsər kənd əsas məktəbi Pestitseser Village Main School	Tikinti Construction	140
244		Səparad kənd əsas məktəbi Separad Village Main School	Tikinti Construction	120

1	2	3	4	5
245		Abidinli kənd əsas məktəbi Abidinli Village Main School	Tikinti Construction	140
246		Bürzümül kənd orta məktəbi Buruzmül Village Secondary School	Tikinti Construction	200
247		Yoloqaj kənd orta məktəbi Yoloqaj Village Secondary School	Tikinti Construction	200
248		Cərimbəl kənd orta məktəbi Jerimbel Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	150
249		Könycədi kənd orta məktəbi Konyedi Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	504
250		Qasabə 1 saylı kənd orta məktəbi Gesebə Village Secondary School No.1	Əsaslı təmir Capital repair	500
251		Sinq kənd orta məktəbi Sinyq Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	120
252		Bilə kənd orta məktəbi Bilə Village Secondary School	Əsaslı təmir Capital repair	80
253	Yevlax Yevlax	Nəmərlil kənd orta məktəbi Nemerli Village Secondary School	Tikinti Construction	100
254		Həcəsellil kənd orta məktəbi Hayyseli Village Secondary School	Tikinti Construction	200
255	Zaqatala Zaqatala	Fəldar kənd orta məktəbi Faldar Village Secondary School	Tikinti Construction	240
256		Qəndax kənd orta məktəbi Gəndax Village Secondary School	Tikinti Construction	240
257	Zərdab Zərdab	Körpü kəndi Xəsa əsas məktəbi Khasə Main School, Körpü village	Tikinti Construction	100
Naxçıvan MR üzrə Nakhchivan AR				
258	Babək rayonu Babek district	Məmmədrazza Dize kənd orta məktəbi Məmmədrazza Dize Village Secondary School	Tikinti Construction	200
259	Cüfə rayonu Juffa district	Nəhəcir kənd orta məktəbi Nəhejir Village Secondary School	Tikinti Construction	100
260	Kəngərli Kengerli	Xincəb kənd orta məktəbi Xhynjab Village Secondary School	Tikinti Construction	100
261	Ordubad Ordubad	Biləv kənd orta məktəbi Bilev Village Secondary School	Tikinti Construction	200
262	Şəhbuz rayonu Shənbuz district	Məhmudobə kənd orta məktəbi Məhmudobə Village Secondary School	Tikinti Construction	150
263	Şərur Sharur	Aşaqi Yayı kənd orta məktəbi Ashaghy Yayy Village Secondary School	Tikinti Construction	200
Bakı şəhəri Baku city				
264	Binəqədər rayonu Binəqədi district	Rəsulzadə qəsəbəsi 100 saylı orta məktəb Secondary School No.100, Rəsulzadə settlement	Tikinti, əlavə korpus Construction, secondary building	240
265	Əzizbəyov rayonu Azizbayov district	Türkan qəsəbəsi 256 saylı əsas məktəb Main School No.256, Turkan settlement	Tikinti Construction	300
266		Türkan qəsəbəsi 262 saylı əsas məktəb Main School No.262, Turkan settlement	Əsaslı təmir Capital repair	1176
267		Buzovna qəsəbəsi 206 saylı orta məktəb Secondary School No.206, Buzovna settlement	Tikinti, əlavə korpus Construction, secondary building	200
268		Mərdəkən qəsəbəsi 183 saylı orta məktəb Secondary School No.183, Mərdəkən settlement	Tikinti, əlavə korpus Construction, secondary building	200
269		Zirə qəsəbəsi, Oslaq sahəsi 122 saylı ibtidai məktəb Primary School No.122, Gyshlag area, Zire settlement	Tikinti Construction	100
270		Şüvəlan qəsəbəsi 156 saylı orta məktəb Secondary School No.156, Shuvalan settlement	Əsaslı təmir Capital repair	1050
271		Şüvəlan qəsəbəsi F. Fərhadoglu adına 230 saylı orta məktəb F.Farhadoghlu Secondary School No.230, Shuvalan settlement	Tikinti Construction	1176
272		Şüvəlan qəsəbəsi 237 saylı orta məktəb Secondary School No.237, Shuvalan settlement	Əsaslı təmir Capital repair	980
273	Qaradağ rayonu Garadagh district	Ələt qəsəbəsi Mirzəqası Məmmədov adına 303 saylı əsas məktəb Mirzəqası Məmmədov Secondary School No.303, Elet settlement	Tikinti Construction	240

1	2	3	4	5
274		Qızıldaş qəsəbəsi Azər Nəməzov adına 180 saylı orta məktəb Azər Nəməzov Secondary School No.180, Gyzyldash settlement	Tikinti, əlavə korpus Construction, secondary building	240
275		Qızıldaş qəsəbəsi Azər Nəməzov adına 180 saylı orta məktəb Azər Nəməzov Secondary School No.180, Gyzyldash settlement	Əsaslı təmir Capital repair	240
276		Lökbatan qəsəbəsi 166 saylı orta məktəb Secondary School No.166, Lökbatan settlement	Əsaslı təmir Capital repair	600
277		Şövlər qəsəbəsi orta məktəbi Shykhlar Settlement Secondary School	Tikinti, əlavə korpus Construction, secondary building	220
278	Nərimanov rayonu Nərimanov district	77 saylı orta məktəb Secondary School No.77	Əsaslı təmir Capital repair	570
279	Səbunçu rayonu Səbunchu district	Məştağa qəsəbəsi 108 saylı orta məktəb Secondary School No.108, Məshatqha settlement	Tikinti, əlavə korpus Construction, secondary building	240
280	Səbail rayonu Səbail district	7 saylı orta məktəb Secondary School No.7	Əsaslı təmir Capital repair	700
281		239 saylı orta məktəb Secondary School No.239	Əsaslı təmir Capital repair	1200
282	Suraxanı rayonu Surakhany district	Qaraçürük qəsəbəsi N. Rəfiyev adına 104 saylı məktəb N.Rəfiyev School No.104, Qarachukhur settlement	Tikinti, əlavə korpus Construction, secondary building	960
283	Yasamal rayonu Yasamal district	Z.Əliyeva adına orta məktəb Zərifə Əliyeva Secondary School	Tikinti Construction	1200

"Təhsilə dəstək" layihəsi

Heydər Əliyev Fondu hər il "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü nəticəsində daimi yaşayış yerlərini tərk etmiş qaçqın, məcburi köçkün ailələrindən olan birinci sinif şagirdlərinə çanta və məktəb ləvazimatı hədiyyə edir. Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlı birinci sinif şagirdlərinə, Qax, Zaqatala və Balakən rayonlarında tədrisin gürcü dilində aparıldığı məktəblərə də hər il yeni dərslik və tədris ləvazimatları göndərilir. Heydər Əliyev Fondunun "Təhsilə dəstək" layihəsi təkcə Azərbaycanda deyil, bir sıra xarici ölkələrdə də həyata keçirilir.

Heydər Əliyev Fondu təhsil müəssisələrinin dərs vəsaiti və müxtəlif

The Support to Education Project

Every year, within the framework of the Support to Education project, the Heydar Aliyev Foundation regularly distributes school bags and other appliances to first graders coming from the refugee and IDP families that have left their homes as a result of the aggression of Armenia towards Azerbaijan. Moreover, new textbooks and learning aids are provided for the Azerbaijani first graders living in Georgia, as well as to schools in the Gakh, Zaqatala and Balakan rural districts of Azerbaijan, where the lessons are taught in Georgian language. The Support to Education project is implemented not only in Azerbaijan, but in other countries as well.

The Heydar Aliyev Foundation also

ədəbiyyatla təchizatına da xüsusi önəm verir. Bir sıra xarici təşkilat və şirkətlərin (Rusiyanın "Puşkin kitabxanası" Fondu, "World Vision" ("Dünyaya baxış"), "JP Morgan", "ExxonMobil") Fonda hədiyyə etdikləri müxtəlif adda çoxsaylı nəşrlər ölkənin ali və ümumtəhsil məktəblərinə, uşaq evləri və internat məktəblərinin kitabxanalarına paylanılmışdır.

2007-2008-ci illərdə "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən əyani vəsait kimi 140 adda plakat hazırlanaraq respublikanın ümumtəhsil məktəblərinə paylanılmışdır. Tədrisin keyfiyyətini yüksəltmək məqsədi ilə ilk dəfə olaraq Azərbaycan dilində müxtəlif fənlər üzrə hazırlanan plakatların hər birindən 10 min nüsxə olmaqla 1 milyon 400 min ədəd plakat çap edilmişdir.

Layihə çərçivəsində təhsilin birinci pilləsi sayılan məktəbəqədər uşaq

assigns a special importance to the provision of educational entities with text books and other materials. Numerous publications with various contents granted to the Foundation by a number of foreign organizations and companies (e.g. the Russian Pushkin Library Foundation, World Vision, JP Morgan, Exxon Mobil, etc.) have been distributed among the country's universities and secondary schools, orphanages and boarding schools.

In 2007-2008, the Heydar Aliyev Foundation produced and distributed 140 posters with different content within the framework of the Support to Education Project. In order to raise the quality of education, the Foundation for the first time published the total amount of 1,400,000 (one million and four hundred thousand) posters in Azerbaijani; in oth-

tarbiyə müəssisələrinin yenidən qurulması həyata keçirilir.

2005-2009-cu illər ərzində respublika üzrə 11 uşaq bağçası əsaslı təmir olunaraq müasir avadanlıqla təchiz edilmişdir. Fond tərəfindən 2008-ci ildə məktəbəqədər müəssisələr üçün nəzərdə tutulmuş müxtəlif mövzulu plakat-

er words, 10 thousand copies on each subject.

During the period of 2005-2009, eleven kindergartens have been fully renovated and supplied with the state-of-art equipment within the framework of the project envisaging reconstruction of pre-school educational institutions being

lar, multimedia diskləri, tablolar, oyun və digər ayağı vasitə aidyyəti üzrə paylanılmışdır. Təlim prosesini uyğun mövzularla zənginləşdirən və məşğələlərin maraqlı keçməsinə zəmin yaradan bu vasitələr, eyni zamanda, uşaqların öyrəndiklərini yadda saxlamağa və ətrafda baş verən hadisələri dərk etməyə kömək edir.

considered as the first step in education.

In 2008, the Foundation distributed posters on various topics, visual aids, games, and multimedia CDs to pre-school facilities. These educational supplies enrich the learning process of children, and help them to memorize the study material.

Pakistanda qızlar üçün yeni orta məktəb binasının inşası "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində gerçəkləşən ən uğurlu və önəmli işlərdən biridir. 2005-ci ildə Pakistanda çoxlu insan tələfatına və böyük dağıntılara səbəb olmuş zəlzələdən sonra Müzəffərəbad şəhəri Rara ərazisindəki qızlar üçün məktəb tam yararsız vəziyyətə düşmüşdü.

One of the important and successful activities carried out within the frameworks of the project is the construction of a new secondary school building for girls in Pakistan. After the earthquake of 2005, in Pakistan, which caused numerous human losses and enormous destructions the girls' school in the Rara area, city of Muzaffarabad, had become completely out of service.

Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihə zəlzələ nəticəsində dağılmış məktəbin yenidən inşasına imkan yaratdı. Bu, Fondun Azərbaycanın hüdudlarından kənarında inşa etdiyi ilk məktəbdir. Qısa müddətdə inşa edilən yeni təhsil

Within the framework of the project implemented by the Heydar Aliyev Foundation, the school building that was fully disrupted as a result of the earthquake had been rebuilt. This was the first school constructed by the Foundation outside

oçağında müasir tələblərə cavab verən 10 xüsusi sinif otağı, laboratoriyalar, fənn kabinetləri, kitabxana, kompüter otağı, idman meydançası vardır. Çətin dağlıq relyefdə yerləşən təhsil ocağı yüksək səviyyəli tədrisə imkan yaradan avadanlıqla təmin olunmuşdur. 650-dən artıq şagirdin təhsil aldığı məktəb əyani vəsaitlə, o cümlədən Azərbaycan haqqında nəşrlərlə təmin edilmişdir.

2008-ci ilin iyununda Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Gürcüstanın Dmanisi rayonunda yeni elmi tədris mərkəzinin binası inşa edilərək istifadəyə verilmişdir. Müasir tipli istilik sistemi ilə təchiz olunmuş mərkəzin dars otaqları, iki böyük zalı, kitabxanası, yardımçı otaqlar, yeməxanası avadanlıqla təmin edilmişdir. Heydər Əliyev Fondu mərkəzə əyani vəsaitlər – kitab və dərsliklər hədiyyə etmişdir.

Azerbaijan. The new educational institution, which was erected in a short period of time, has 10 subject classrooms, laboratories, study rooms, a library, a computer room and a sports hall, all meeting contemporary standards. The school, located in the difficult-to-reach mountainous area, has been supplied with equipments enabling high-level education process. The school, accommodating more than 650 students, has also been provided with visual aids, including publications about Azerbaijan.

In June 2008, the building of scientific and educational center constructed in Dmanisi district of Georgia by the initiative of the Heydar Aliyev Foundation was put into operation. Classrooms, two large halls, a library, auxiliary facilities, and a dining hall were supplied with necessary equipment. The Foundation also donated visual aids, books and manuals to the center.

Heydər Əliyev Fondunun səhiyyə sahəsindəki fəaliyyəti

The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of public health

Cəmiyyətin sosial qayğılarına daim diqqət yetirən Heydər Əliyev Fondu həyata keçirdiyi layihələrlə əhəlinin səhiyyə problemlərinin aradan qaldırılmasında yaxından iştirak edir. Fondun başlıca vəzifələrindən biri uşaq evləri və internatlardakı uşaq və yeniyetmələrə, şəhid, qaçqın, məcburi köçkün və aztəminatlı ailələrdən olan, habelə müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkən uşaqlara yardım etməkdir.

The Heydar Aliyev Foundation always pays special attention to the social protection of the population and assists in resolving people's health problems. One of the main objectives of the Foundation is to assist the children and teenagers in orphanages and boarding schools, including children from refugee, internally displaced and poor families, as well as those suffering from various diseases.

"Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı" layihəsi

2004-cü ilin dekabrında Bakıda Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycan Diabet Cəmiyyəti və Danimarkanın "Novo Nordisk" şirkətinin təşkil etdikləri "Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı" layihəsi bu sahədə ilk ciddi addım oldu. Həyata keçirilən layihə çərçivəsində Azərbaycanda diabet xəstəliyinə düçar olmuş 14 yaşnadək uşaqlar 2004-2009-cu illər ərzində müntəzəm olaraq insulın preparatları və şpris-qələmlərlə təmin edilmişlər.

BMT-nin təşəbbüsü ilə 2007-ci ildə Heydər Əliyev Fondu Dünya Diabet günü kampaniyasına qoşulmuşdur. BMT-nin qatnmasına əsasən, bu təşkilata üzv olan bütün ölkələrdə noyabrın 14-ü Dünya Diabet günü kimi qeyd edilir. Təşkilatın rəmzi olan mavi rəng bütün millətlərin möhtəşəm binaları məhz bu rəngə boyanır. Məqsəd ictimaiyyətin diqqətini dünya miqyasında sağlamlığa ciddi təhlükə mənbəyi hesab edilən diabetə yönəltmək və onun qarşısını almaq istiqamətində səyləri birləşdirməkdir. Bu xəstəliyin əhatə dairəsinin artması haqqında əhalini xəbərdar etmək məqsədi ilə Fondun binası 2007-ci ildə noyabrın 13-dən 15-dək mavi rənglə işıqlandırılmışdır.

The Best Care for Children with Diabetes Project

The first important step in this direction has become the Best Care for Children with Diabetes Project, the presentation of which was organized jointly by the Heydar Aliyev Foundation, the Azerbaijan Diabetic Society and the Danish company Novo Nordisk and was held in Baku in December 2004. In Azerbaijan, the children up to 14 year of age suffering from diabetes have been regularly provided with necessary amount of insulin and syringe-pens within the frameworks of the project.

In 2007, the Heydar Aliyev Foundation joined the World Diabetes Day campaign conducted among all the UN member states. According to the UN Resolution, in all countries which joined this organization, the 14th of November is celebrated as the World Diabetes Day. The blue color, as the symbol of the organization, represents the sky over all nations; hence, in 155 countries hosting this action, the grand cities' buildings are decorated specifically with light of this color. The purpose is to attract the attention of the international community to diabetes, which is considered as a source of serious threat to health, and to consolidate efforts for its prevention. In order to increase awareness of the population about the scale of this disease, the Foundation's building was decorated with blue lights from November 13 to 15, 2007.

"Talassemiyaşız həyat naminə" layihəsi

Azərbaycanda yayılan talassemiya xəstəliyinin qarşısının alınması məqsədi ilə 2005-ci ilin fevralında Heydər Əliyev Fondu talassemiya problemlərinə həsr olunmuş "Talassemiyaşız həyat naminə" layihəsini həyata keçirməyə başlamışdır. Layihə çərçivəsində talassemiya xəstəliyinin müalicəsi və diaqnostikası məqsədi ilə Bakıda müasir avadanlıqla təchiz olunmuş Talassemiya Mərkəzi inşa edilmişdir. Proqram talassemiyaadan əziyyət çəkən insanla-

For Life without Thalassaemia Project

In February 2004, with the purpose of preventing the dissemination of thalassaemia in Azerbaijan, the Heydar Aliyev Foundation started implementing For Life without Thalassaemia Project dedicated to the problems of this disease. Within the frameworks of the project, the Thalassaemia Center has been constructed in Baku and furnished with modern equipment; this center is specialized in diagnostics and treatment of

rı təhlükəsiz və keyfiyyətli qanla təminatı üçün könüllü donör xidmətinin inkişaf etdirilməsini, əhəlinin maarifləndirilməsini, prenatal diaqnostika üsulu ilə xəstəliyin proqnozlaşdırılmasını, talassemiya ilə mübarizə aparən bir sıra dövlətlərlə əməkdaşlığın genişləndirilməsini və ölkədə yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasını nəzərdə tutur.

thalassaemia. It is also envisaged to develop the voluntary donor service for the provision of persons suffering from thalassaemia with safe and qualitative blood, to increase the awareness of the population about thalassaemia for prevention of its dissemination, to forecast the disease through prenatal diagnostics method, to train highly qualified specialists in our country, and to expand cooperation with a number of foreign countries combating this disease.

TALASSEMIYA
MƏRKƏZİ

Talassemiya Mərkəzi
Thalassemia Center

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU
TALASSEMIYA MƏRKƏZİ

TALASSEMIYA

Psixonevroloji Uşaq Mərkəzi **Psycho-Neurological Children's Center**

Uşaqların müayinə və müalicəsi üçün geniş mərkəzin inşasının zəruri olduğunu nəzərə alaraq, 2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondu Bakı şəhərində Psixonevroloji Uşaq Mərkəzi inşa etmişdir. Müasir avadanlıqla təchiz edilmiş aktiv terapiya, masaj, müayinə, yataq, yemək otaqları mərkəzdə müalicə olunan uşaqların sağlamlığının tezliklə bərpa edilməsinə zəmin yaradır.

Taking into consideration the necessity of constructing a specialized center for diagnostics and treatment of children, in 2009 the Heydar Aliyev Foundation built the Psycho-Neurological Children's Center in Baku. Active therapy, massage, examination, dining and bed rooms furnished with modern equipment provide the basis for speedy reha-

Fondun təşəbbüsü ilə paytaxtda və regionlarda tibb müəssisələrinin yenidənqurma layihələri həyata keçirilir. Əzizbəyov rayonunun Türkan qəsəbəsində poliklinika, təcili yardım stansiyası, Şuvalan qəsəbəsində xəstəxana, Zira qəsəbəsində Müalicə-Diaqnostika Mərkəzi yenidən qurulmuş və müasir avadanlıqla təchiz olunmuşdur. 2008-ci ilin oktyabrında Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Qala qəsəbəsində xəstəxana inşa edilmişdir. Təcili yardım stansiyası və aptekli olan

bilatation of the children receiving treatment in the Center.

Under the initiative of the Foundation, projects designed for the reconstruction of medical facilities are carried out both in the capital city and regions. A clinic and ambulance station in the Turkan settlement of Azizbeyov district, a hospital in Shuvalan settlement, the Treatment-Diagnostics Center in Zira settlement were reconstructed and supplied with modern equipment. In October 2008, by the initiative of the Foun-

Psiko-nevroloji Uşaq Mərkəzi
Psycho-Neurological Children's Center

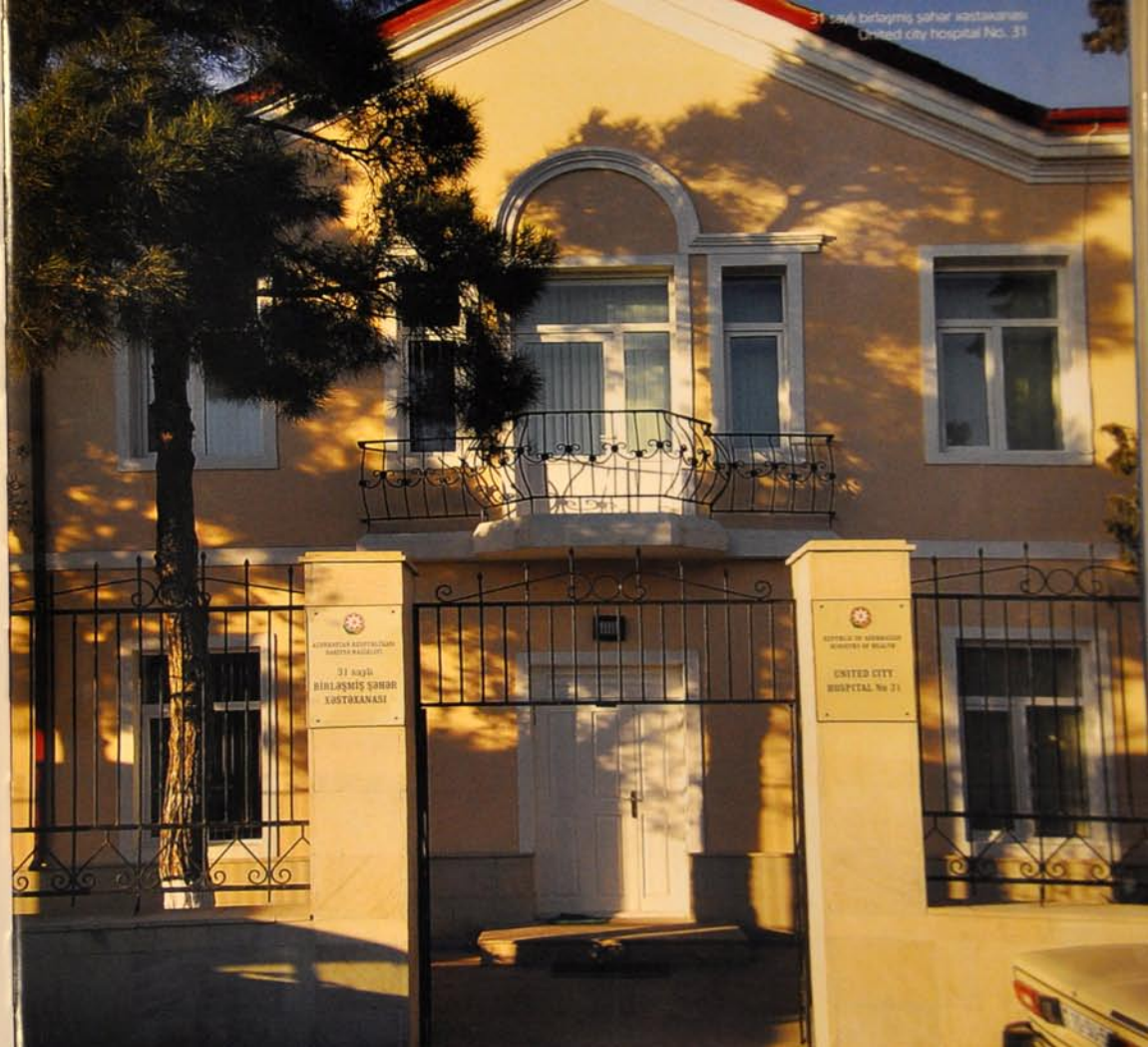

yeni səhiyyə müəssisəsi müasir tibbi avadanlıqla təmin olunmuşdur.

2007-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə "Təbassüm" uşaq sanatoriyasında başlanmış əsaslı təmir və yenidənqurma işləri 2009-cu ilin yanvarında başa çatmışdır. Qastroenteroloji və pulmonoloji profilili tibb ocağının bütün korpusları, o cümlədən kabinetlər, müalicə otaqları əsaslı təmir olunmuş, burada müasir tipli qazanxana tikilib istifadəyə verilmişdir. Sanatoriədə bədən tərbiyəsi, idman, musiqi salonları, manipulyasiya, fizioterapiya, ordinator, elektrokardiogram və masaj otaqları, laboratoriya, yaradıcılıq studiyası fəaliyyət göstərir.

in the Gala settlement. A new health institution having the emergency service and a pharmacy was furnished with modern medical equipment.

In January 2009, a children's sanatorium «Tebessum», the major repair and reconstruction of which had started in 2007 by the initiative of the Heydar Aliyev Foundation, was commissioned. There had been renovated all medical facilities with gastroenterological and pulmonological focus, including offices and therapy rooms, and put into operation a modern boiler room. The sanatorium operates physical culture and sport halls, manipulation and physiotherapy

Heydər Əliyev Fondu dünyanın bir sıra apancı sahiyyə şirkətləri ilə əməkdaşlıq edir. İndiyədək "Fresenius Medical Care", "Karl-Storz", "Servier" kimi nüfuzlu şirkətlər tərəfindən Fonda bağışlanmış müasir tibbi avadanlıq və dərman preparatları ölkənin müvafiq tibb müəssisələrinə təqdim edilmişdir.

2004-2009-cu illər ərzində Fonda müraciət etmiş insanlara kömək göstərilməsi üçün sahiyyə müəssisələri ilə

rooms, premises for massage and electrocardiogram, a staff lounge, a laboratory, and a creative studio.

The Heydar Aliyev Foundation cooperates with a number of leading foreign medical companies. So far, a number of prominent companies such as Fresenius Medical Care, Karl-Storz, and Servier have donated medicines and modern medical appliances to the Foundation, which, in turn, delivered them to the re-

six əlaqə qurulmuş, 10 minə yaxın insanın müayinə və müalicəsi üçün lazımı tədbirlər həyata keçirilmişdir. Bu dövr ərzində 763 nəfərdən çox xəstə respublikanın müxtəlif tibb müəssisələrində cərrahiyyə amaliyyəti olunmuş, 90 nəfərdən çox xəstənin amaliyyat və müayinəsi isə xarici ölkələrdə aparılmışdır.

2007-ci ilin may ayında Cenevrədə Dünya Sahiyyə Təşkilatının ali orqanı olan Dünya sahiyyə assambleyasının 60-cı sessiyasında ana, uşaq və ailə sağlamlığının qorunması və möhkəmlənməsi işində xidmətlərinə görə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva mükafata layiq görülmüşdür.

spective medical facilities.

During 2004-2009, close relationships with medical institutions were established in order to assist about 10 thousand patients applied to the Foundation, and necessary measures were undertaken for rendering their diagnostics and treatment. During this period, more than 763 patients have been assisted with the surgical treatment in various medical institutions countrywide, and over 90 patients have been sent for examinations and surgeries to foreign countries.

The World Health Organization (WHO), in the 60th Session of World Health Assembly held in Geneva on May 2007, awarded Mrs. Aliyeva with a prize for her contributions to the protection and strengthening of healthcare among mothers, children and families.

Heydər Əliyev Fondunun mədəniyyət sahəsindəki fəaliyyəti

*The activities of the Heydar Aliyev Foundation
in the field of culture*

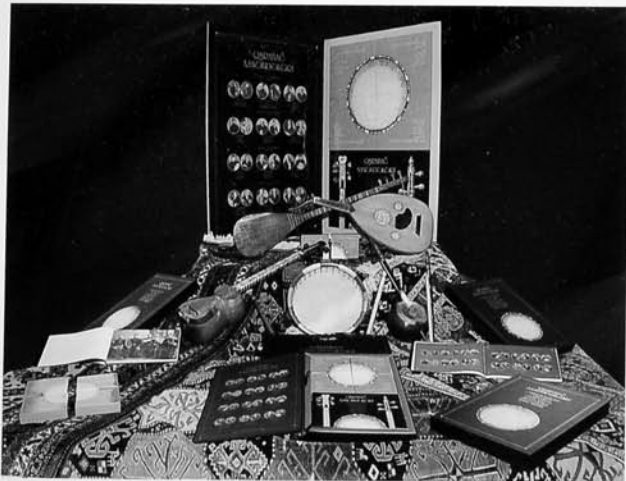
**"Azərbaycan muğamları"
layihəsi çərçivəsində
"Qarabağ xanəndələri"
musiqi albomunun nəşri**

Fond mədəniyyət sahəsindəki fəaliyyətində Azərbaycan xalqının mədəni ənənələri və tarixində dərin köklərə malik olan muğam sənətinin inkişafına və təbliğinə xüsusi önəm verir. Muğamı qorumaq, inkişaf etdirmək, onun gözəlliyini və dərin fəlsəfəsini gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədi ilə Fond "Azərbaycan muğamları" layihəsi çərçivəsində "Qarabağ xanəndələri" musiqi albomunu nəfis şəkildə nəşr etmişdir. Albomda 24 virtuoz muğam

**Publication of the Mugham
Singers of Garabagh Album
within the Frameworks of the
Azerbaijani Mughams Project**

In its activities in the field of culture, the Foundation pays particular attention to the development and promotion of mugham art which has deep roots in cultural traditions and history of the Azerbaijani people. Within the framework of the Azerbaijan Mughams Project, an album entitled "The Mugham Singers of Garabagh" has been published with the view of preserving and developing the Azerbaijani mugham, as well as to transfer its beauty and deep philosophy to

İfaçısının səslandirdiyi muğam parçaları qədim və zəngin mədəniyyətimiz barədə dinləyicilərdə geniş təsəvvür yaradır. Albomun təqdimat mərasimi 2005-ci ilin martında Parisdə, YUNESKO-nun qərargahında, xoşməramlı səfirlərin illik toplantısında keçirilmişdir.

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi

Milli mənəvi dəyərlərin qorunması və Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği sahəsində həyata keçirilmiş layihələr arasında YUNESKO tərəfindən Başarıyyətin Şifahi və Qeyri-Maddi İrsinin şah əsərləri Siyahısına daxil edilmiş Azərbaycan muğamının dünyada geniş təbliği məqsədi

next generations. The album comprised of this particular art gives listeners the full impression about our ancient and rich culture. In March 2005, this album was presented at the annual meeting of the goodwill ambassadors of UNESCO which was held at the headquarters of the organization in Paris.

International Mugham Center

The establishment of the International Mugham Center in Baku for the purpose of the extensive worldwide promotion of the Azerbaijani mugham, included in the UNESCO List of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of the

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi
International Mugham Center

İla Bakı şəhərində Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması önəmli yer tutur. Mərkəzin təməlləşmə mərasimi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Koïçiro Matsuuranın iştirakı ilə 2005-ci il avqustun 24-də keçirilmişdir. 2008-ci ilin dekabr ayında istifadəyə verilən Beynəlxalq Muğam Mərkəzində gənc ifaçılar Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin mühüm qismini təşkil edən muğam sənətinin incəliklərinə yiyələnirlər. Mərkəzdə dünya ictimaiyyətinin diqqətini Azərbaycan muğam sənətinə cəlb etməyi bacarmış görkəmli muğam ustalarının konsertləri, muğam gecələri, beynəlxalq konfrans və festivallar təşkil olunur.

Humanity, occupies an important place among the projects aimed at preserving our national and spiritual values and promoting the Azerbaijani culture. The foundation-laying ceremony of the Center was held on August 24, 2005 with the participation of Mr. İlham Aliyev, the President of the Republic of Azerbaijan, and Mr. Koïchiro Matsuura, the Director-General of UNESCO. At the International Mugham Center, which was commissioned in December 2008, young singers will master the secrets of the mugham art representing a substantial part of the Azerbaijani musical culture. Concerts of distinguished masters of mugham who have succeeded in attracting attention of the world community to this particular

Heydər Əliyev Fondu regionlarda Muğam Mərkəzlərinin yaradılmasına dəstək verir. 2008-ci ilin sentyabrında Fondun təşəbbüsü ilə Ağcabədi şəhərində Qarabağ Muğam Mərkəzi inşa olunmuşdur. Mərkəzin qış və yay zalları, sifir və qrim otaqları müasir avadanlıqla təmin edilmişdir. Bundan əlavə, Qarabağ Muğam Mərkəzinin yerləşdiyi U. Hacıbəyli adına park Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yenidən qurulmuş, burada bəstəkarın büstü ucaldılmış, onun əsərlərinin personajlarını əks etdirən heykəlciklər qurulmuş, ətraf ərazi yaşıllaşdırılmışdır.

art, mugham sessions, and international conferences will be organized in the Center as well.

The Heydar Aliyev Foundation also supports the establishment of regional mugham centers. In September 2008, at the initiative of the Foundation the Garabagh Mugham Center was built in Aghdjabedi city. Winter and summer halls, classrooms, and the center's make-up rooms are provided with modern equipment. Additionally, by the initiative of the Heydar Aliyev Foundation, the park named after U. Hadjibeyli, where the Garabagh Mugam Center was located, had been renovated; there were placed a bust of the composer and sculptures of characters of his works, and trees had been planted in the neighboring area.

Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqi Sənəti Dövlət Muzeyi

2008-ci ilin mayında Bakıda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin və YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Koşişiro Matsuuranın iştirakı ilə təməlləşmə mərasimi keçirilmiş Lətif Karimov adına Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqi Sənəti Dövlət Muzeyi Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və YUNESKO-nun dəstəyi ilə inşa olunur. Sərgi salonu, kitabxana, elmi xalçaçılıq toxuma və tikmə mərkəzi, suvenir və kitab köşkü, danışıqlar və audiovizual təqdimatlar otağı, böyük tərtibat imkanlarına malik sərgi zonası olacaq binada həmçinin açıq havada heykəllərin və xalçaların nümayişi üçün sahə də nəzərdə tutulmuşdur.

State Museum of the Azerbaijani Carpet and People's Applied Art

The foundation-laying ceremony of the State Museum of the Azerbaijani Carpet and People's Applied Art named after Lətif Karimov was held in Baku in May 2008, with the participation of Mr. İlham Aliyev, the President of the Republic of Azerbaijan, and Mr. Koishiuro Matsuuru, Executive Director of UNESCO. It is being constructed under support of the Heydar Aliyev Foundation, the Ministry of Culture and Tourism of Azerbaijan and UNESCO. In the museum accommodating an exhibition hall, a library, a scientific center of carpet-weaving, a boutique with souvenirs and books, premises for negotiations and audiovisual presentations, an exhibition area, it is also intended to have an outdoor area for displaying of sculptures and carpets.

Müasir İncəsənət Muzeyi

2009-cu ilin martında Fondun təşəbbüsü ilə Bakıda Müasir İncəsənət Muzeyi açılmışdır. Açılış mərasimində YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Koşi-ro Matsuura və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev iştirak etmişlər. Muzeydə Azərbaycanın gənc, avangard üslubda işləyən rəssam və heykəltaraşlarının 800-dən çox işi toplanmışdır. Burada, həmçinin Azərbaycanın xalq rəssamlarının əsərləri, rəngkar və heykəltaraşların işləri də sərgilənir. Yaradılan Qərbi Avropa incəsənəti salonunda isə dünya klassiklərinin rəsm əsərləri və əl işləri öz əksini tapmışdır.

The Museum of Modern Art

In March 2009, the Museum of Modern Art, created by the initiative of the Heydar Aliyev Foundation, was commenced in Baku with participation of the President of the Republic of Azerbaijan Mr. İlham Əliyev and Director General of UNESCO Mr. Koichiro Matsuura. This museum contains more than 800 works of young Azerbaijani artists and sculptors working in the avant-garde style. The museum also displays paintings and sculptures of people's artists of Azerbaijan. In the exhibition hall devoted to the Western European art, paintings and works of world famous classics are displayed as well.

Heydər Əliyev muzey və muzey mərkəzləri

Fondun təşəbbüsü ilə respublikanın müxtəlif regionlarında və iri şəhərlərində ümummilli lider Heydər Əliyevin zəngin həyat və fəaliyyətindən, Azərbaycanın müasir tarixindən və zəngin mədəni irsindən bəhs edən, müasir avadanlıq və lazımı ədəbiyyatla təchiz edilmiş muzey və muzey mərkəzləri yaradılmışdır. Muzey mərkəzləri və guşələri Azərbaycanın xarici ölkələrdəki səfirliklərində, həmçinin Fondun ABŞ, Rumıniya və Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliklərində də yaradılmışdır.

Mərkəzlərdə beynəlxalq konfrans və simpoziumların, o cümlədən training, seminar və "dəyirmi masa"ların keçirilməsi məqsədi ilə xüsusi konfrans zalı da mövcuddur. Mərkəzlərdə yaradılmış müxtəlif fotostendlər, kinozalarda nümayiş etdirilən videosüjetlər Heydər Əliyevin zəngin siyasi, dövlətçilik fəaliyyətinin öyrənilməsi və gələcək

Heydar Aliyev Museums and the Museum Centers

By the initiative of the Foundation, the museums and the museum centers reflecting the life and activities of Heydar Aliyev, modern history and rich cultural heritage of Azerbaijan have been established in various regions and major cities of the republic; all these facilities have been supplied with modern equipment and necessary literature. The museums and the corners have been created at the embassies of Azerbaijan in foreign countries, as well as at the Foundation's representative offices in the United States, Romania, and the Russian Federation.

Special conference premises are available in the centers for the purpose of holding international conferences and symposia, as well as trainings, seminars and round tables. Various photo-stands created at the centers, videos being demonstrated in showing rooms - all these play crucial role in studying and

nasillərə çatdırılmasında müstəsna rol oynayır. Bəzi muzeylərdə həmçinin gənclər üçün şahmat, kompüter, xalçaçılıq, təsviri və tətbiqi incəsənət, heykəltaraşlıq dərəcələri fəaliyyət göstərir.

transferring to future generations the substantive information on political and public activities of Heydar Aliyev. In a number of museums for young people, there are available chess clubs, computer, carpet, fine and applied art, and sculpture circles.

Muğam müsabiqələri və beynəlxalq festivallar

2005-ci ildə görkəmli Azərbaycan bəstəkanı Üzeyir Hacıbəylinin anadan olmasının 120 illik yubileyi münasibətilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən keçirilən və bir il davam edən muğam müsabiqəsi Azərbaycan tamaşaçıları ilə yanaşı, xaricdə yaşayan soydaşlarımız tərəfindən razılıqla qarşılanmışdır. Qədim muğam sənətinin qorunub saxlanması, zəngin tarixə malik ifaçılıq sənətinin gələcək nəsillərə çatdırılması, yeni ifaçılar nəslinin yetişdirilməsi məqsədi ilə Fond 2007-ci ildə də muğam müsabiqəsini keçirmişdir.

Mugham Contests and International Festivals

In 2005, the year-long mugham contest conducted by the Heydar Aliyev Foundation on the occasion of the 120th anniversary of the prominent Azerbaijani composer Uzeyir Hajibayli, was welcomed not only by the Azerbaijani audience, but also by our compatriots living abroad. The Foundation also carried out a mugham competition in 2007 with the aim of preserving our ancient art of mugham, delivering the art of singing with rich historical traditions to the future generations, and training a new generation of singers.

1st
International
Festival
ROSTROPOVICH
BAKU 2007

2005 və 2006-cı illərdə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Bakıda dünya şöhrətli musiqiçilər D.Şostakoviç və Bülbülün yubileylərinə həsr edilmiş beynəlxalq festivallar təşkil olunmuş, ustad dərsləri keçirilmişdir.

2007-ci il dekabrın 11-dən 18-dək Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Bakıda Mstislav Rostropoviç adına I Beynəlxalq musiqi festivalı keçirilmişdir. Festival çərçivəsində M.Maçqınmayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Murad Adıgözəlzadə, Aleksandra Korsantiya (ABŞ), Mixail Lidski (Rusiya) kimi tanınmış pianoçular, məşhur rusiyalı skripkaçı, dirijor Maksim Vengerov, skripkaçı Sergey Krilov, violonçelçalan Natalya Gutman, habelə dünyanın ən məşhur musiqiçilərindən biri sayılan Yuri

In 2005 and 2006, the Heydar Aliyev Foundation organized international festivals devoted to the anniversaries of the world-famous musicians Shostakovich and Bul-Bul in Baku, as well as master classes.

By the initiative of the Heydar Aliyev Foundation, the First International Music Festival named after Mstislav Rostropovich was held in Baku on December 11 – 18, 2007. Within the frameworks of the festival, the well-known pianists, such as Murad Adigozelzade, Alexandra Korsantia (USA), Mikhail Lidsky (Russia), famous Russian violinist, conductor Maksim Vengerov, violinist Sergey Krylov, violoncellist Natalya Gutman, as well as "Soloists of Moscow" (Soloists of Moscow) Chamber Orchestra directed by Yuri Bashmet, who

Başmetin rəhbərliyi ilə "Moskva solistləri" kamera orkestri çıxış etmişlər.

Mstislav Rostropoviç adına II Beynəlxalq musiqi festivali ənənəvi olaraq 2008-ci ilin

is considered as one of the most famous world musicians, appeared on stage of the Azerbaijan National Philharmonic Society named after M. Magomayev.

dekabrında da təşkil olunmuşdur. Festivalda Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri, Uşaq-Gənclər Simfonik Orkestri, Rusiyanın "Moskva solistləri" kamera orkestri, Qalina Vişnevskayanın Opera İfaçılığı Mərkəzinin solistləri, Beynəlxalq müsabiqələr laureatları, tanınmış Azərbaycan, Amerika, İtaliya, Rusiya və Fransa skripkaçları, dirijorları, vokalçılar, pianoçuları çıxış etmişlər.

Festival günlərindən biri – dekabrın 12-si Azərbaycan xalqının ümummilliyet lideri Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr edilmişdir. Həmin gün Cüzeppe Verdi di Milano orkestri və xoru Verdinin "Rekviem" əsərini ifa etmişdir.

The Second International Festival named after Mstislav Rostropovich was organized in December, 2008. At the festival, the Azerbaijan State Symphonic Orchestra named after Uzeyir Hajibeyli, Children and Youth Symphonic Orchestra, the Russian Chamber Orchestra "Moscow Soloists", soloists of the Galina Vishnevskaya's Center of Opera Performance, famous violinists, conductors, and vocalists, pianists from Azerbaijan, the United States, Italy, Russia and France who won international competitions were performed.

One of the festival's days – 12th of December - was dedicated to the memory of national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev. On that day, the orchestra and choir «Giuseppe Verdi di Milano» performed Verdi's «Requiem».

"Muğam aləmi" Beynəlxalq Muğam Festivali

2009-cu ilin martın 18-dən 25-dək Bakıda Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və təşkilatı dəstəyi ilə dünyada ilk dəfə olaraq "Muğam aləmi" Beynəlxalq Muğam Festivali keçirilmişdir. Festival çərçivəsində keçirilən I Respublika Muğam Müsabiqəsi, Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsi və Beynəlxalq Elmi Simpoziumda muğamsevarlar, elmi tədqiqatçılar və dünyanın bir çox ölkələrindən dəvət olunmuş xarici qonaqlar iştirak etmişlər.

I Respublika Muğam Müsabiqəsində Azərbaycanın bölgələrindən olan 300-dən çox ifaçı iştirak etmiş və qaliblər Fond tərəfindən hədiyyə və diplom-

Space of Mugham International Festival

On March 18-25, 2009, the First International Festival "Space of Mugham" was held in Baku under support of the Heydar Aliyev Foundation. Within the framework of the festival, the 1st Republican Mugham Contest, the International Mugham Competition, and International Scientific Symposium was attended by mugham admirers, researchers and guests from foreign countries.

At the 1st Republican Mugham Contest had participated more than 300 people from all regions of Azerbaijan; the winners were awarded prizes and diplomas of the Foundation. At the Inter-

larla mükafatlandırılmışlar. Festival çərçivəsində keçirilən Beynəlxalq Elmi Simpoziumda isə 20-dək ölkəni təmsil edən alimlərin 80-ə yaxın məruzəsi dinlənmişdir. Ənanəvi Şərq musiqisini tədqiq edən 30-dək alimin, musiqi xadiminin iştirak etdiyi beynəlxalq simpoziumun məqsədi müasir dövrdə muğam sənətinə diqqət və qayğının artırılması, muğam fəlsəfəsi, peşəkar musiqi ifaçılığının, muğamın təbliği, tədrisi, müasir dinləyici mədəniyyətinin formalaşdırılması, klassik musiqi irsinin qorunması məsələlərinə diqqət yetirmək idi. Simpoziumun materialları müxtəlif dillərə tərcümə edilərək çap olunmuşdur. Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsinə Suriya, İraq, Mərakeş, Özbəkistan, İran, Ta-

national Scientific Symposium held within the framework of the festival, the lectures of about 80 scientists from nearly 20 foreign countries have been heard.

The purposes of the International Symposium, which brought together about 30 scientists and musical figures, are to explore the traditional eastern music, to increase the attention and care about mugham art at current stage, to promote and teach the philosophy of mugham and professional music performance, to form a culture of the modern listener, to raise awareness on protection of the classical music heritage. The materials of the symposium were translated and published in various languages.

Beynəlxalq
MUĞAM
Festivali

cikistan, Qazaxistan, Mısır, Türkiyə, İtaliya və Almaniyadan olan 70-ə yaxın iştirakçı qatılmışdır. Müsabiqədə, həmçinin I Respublika Muğam Müsabiqəsinin qalibləri də iştirak etmişlər. Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsinin qalibləri Fond tərəfindən hədiyyə və diplomlarla mükafatlandırılmışdır.

As many as 70 musicians from Syria, Iraq, Morocco, Uzbekistan, Iran, Tajikistan, Kazakhstan, Egypt, Turkey, Italy and Germany had participated at the International Mugham Competition. The competition was also attended by the republican contest winners. The winners of International Competition mugham were awarded prizes and diplomas of the Foundation.

Azərbaycanın tanınmış muğam ifaçılarının və dünyanın bir çox ölkəsindən olan məşhur musiqiçilərin konsertləri təşkil olunmuş festivalda YUNESKO-nun nümayəndələri, xoşməramlı səfirlər və digər qonaqlar iştirak etmişlər.

Within the framework of the festival, the concerts of well-known Azerbaijani mugham performers and famous musicians from numerous foreign countries were organized; UNESCO Goodwill Ambassadors and other guests also attended the festival.

Tarixi-mədəniyyət abidələri və mədəniyyət obyektlərinin bərpa

Heydər Əliyev Fondu tarixi-mədəni abidələrin və mədəniyyət obyektlərinin bərpasına da xüsusi önəm verir. Fondun dəstəyi ilə 2005-ci ildə Gəncənin sonuncu xanı Cavad xanın qəbri üzərində məqbərə ucaldılmış, VII əsrdə Gəncə şəhərində öz xeyrixahlığı ilə xalqın böyük hörmətini qazanmış Cəmərəd Qəssabın məzarı və məzarüstü türbəsi bərpa olunmuş, ətraf ərazi abadlaşdırılmışdır. Dəmirçi Osmanoğlu İbrahim tərəfindən 1063-cü ildə hazırlanmış və 1139-cu ildə Gəncədə zəlzələ baş verərkən yadellilər tərəfindən aparılmış məşhur Gəncə Qapıları 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən ilkin şəkildə bərpa edilib milli ornamentlə bəzədilərək şəhərin girişində qurulmuşdur.

Restoration of Historical- Cultural Monuments and Objects of Culture

The Heydar Aliyev Foundation pays a special attention to restoration of historical cultural monuments and objects of culture. In 2005, under the support of the Foundation, a mausoleum was constructed upon the grave of Javad Khan, the last Khan of Ganja. In addition, the grave and over-grave tomb of Jomard Gassab, who lived in 7th century in Ganja and won national recognition by his mercifulness, were also reconstructed and the neighboring to the monument area was rehabilitated as well. The famous Ganja Gates built by the Blacksmith Osmanoghlu Ibrahim in 1063 and plundered away by strangers during an earthquake occurred in Ganja in 1139, were restored to their primary design by

Gəncə Qapıları
Ganja Gates

2005-ci ildə Azərbaycanın görkəmli yazıçısı və pedaqoqu Abdulla Şaiqin ev-muzeyində əsaslı bərpa işləri aparılmışdır.

2005-ci ildə Fond tərəfindən Mərdəkən qəsəbəsindəki kütləvi kitabxana üçün müasir bina tikilmişdir. 86 min nüsxə fondu olan bu kitabxanada Azərbaycan və rus dillərində 4 şöbə, oxu zalı və inzibati otaqlar vardır. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən kitabxanaya müxtəlif avadanlıq və yeni nəşrlər bağışlanmışdır.

2005-ci ildə Fondun təşəbbüsü ilə Bakının Mərdəkən qəsəbəsində XVI əsrdə Pir Həsən ziyarətgahında əsaslı təmir və bərpa işləri aparılmışdır. Burada Pir Həsənin və yeddinci İmam Museyi Kazımın qızı Xədicə xanımın qəbirlərinin olduğu bildirilir. Axund Hacı Mirzə Əbu

the Heydar Aliyev Foundation in 2008. The restored gates decorated with national ornaments had been erected at the entrance of the city.

In 2005, the memorial house of the famous Azerbaijani writer and teacher Abdulla Shaig was repaired. The same year, a modern building of a public library was constructed by the Foundation in the Mərdəkən settlement. This library, with an inventory of 86 thousand exemplars, has four sections both in Azerbaijani and Russian languages, a reading hall and administrative rooms. The Heydar Aliyev Foundation donated modern equipment and many new publications to the library.

In 2005, repair works were implemented by the initiative of the Foundation in 16th century sanctuary of Pir Hassan

Turab Axundzadə, Hacı Zeynalabdin Taghiyev və qızı Sara xanım da burada dəfn edilmişlər. Ziyarətgahdakı məqbərə yenidən inşa edilmiş, ibadətqah kompleksini qədim milli, dini ornamentlərlə bəzədilmiş, memarlıq abidəsi olan və dövlət tərəfindən mühafizə edilən türbənin ətraf ərazisində abadlıq işləri aparılmış, park salınmışdır.

in the Mardakan settlement near Baku. The graves of Pir Hassan and Khadija khanim, the daughter of the seventh imam Museyi Kazim, are reported to be in that sanctuary. Akhund Haji Mirza Abu Turab Akhundzadeh, Hadji Zeynalabdin Taghiyev and his daughter Sara khanim were also buried there. The tomb in the sanctuary was reconstructed; the temple

2007-ci ilin iyununda Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yenidənqurma işləri aparılmış Mərdəkan Mədəniyyət Sarayının açılış mərasimi olmuşdur. Tamamilə yeni görkəm almış bina mərkəzləşdirilmiş kondisioner, siqnalizasiya və yanğından mühafizə sistemləri ilə təchiz edilmişdir. Sarayın 374 nəfərlik böyük salonunun səhnəsində müasir videomonitor quraşdırılmış, işıq və səs sistemləri yeniləşdirilmişdir. Ümumi sahəsi 4641 kvadratmetr olan sarayda 150 nəfərlik kiçik salon, mühazirə və rəqs salonları var, 10-dan artıq dəmək faəliyyət göstərir. Mədəniyyət sarayının təxminən 10 min nüsxə kitabdan ibarət fondu olan kitabxanası hazırda 6 mindən çox oxucuya xidmət göstərir.

complex was decorated with ancient national and religious ornaments; the tomb being an architectural monument is preserved by the relevant state authorities; a green park has been laid down in the surrounding area.

In June 2007, with the initiative of the Heydar Aliyev Foundation, an opening ceremony of the Mardakan Cultural Palace was held after its reconstruction. The premises with a completely new appearance had been equipped with centralized air conditioning, signal alarm and fire protection systems. On the big stage of the larger hall of the Palace with the capacity of 374 people, a modern video screen had been installed and light and sound systems had been renewed. In the Palace located totally on 4641 square meters, there is a smaller hall accommodating 150 people, as well as lecture and dance halls. Activities of the amateur dance groups have been restored, and more than 10 study groups are currently active there. The library of the Cultural Palace with its collection of approximately 10 thousand books, nowadays, serves not for a thousand readers as it was in the past, but for 6 to 7 thousands of them.

2008-ci ilin oktyabrında Qala Dövlət Tarix Etnoqrafiya qoruğunun ərazisindəki abidələrin qorunması, Abşeronda aşkar edilən arxeoloji tapıntıları hesabına qoruğun zənginləşdirilməsi məqsədi ilə açıq səma altında Arxeoloji-Etnoqrafik Muzey Kompleksi yaradılmışdır. Həyata keçirilmiş bu layihə Azərbaycanın tarixi keçmişinin qorunub saxlanılması ilə yanaşı, ölkəmizin turizm mərkəzlərindən birinə çevrilməsinə də xidmət edir. Kompleksdə

In October 2008, under the initiative of the Foundation, an outdoor Archeological and Ethnographical Museum Complex has been established on the territory of the Gala State Reserve of History and Ethnography with the aim of protecting the monuments located in this area. The project is expected also to serve for the converting of our country into one of the tourism centers along with the safeguarding Azerbaijan's historical heritage.

Abşeron yarımadasında tapılmış və eramızdan əvvəl III-II minilliklərdən orta əsrlərə qədər dövrü əhatə edən qayaüstü rəsmlər, Qavaldaş, keramika, məişət və bəzək əşyaları, silah və sikkələr, qədim yaşayış kompleksinin konservasiya olunmuş qalıqları və s. yerləşdirilmişdir. Fond tərəfindən muzey kompleksindən ətraflı bəhs edən kitabça nəşr edilmişdir.

The Complex accommodates rock carvings, a tambourine stone, ceramics, domestic and ornamental items, arms and coins, preserved residuals of an old residential complex and other items found in the Absheron peninsula and belonging to the period from 3rd - 2nd millenniums B.C. until The Middle Ages. A booklet illustrating the museum complex in detail has been published by the Heydar Aliyev Foundation.

2008-ci ilin oktyabrında Salyanda Dövlət Rəsm Qalereyası Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə yenidən qurularaq istifadəyə verilmişdir. Burada rəsm sargilərinin nümayişi ilə yanaşı, peşəkar rəssamlar tərəfindən gənc istedadlar üçün ustad dərsləri də keçirilir.

In October 2008, the State Gallery in the Salyan district was reconstructed with the initiative of the Heydar Aliyev Foundation in order to exhibit paint works of young gifted people thus revealing their talent. The Gallery has been put into service to the community where along-

Heydər Əliyev Fondu nəinki Azərbaycanda, hətta onun hüduqlarından kənarda da mədəniyyət abidələrinin bərpaşında iştirak edir. 2006-cı ildə Heydər Əliyev Fondu Gürcüstanın Tbilisi şəhərində yerləşən panteonda dəfn edilmiş Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin: şair Mirza Şəfi Vazehin (1794-1852), yazıçı, dramaturq, filosof Mirza Fətəli Axundzadənin (Axundov) (1812-1878), ictimai-siyasi xadim Həsən bəy Ağayevin (1875-1920), dövlət xadimi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin banilərindən biri Fətəli xan Xoyskinin (1875-1920) qəbirüstü abidələrinin yenidən qurulması və xiyabanın yaradılması işlərini həyata keçirmişdir.

side with exhibitions, master classes by professional painters will also be conducted.

The Foundation takes part in restoring cultural monuments not only in Azerbaijan, but also abroad. In 2006, the Heydar Aliyev Foundation carried out projects such as the reconstruction of over-grave monuments of the prominent Azerbaijani persons buried in the Pantheon located in the city of Tbilisi, Georgia, such as, poet Mirza Shafi Vazeh (1794 - 1852), writer, dramatist, and philosopher Mirza Fatali Akhundzadeh (Akhundov) (1812 - 1878), public and political figure Hassan bey Aghayev (1875 - 1920), and prominent statesman, one of the founders of the Azerbaijan Democratic Republic Fatali khan Khoyski (1875 - 1920). An alley had been established there as well.

2007-ci ildə Fond Parisdə yerləşən və 1979-cu ildən etibarən Dünya İrsi Siyahısına salınmış Versal Sarayının parkında qorunub saxlanılan, zamanın və iqlim şəraitinin təsiri nəticəsində zədələnmiş qədim, ümumbəşər abidələrinin ("Amazonka" (1685-1693, müəllif Jak Bürret) və "Qulpları favn başları ilə bəzədilmiş vaza" (1687-1705, müəllif Klod Berten)) bərpa işlərini həyata keçirmişdir.

The restoration of two unique monuments, "The Amazon" (1685-1693, by Jacques Buirret) and "The Vase with Handles Decorated with Faun Heads" (1687-1705, by Claude Berten) located in the Versailles Palace's Park of France and included into the UNESCO's World Heritage List in 1979, was completed in 2007.

"Tolerantlığın ünvanı - Azərbaycan" layihəsi

"Azerbaijan - the Address of Tolerance" Project

Ölkəmizdə tolerantlıq ənənələrinin qorunması işinə xüsusi əhəmiyyət verən Heydər Əliyev Fondu "Tolerantlığın ünvanı - Azərbaycan" layihəsini həyata keçirir. 2006-cı ildə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə bərpa işləri aparılmış dini abidələrdən biri Binə qəsəbəsindəki Möhsün Səlim məscididir. Otən əsrin əvvəllərində yerli mədəniyyətin vəsaiti ilə tikilmiş bu ibadətqahda uzun illər heç bir təmir-abadlıq işi aparılmadığına görə, bina yarırsız vəziyyətə düşmüşdü. 1918-ci ildə erməni daşnaklarının şübhəli hücumu nəticəsində məscidin günbəzi zədələnmiş, çatlar əmələ gəlmişdir. Sakinlərin müraciətindən sonra məsciddə bərpa işlərinə başlanmışdır. Məscid dövlət tərəfindən qorunan

The Heydar Aliyev Foundation implements a project entitled "Azerbaijan - the Address of Tolerance" which assigns special importance to preservation of tolerance traditions in our country. One of the religious monuments restored in 2006 by the initiative of the Foundation is the mosque "Mohsun Salim" in the Bina settlement near Baku. As no restoration or renovation works were carried out in this temple for many years, the mosque constructed at the beginning of the past century by the local oil-field owner was almost out of service. Moreover, in 1918, the dome of the mosque was damaged and cracked as a result of the armed attack of the Armenian dashnaks (nationalists) on the city. After the

tarixi abidələr siyahısına daxil edilmişdir. Din xadimlərinin xahişi nəzərə alınaraq, məscidin həyatında əlavə yardımçı bina tikilmişdir. Qısa müddətdə burada 100 nəfərlik salonu, dəstəmaz otaqları, kişi və qadınlar üçün ayrı-ayrılıqda hücrələri, din xadimləri üçün məşvərət otağı, daimi suyu, mətbəxi olan, lazımi avadanlıqla təmin olunmuş yeni bina inşa edilərək dindarların istifadəsinə verilmişdir.

2006-cı ilin oktyabrında Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Ganca şəhərindəki Hazratı Zeynab məscidi yenidən qurulmuşdur.

residents appealed with a request, restoration and repair works were started in the mosque. The mosque has been included into the List of historical monuments under the state protection. Taking into consideration the request of the religious figures, an additional auxiliary building was constructed in the yard of the mosque. In a short period, the new building with a hall accommodating 100 people, prayer rooms, meeting room for religious leaders, water pipe and kitchen was constructed and supplied with necessary equipment.

In October 2006, the mosque "Hazratı Zeynab" in Ganja was reconstructed with the support of the Heydar Aliyev Foundation.

2007-ci ildə "Tolerantlığın ünvanı – Azərbaycan" layihəsi çərçivəsində Buzovna qəsəbəsindəki Cümə məscidində yenidənqurma işlərinə başlanılmışdır. Tikintisinə hələ 1896-cı ildə başlanmış məscidin inşaat işləri 1900-cü ildə yarımçıq qalmışdı. Sovet dövründə tikilidən anbar və dükan kimi istifadə olunmuşdur. Sahəsi 500 kvadratmetr olan məsciddən başqa burada köməkçi və inzibati binalar, kişilər və qadınlar üçün dəstəməzaxanalar, digər otaqlar vardır.

2007-ci ildə layihə çərçivəsində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Bakıda ki Pravoslav kilsəsində təmir-bərpa işləri aparılmışdır.

In 2007, within the "Azerbaijan – the Address of Tolerance" Project the reconstruction works were started in the Juma mosque located in the Buzovna settlement near Baku. Construction of the mosque started in 1896, however, it was left incomplete in 1900. During the Soviet period, the premise was used as a warehouse and store. Additionally, in the mosque with a total area of 500 square meters, there are subsidiary and administrative buildings, prayer rooms, and other facilities.

In 2007, the Heydar Aliyev Foundation reconstructed the Orthodox Church in Baku.

Layihənin digər tərkib hissəsi isə Bakıda yaşayan yəhudi uşaqları üçün "Or-Avner" Beynəlxalq Fondu ilə birgə 600 yerlik Təhsil Mərkəzinin inşasıdır. Tikintisi üçün 1,5 hektar torpaq sahəsi ayrılmış mərkəzin 30 siniflik təhsil korpusu ilə yanaşı, uşaq bağçası, üçmərtəbəli yataqxana kompleksi olacaqdır. Mərkəz yeməcxana, idman zalı, meydançalar, fərin kabinetləri, kompüter otaqları və müasir avadanlıqla tam təmin olunacaqdır.

In May 2007, the Foundation jointly with the "Or-Avner" International Foundation established an Education Center for Jewish children living in Baku with the learner capacity of 600 students. So far, 1,5 hectares of land have been allocated for the construction of this school, which is to be also comprised of a kindergarten and three-store hostel along with educational area of 30 classes. A dining hall, sports grounds, small play grounds, subject rooms, and computer rooms will be fully supplied with modern equipment,

2008-ci ilin sentyabrında Heydər Əliyev Fondu və Roma Katolik dini icması arasında Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır. Sənəd müəyyənləşdirilmiş sahələr üzrə inkişaf, yenidənqurma layihələrinin gerçəkləşdirilməsi, sosial və dini təyinatlı obyektlərə yardımla yanaşı, Azərbaycanda məskunlaşan xalqların etnomədəni komponentlərinin inkişafına yönəldilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. İlk əməkdaşlıq çərçivəsində Fond tərəfindən Bakıdakı Müqəddəs Məryəm kilsəsinin asma tavan şüşələri dini mövzuda və klassik vitraj texnikasında işlənmiş bədii şüşələrlə əvəz edilmiş, eyni zamanda məbədin fasadında keramik panno yerləşdirilmişdir.

In September 2008, a memorandum of understanding between the Heydar Aliyev Foundation and the Catholic religious community of Azerbaijan was signed. Along with the development and implementation of reconstruction projects in specified spheres, as well as support to social and religious facilities, the document also intends implementation of measures aiming at development of ethno-cultural traditions of people living in Azerbaijan. Within the frameworks of initial cooperation, ceiling glasses of Saint Mary church in Baku were replaced by glasses processed in accordance with the classic stained-glass techniques and decorated on religious topics; moreover, a ceramic panel was placed on the facade of the temple.

Beynəlxalq əməkdaşlıq

International cooperation

Fondun nümayəndəlikləri

Heydər Əliyev Fondu öz fəaliyyətini Azərbaycanın kənarında da genişləndirməkdədir. Fondun ABŞ, Rusiya Federasiyası, Rumıniya və Türkiyədə nümayəndəlikləri fəaliyyət göstərir.

2007-ci ilin may ayında Rusiya Federasiyasının paytaxtında Heydər Əliyev Fondunun ölkə hüdudlarından kənarında ilk nümayəndəliyi açılmışdır. Leyla Əliyevanın rəhbərlik etdiyi bu qurum mədəni və sosial yönümlü layihələr həyata keçirir.

Representations of the Foundation

The Heydar Aliyev Foundation is also enhancing its activities outside Azerbaijan. Representations of the Foundation are operating in the United States of America, the Russian Federation, Romania, and Turkey.

In May 2007, the first representation of Heydar Aliyev Foundation abroad was opened in the capital of the Russian Federation. Led by Mrs. Leyla Aliyeva, this entity implements culturally and socially-oriented projects.

Fəaliyyətin ilkin dövründə Moskva şəhərindəki 157 sayılı etno-mədəni komponentli məktəblə sıx əlaqə yaradılmış, təhsil ocağına hərtərəfli dəstək və qayğı göstərilmişdir. Nümayəndəliyin köməyi ilə məktəbin sinifləri zəruri texniki avadanlıqla, kitabxanası Azərbaycan nəşrləri ilə zənginləşmiş, özfəaliyyət kollektivi milli rəqəş palıtları ilə təmin olunmuşdur. Bu məktəblə yanaşı, nümayəndəlik Rusiya paytaxtındakı Azərbaycan-gürcü orta məktəbi və uşaq evləri ilə də əlaqə saxlayır, bayram günlərində onlar üçün şənliklər təşkil edir.

Gənclərlə iş nümayəndəliyin önəm verdiyi əsas istiqamətlərdən biridir. Artıq Rusiyanın bir sıra nüfuzlu ali məktəbində Azərbaycan klubları yaradılmışdır. Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğində mühüm rol oynayan belə klubların yaradılması davamlı şəkildə aparılır.

Fondun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyi Böyük Vətən müharibəsi veteranlarına xüsusi qayğı göstərir. 2008-ci ilin fevral ayında nümayəndəlik

İnitially, close relationships with Moscow school number 157 with an ethno-cultural component had been established; this educational institution received full support and care from the representation. With the support of the representation, school's facilities were supplied with necessary technical equipment; its library was provided with the Azerbaijani publications and national amateur dance-performing team was supplied with dancing costumes. Additionally, the Foundation maintains close relationships with the Georgian-Azerbaijani secondary school and orphanages of Moscow city, and organizes various cultural events for them.

One of the main directions of representation's activities is a work with young people, to which it attaches particular importance. In a number of prestigious higher educational institutions of Russia have already been established the Azerbaijani clubs. The constant work is being done for the establishment of such

Rusiya və Azərbaycan veteranlarının görüşünü keçirmiş, "Şöhrət" muzeyinə xatirə hədiyyələri təqdim etmişdir.

2008-ci ilin fevral ayında nümayəndəliyin "Zəifəşənlər dünyası" Ümumrusiya ictimai gənclər təşkilatı ilə birgə 300 ailə uşaq üçün təşkil etdiyi xeyriyyə aksiyası şəhər ictimaiyyəti arasında geniş rezonans doğurmuşdur. Həmin ilin fevral ayında Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin, Rusiyanın Azərbaycan Gənclər Təşkilatının və ali məktəblərdəki Azərbaycan klublarının birgə sayı ilə "Xocalı. 16 il sonra" mövzusunda keçirilmiş elmi-praktik konfrans xalqımızın yaşadığı Xocalı faciəsi haqqında Rusiya ictimaiyyətinə geniş məlumat vermişdir.

Leyla Əliyeva Fondun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin fəaliyyətini genişləndirmək məqsədi ilə Rusiyanın müxtəlif vilayətlərinə səfər edir, burada yaşayan və təhsil alan azərbaycanlı gənclərin problemləri ilə maraqlanır, onların həlli istiqamətində müəyyən tədbirlər

clubs, which play an important role in promoting the Azerbaijani culture.

The representation pays particular attention to the veterans of the Great Patriotic War. In February 2008, the representation conducted meetings with the Russian and Azerbaijani veterans, presented memorable gifts to the Memorial Museum «Glory».

In February 2008, a large-scale charity event for 300 disabled children was organized by the representation jointly with the All-Russian youth organization «The World of Hearing-Impaired» which produced a wide resonance among the city's general public. Moreover, by the joint efforts of the Azerbaijani Youth Organizations of Russia, the Azerbaijani clubs of higher educational institutions, the scientific-practical conference «Khojaly: 16 Years Later» was carried out, owing to which the Russian public was informed about the Khojaly tragedy.

In order to expand the activities of the Foundation's representation in the Russian Federation, Mrs. Leyla Aliyeva frequently travels to various regions of Russia, gets acquainted with problems of the Azerbaijani youth living and studying there, and implements measures to address them. In September-October 2007, the Head of Representation of the Foundation visited the Tver, Ivanovo and Tula regions, where she met with representatives of local executive bodies and the diaspora. In February 2008, within the frameworks of her visit to St. Petersburg, Mrs. Leyla Aliyeva signed a cooperation agreement between the Foundation and the Russian National Library.

görür. 2007-ci ilin sentyabr-oktyabr aylarında nümayəndəliyin rəhbəri Rusiyanın Tver, Ivanovo, Tula vilayətlərinə səfər etmiş, yerli icra orqanları və diaspor nümayəndələri ilə görüşlər keçirmişdir.

2008-ci ilin fevral ayında Leyla Əliyevanın Sankt-Peterburq şəhərinə səfəri çərçivəsində Heydər Əliyev Fondu ilə Rusiya Milli Kitabxanası arasında əməkdaşlıq sənədi imzalanmışdır.

Nümayəndəliyin dəstəyi ilə Rusiya paytaxtında Azərbaycanın tanınmış elm, ictimai xadimlərinin xatirə gecələrinin, xalqımızın mədəniyyət və tarixini əks etdirən sənədlər və konsertlərin, "dəyirmi masa" və gənclər forumlarının təşkili xalqlararası ünsiyyətin, ölkələrarası münasibətlərin inkişafına xidmət edir.

Nümayəndəliyin təşəbbüsü ilə 2007-ci ilin may ayında Moskvada, Dövlət Sosial Universitetində rus və azərbaycanlı tələbələrin iştirakı ilə Azərbaycan incəsənəti sənədi, 2008-ci ilin mart ayında Azərbaycanın Xalq yazıçısı Rüstəm İbrahimbəyovun əsəri əsasında hazırlan-

The organization of the commemorative meetings devoted to the well-known scientific and public figures of Azerbaijan, exhibitions and concerts that reflect the culture and history of our nation, round tables and youth forums in Moscow under support of the representation serves to the development of contacts among peoples and countries.

In May 2007, under the initiative of the representation in Moscow, an exhibition of the Azerbaijani art with participation of the Russian and the Azerbaijani students was held at the State Social University. In March 2008, a performance based on the works of the Azerbaijani writer Rüstəm İbrahimbekov was held. In April of the same year, an event dedicated to the Azerbaijani academician Zərifə Əliyeva was organized at the Scientific Research Institute of Eye Diseases of the Russian Academy of Sciences.

The representation of the Heydər Əliyev Foundation in the Russian Federation implements projects aimed at publishing

miş təməlinin təqdimatı, həmin ilin aprel ayında isə Rusiyanın Milli Elm və Akademiyasının Göz xəstəlikləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunda azərbaycanlı akademik Zərifə Əliyevaya həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyi yeni nəşrlərin çap olunmasına xüsusi önəm verir. 2007-ci ilin dekabr ayında Rusiyanın "Interfaks" Mətbuat Agentliyi ilə birgə çap olunmuş "Heydər Əliyev haqqında teleqraf mətni ilə" kitabının, 2008-ci ilin dekabrında isə Rusiya Dövlət Kitabxanasında "Heydər Əliyev. Şəxsiyyət və Zaman" kitabının təqdimatı keçirilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun Rumıniyadakı nümayəndəliyinin açılışı 2007-ci ilin sentyabrında Azərbaycan və Rumıniya prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilmişdir. Nümayəndəlik Kluj şəhərindəki yeganə Ahillər evinə himayədarlıq edir. 110 nəfərdən artıq insanın yaşadığı Ahillər evinə mütəmadi olaraq humanitar yardım və komək göstərilir. 2008-ci ilin fevralında

new books. In December 2007, jointly with the Russian Press Agency «Interfaks» the presentation of the book «About Heydər Əliyev in Telegraphic Text» was held, and, in December 2008, the presentation of the other book «Heydər Əliyev. Personality and Epoch» was organized in the Russian State Library.

The commencement of the representation of the Heydər Əliyev Foundation in Romania took place in September 2007 with the participation of the Presidents of Azerbaijan and Romania.

The humanitarian activities of the representation are supported by the general public of Romania. Thus, the representation provides regular support to the only nursing home in the city of Cluj. This facility, which cares for more than 110 elderly people, receives humanitarian aid and assistance on regular basis. In February 2008, medicines, bedding for the 110 people, essential food products were donated to the nursing home.

Ahılın evinə dərman ləvazimatları, 110 nəfərlik yataq və çarpayı dəstləri, zəruri qida məhsulları hədiyyə edilmişdir.

2008-ci ildə nümayəndəlik Buxarest şəhərində yerləşən uşaq evinə, Konstantşa və Macidiyyə şəhərlərində yoxsul və kimsəsizlərə sosial yardım göstərmişdir.

2008-ci ilin aprel ayında nümayəndəlik Ion Pop de Popa Fondu ilə əməkdaşlıq çərçivəsində ürək xəstəliklərindən əziyyət çəkən insanlara yardım göstərmişdir.

2008-ci ilin iyulunda nümayəndəliyin və Azərbaycan Respublikasının bu ölkədəki səfirliyinin əməkdaşları daşqından ağır zərər çəkmiş Suceava bölgəsinə səfər etmiş, yerli əhaliyə arzaq, geyim və dərman preparatları ilə yardım göstərmişlər.

2007-ci ildən etibarən nümayəndəlik Rumıniyanın Mədəniyyət Nazirliyi, Kluj Dövlət Universiteti, Konstantşa Dövlət Universiteti, Buxarest Dövlət Universiteti, YUNISEF-in Rumıniya nümayəndəliyi, Oradea şəhərində Uşaq Protezləri klinika, Beynəlxalq Uşaq və Ailə Fondu, "Prison Fellowship" Fondu, "Omenia" Xe-

In 2008, the representation provided social assistance to children's home in Bucharest, as well as to the poor and lonely people in the cities of Constanta and Medgidia.

In April 2008, the representation rendered assistance to the people suffering from heart disease within the framework of its cooperation with the Ion Pop De Popa Foundation.

In July 2008, personnel of the representation of the Heydar Aliyev Foundation in Romania and the Embassy of the Republic of Azerbaijan in this country visited the Suceava region affected by the flood, provided the necessary assistance to the local population, and delivered the necessary equipment, food and medicines.

Since 2007, the representation has been collaborating with such prominent entities as the Ministry of Culture of Romania, State University of Cluj, State University of Constanta, University of Bucharest, UNICEF in Romania, Children's

ynəxəliq Fondu kimi nüfuzlu təşkilatlarla əməkdaşlıq edir.

Heydər Əliyev Fondunun ABŞ-dəki nümayəndəliyi 2008-ci ilin avqustunda fəaliyyətə başlamışdır. Həmin ilin avqustunda Kanadanın Nیاqara-on-de-Leyk şəhərində keçirilən Nیاqara Beynəlxalq kamera musiqisi festivalı çərçivəsində nümayəndəliyin dəstəyi ilə Azərbaycan muğamına həsr edilmiş təqdimat və konsert keçirilmişdir. Festival çərçivəsində Azərbaycan muğam üçlüyünün və kanadalı musiqiçilərin iştirakı ilə böyük konsert proqramı təşkil olunmuşdur. Konsertdə Üzeyir Hacıbəylinin, Tofiq Quliyevin mahnıları, "Qarabağ şikastəsi" və digər musiqi əsərləri səslənmişdir.

Prosthetic Clinic in the city of Oradea, the International Children's and Family Foundation, the Prison Fellowship, and the Omenia Charity Foundation.

The Representation of the Foundation in the USA has started its activities from August 2008. The same month, a presentation and concert devoted to the Azerbaijani mugham were carried out within the framework of the Niagara International Chamber Music Festival held in the city of Niagara-on-the-Lake of Canada. During the festival, the concert program was organized with the participation of the Azerbaijani mugham trio and the Canadian musicians. The compositions of Uzeyir Hajibayli, songs of Tofiq Guliyev, "Garabagh Shikastasi," and other works were performed at the concert.

BMT-nin İnkişaf Proqramı ilə əməkdaşlıq

2005-ci ilin dekabrında Heydər Əliyev Fondu ilə BMT-nin İnkişaf Proqramı arasında görmə qabiliyyətini itirmiş və görmə qabiliyyəti zəif olan insanlar üçün informasiya kommunikasiya texnologiyalarına çıxışın təmin edilməsinə dair əməkdaşlıq sənədi və layihə sənədi imzalanmışdır.

Bakının Nərimanov rayonundakı kor və zəifgörən uşaqlar üçün Respublika İnternet Məktəbində həyata keçirilən layihə üç mərhələdə davam etmişdir. Birinci mərhələ gözdən alılış insanların İKT ehtiyaclarının müəyyən edilməsini, onlar üçün rəqəmsal fərqi aradan qaldırılması üzrə ayrıca proqram layihəsi hazırlamağı nəzərdə tuturdu. Bu məqsədlə sorğular, müzakirələr keçirilmiş, təcrübə mübadiləsi aparılmış, alınacaq avadanlığın növləri müəyyən edilmişdir. İkinci mərhələdə kor və görmə qabiliyyəti zəif olan uşaqlar

Cooperation with the UN Development Programme

In December 2005, a cooperation agreement and project document on the provision of access to information and communication technologies (ICT) for blind and visually impaired people was signed between the Heydar Aliyev Foundation and the UN Development Programme.

The project was implemented in three steps at the Republican Boarding School for blind and visually impaired children, which is located in the Narimanov district of Baku. The first stage envisaged determining ICT needs of blind and visually impaired people and developing a separate program for them on elimination of digital differences. For this purpose, questionnaires and discussions were conducted, exchange of experience was carried out, and types of equipment to

üçün internet məktəbində model İKT sinfi yaradılmışdır. Bu mərhələdə görülmüş işlər sırasına fiziki qüsurlu uşaqlar üçün zəruri müasir kompüter avadanlığının alınması, quraşdırılması, proqram təminatının lokallaşdırılması, internetə çıxışın təmin edilməsi və xüsusi təcrid-təlim proqramlarının hazırlanması daxildir.

Audiokitəbxanaların hazırlanması, təlim mərkəzlərinin yaradılması, kitabxana fondunun audioformata çevrilməsi üçün sayızmə studiyasının qurulması, bu studiyanın yardımı ilə mövcud kitabxanalarda Brayl şriftli və audiokitəbxanaların bərpası, internetə çıxış, informasiya texnologiyaları əsaslı təlim kursları, internetdə informasiyanın tapılması, aida edilməsi kimi xidmətlərin təmin edən kompüter mərkəzinin yaradılması, təlim kurslarında dərəcəyə gətirilənlərin, təlimçilərin hazırlığı üçüncü mərhələdə həyata keçirilmişdir. Layihə görmə qabiliyyətini itirmiş və görmə qabiliyyəti zəif olan insanların məşğulluğunun artırılmasına, fəal həyata qoşulmasına, informasiya kommunikasiya vasitələri ilə bilik və məlumat aida etmək imkanlarının genişləndirilməsinə, bütövlükdə, bu kimi insanların yaşayış tərzinin yaxşılaşdırılmasına xidmət edir.

2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondu, BMT-nin İnkişaf Proqramı və Azərbaycan Respublikasının Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin birgə əməkdaşlığı çərçivəsində Gəncə şəhərində fiziki qüsurlu insanlar üçün regional kompüter mərkəzi yaradılmış və müasir avadanlıqla təmin edilmişdir.

be purchased were determined.

During the second stage, a model ICT classroom was established in the Boarding School for blind and visually impaired children. Among the implemented activities, purchase and installation of necessary modern computer equipment for physically disabled children, localization of software, and provision of access to the internet and preparation of the special educational and training programs were carried out.

The development of audio-libraries, establishment of a training center, setting a sound recording studio to convert books and printed materials available in the library into an audio format, reconstruction of Braille and audio books in existing libraries with the help of this studio, access to internet, basic training courses on information technologies, establishment of a computer center providing means for searching and obtaining information from internet. The training of the teachers and instructors who would teach in the courses was carried out during the third stage.

In 2009, within the frameworks of the project the Heydar Aliyev Foundation in cooperation with the Ministry of Communications and Information Technology of the Republic of Azerbaijan, and the UN Development Programme built the regional computer center for disabled people in Ganja city and supplied it with modern equipment.

YUNESKO ilə əməkdaşlıq

2004-cü il avqustun 13-də Azərbaycan gənci xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanılması və inkişaf etdirilməsi sahəsindəki yorulmaz səylərinə görə Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri adına layiq görülmüşdür.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə YUNESKO-nun qarargahında müəmməd olaraq müxtəlif tədbirlər keçilir. 2005-ci ilin sentyabr ayında Heydər Əliyev Fondunun YUNESKO ilə əməkdaşlığı çərçivəsində bu mötəbər təşkilatın qarargahında görkəmli akademik Yusif Məmmədəliyevin anadan olmasının 100 ildiyinə bəsr olunmuş tənənəli mərasim keçirilmişdir.

2006-cı ilin oktyabr ayında YUNESKO-nun 60 illiyi münasibətilə Parisdə, YUNESKO-nun qarargahında,

Cooperation with UNESCO

The President of the Heydər Əliyev Foundation, Mrs. Mehriban Əliyeva, was conferred with the title of the Goodwill Ambassador of UNESCO on August 13, 2004 for her tireless efforts in preserving and developing the folklore and music heritage of Azerbaijan.

With the support of the Heydər Əliyev Foundation, various events are regularly held in the UNESCO Headquarters. In September of 2005, within the frameworks of cooperation between the Foundation and UNESCO, a solemn ceremony devoted to the 100th anniversary of the prominent academician Yusif Məmmədəliyev was held in the headquarters of this influential organization.

In October 2006, the Azerbaijan Culture Days were held within the framework of the Azerbaijani week in the

Azərbaycan həftəsi çərçivəsində Azərbaycan mədəniyyəti günləri keçirilmişdir. YUNESKO-nun sərqi salonunda Azərbaycanın gözəl təbiətini, zəngin mədəniyyətini, tarixini, xalqın adət-ənənələrini, mədəni irs nümunələrini, azsaylı xalqların həyatını əks etdirən fotosəkilərdən, misgərlik sənətinin nümunələrindən ibarət sərqi təşkil olunmuşdur.

2007-ci ilin iyun ayında YUNESKO, Azərbaycan Hökuməti və Heydər Əliyev Fondu arasında ölkəmizdə peşə təhsilinin inkişafını nəzərdə tutan layihənin icra planına dair sənəd imzalanmışdır. Turizm və məhəmməxanə işi əhatə edəcək layihə müəmməmlərinin hazırlanmasını, dərslük və proqramların tərtibini, eynəcə də peşə təhsil sahəsində məhəmməxanə təsəmmüfatı, turizm, informasiya texnologiyaları, ingilis dil, kədrlərin ixtisaslaşdırma və təlim resursları üzrə kurikulumların təhili və

Headquarters of UNESCO in Paris on the occasion of the 60th anniversary of the organization. An exhibition consisting of photos depicting beautiful panoramas, rich culture, the history of our republic, customs and traditions of our people, examples of cultural heritage, life of the numerous ethnic groups, and pieces of the coppersmiths' art was organized in the exhibition hall of UNESCO.

In June 2007, an agreement on the implementation plan of the project aimed at development of the vocational education training in our country was signed between UNESCO, the Government of Azerbaijan, and the Heydər Əliyev Foundation. The Project, which would focus on tourism and hotel management work, envisages training for teachers, developing textbooks and programs, analyzing and updating curriculums on hotel management, tourism and information

yeniləşdirilməsini nəzərdə tutur.

2008-ci ilin may ayında Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Parisdə, YUNESKO-nun mənzil-qarargahında xoşməramlı səfirlərin illik yığıncağı çərçivəsində gənc istedadların çıxışlarından ibarət "Azərbaycanın xoşməramlı mələkləri" adlı konsert proqramı təqdim edilmişdir. Konsertdə Azərbaycanın Uşaq Simfonik Orkestri, uşaq xoru, xoreografiya məktəbinin rəqs qrupu, fortepiano, skripka və digər musiqi alətlərinin mahir ifaçıları olan beynəlxalq müsabiqə laureatları çıxış etmişlər. Konsert proqramından əvvəl YUNESKO-nun mənzil-qarargahında azərbaycanlı uşaqların rəsmlərindən ibarət sərgi açılmış və burada 5-15 yaşlı uşaqların müxtəlif mövzularda rəsmləri nümayiş etdirilmişdir.

technologies and the English language, and improving the professional skills and training resources in the field of vocational education.

In May 2008, a concert program of the young talents named "Goodwill Angels of Azerbaijan" was presented in Paris at the UNESCO Headquarters under support of the Heydar Aliyev Foundation within the frameworks of the annual meeting of the goodwill ambassadors. The child symphonic orchestra of Azerbaijan, child chorus, dance group of the chorographical school, winners of international competitions, including young virtuoso of piano, violin and other musical instruments, had performed in the concert. The concert program was preceded by an exhibition of paintings of

2009-cu ilin mart ayında Bakıda Heydər Əliyev Fondu ilə YUNESKO arasında Qeyri-Maddi Mədəni İrsin Qorunması üzrə 2003-cü il Konvensiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlı strateji məqsədlərə nail olmaq üçün əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə dair Niyət Protokolu imzalanmışdır. Heydər Əliyev Fondu inkişaf edən ölkələrdə şəraitin yaxşılaşdırılması, peşəkar inkişafa xüsusi diqqət yetirməklə, qeyri-maddi mədəni irsin qorunması sahəsində birgə tədbirlərin keçirilməsi barədə razılığa gələrək, Afrika ölkələrindən olan yerli əhəlinin Afrika İrs Məktəbində təlim proqramı keçməsi üçün maliyyə yardımı ayırmışdır.

the Azerbaijani children, including those between 5 to 15 years of age.

In March 2009, the letter of intent on strengthening the cooperation for achieving strategic goals concerning the implementation of the 2003 Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage between the Heydar Aliyev Foundation and UNESCO was signed. Having reached the agreement to jointly undertake activities in the field of safeguarding intangible cultural heritage, with special attention paid to capacity-building and professional development, in particular in developing countries, the Foundation has allocated financial resources for enabling the representatives of the African countries to study in the School of the African Heritage.

İSESCO ilə əməkdaşlıq

İslam Ölkələri Elm, Təhsil və Mədəniyyət Təşkilatı (İSESCO) ilə Heydər Əliyev Fondunun əməkdaşlığı 2005-ci ildən başlanmışdır. Sivilizasiyalararası dialoq daxil olmaqla, müxtəlif sahələrdə genişmiqyaslı və fədakar fəaliyyətinə, qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara diqqətinə, onların yaşayış şəraitinin yaxşılaşmasına, təhsilə, həmçinin İslam aləmində görülən işlərə böyük dəstəyinə görə Fondun prezidenti Mehriban Əliyeva 2006-cı il noyabrın 24-də İSESCO-nun Xoşməramlı səfiri adına ləyaqət görülmüşdür. 2007-ci ilin aprel ayında Heydər Əliyev Fondu ilə İSESCO arasında əməkdaşlıq haqqında Protokol imzalanmışdır. 5 il müddətinə əməkdaşlığın əsas prinsiplərini tənzimləyən Protokol elm, mədəniyyət, təhsil sahəsində əlaqələrin inkişafını, birgə layihələrin işlənilib həyata keçirilməsini, fəaliyyətin əlaqələndirilməsini nəzərdə tutur.

Cooperation with ISESCO

Cooperation between Islamic Educational, Scientific and Cultural Organization (ISESCO) and the Foundation started in 2005. The President of the Foundation, Mrs. Mehriban Aliyeva, was conferred with the title of the Goodwill Ambassador of ISESCO on November 24, 2006, for her large-scaled philanthropic activities in various fields, attention to the children, the support to education as well as activities implemented in the Islamic world, including the dialogue between civilizations. In April 2007, a Protocol on cooperation between the Heydar Aliyev Foundation and ISESCO was signed. The Protocol regulating basic principles of cooperation is envisaged for 5 years and intends to further development of mutual relationships, preparation and implementation of joint projects, and coordination of activities in the area of science, culture and education.

BMT-nin Əhali Fondu (UNFPA) ilə əməkdaşlıq

2008-ci ilin yanvar ayında Heydər Əliyev Fondu, BMT-nin Əhali Fondu (UNFPA) və Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi arasında "XXI əsrdə qadınlara qarşı zorakılıq aleyhinə" birgə layihəyə dair sənədlər imzalanmışdır. 20 ay müddətində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan layihə Azərbaycanın bütün ərazisini əhatə edir. Layihənin əsas məqsədi əhalinin maarifləndirilməsi, qadın və uşaqların məişət zorakılığından müdafiə olunması, erkən nikahların qarşısının alınması və ailədə baş verən zorakılığın uşaqlara təsirinə yol verilməməsidir. Layihə çərçivəsində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, o cümlədən layihəyə beynəlxalq ekspertlərin cəlb edilməsi, regional seminarların təşkil, müvafiq çap materiallarının hazırlanması, orta məktəblərdə insan əlverinə və erkən nikahlara dair maarifləndirmə tədbirlərinin təşkil, kütləvi informasiya vasitələrində maarifləndirmə xarakterli proqramların hazırlanması, zorakılıqdan zərər çəkmiş şəxslərə xidmət göstərən mütəxəssislər üçün tədris proqramlarının hazırlanması və təlimlərin keçirilməsi, onların sosial və psixoloji reabilitasiyasını təmin edən maraqların şəbəkəsinin yaradılması və s. nəzərdə tutulmuşdur.

Cooperation with the United Nations Population Fund (UNFPA)

In January 2008, a series of documents concerning the joint project on "Prevention of Violence against Women in the 21st Century" were signed between the Heydar Aliyev Foundation, United Nations Population Fund (UNFPA), and the State Committee on Family, Woman and Children's Affairs of the Republic of Azerbaijan. The project, to be implemented within the period of 20 months, covers the whole territory of Azerbaijan. The main goal of the project is the educating the population, protection of women and children from domestic violence, prevention of early marriages and excluding the influence of the violence's effects on children in families. Within the frameworks of the project the following activities are envisaged: creating opportunities for studying the international practice, as well as involvement of the international experts in the project, organization of the regional seminars, preparation of the respective print materials, organization of educational activities on human trafficking and early marriages in secondary schools, preparing awareness raising programs with mass media, development and implementation of educational programs and trainings for the specialists serving people affected by violence, creating network of centers ensuring their social and psychological rehabilitation, etc.

ABŞ-ın "Vital Voice" qeyri-hökumət humanitar təşkilatı ilə əməkdaşlıq

Cooperation with "The Vital Voice", the US Non-Governmental Humanitarian Organization

2006-cı ilin dekabr ayında Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyevanın ABŞ-a işgüzar səfəri çərçivəsində senator Key Beyli Hatçinsonun həmsədri olduğu "Vital Voice" qeyri-hökumət humanitar təşkilatı ilə əməkdaşlığa dair memorandum imzalanmışdır. Siyasət, iqtisadiyyat, sosial və digər sahələrin inkişafına töhfə verən qadınları dəstəkləyən və dünyanın nüfuzlu təşkilatları ilə əməkdaşlıq edən bu təşkilat 150-dən çox ölkədən olan 5 milyondan artıq qadını öz ətrafında birləşdirir.

Within the framework of her visit to the U.S. in December 2006, Mrs. Mehriban Aliyeva, the President of the Heydar Aliyev Foundation, signed a cooperation memorandum with Senator Kay Bailey Hutchinson, the co-chairman of the "Vital Voice" Non-Governmental Humanitarian Organization. This organization, which supports women contributing to the development of political, economic, social and other areas and cooperates with the world's influential organizations, unites over 5 million women from more than 150 countries.

ABŞ-ın "Save the Children" təşkilatı ilə əməkdaşlıq

Cooperation with "Save the Children" of the USA

2008-ci ilin yanvar ayında ABŞ-ın "Save the Children" (Uşaqların xilas) təşkilatı ilə birgə Anlaşma memorandumu imzalanmışdır. Anlaşma memorandumu uşaqların fiziki və psixososial kömək vasitəsilə müdafiəsi, onlara zaruri qayğının göstərilməsi, təhsil almasının təmin edilməsi, sağlamlığı və keyfiyyətli qidalanması sahəsində birgə fəaliyyəti nəzərdə tutur. 2008-ci ilin mart ayında "Save the Children" təşkilatının Şüvalanda inşa etdiyi Uşaqlara və Ailələrə Dəstək Mərkəzinə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən nəqliyyat vasitəsi hədiyyə edilmişdir. Mərkəz 100-dək xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların alternativ qayğı ilə təmin edir, təlimlər keçirir və nəticədə uşaqların uşaq evlərinə və internatlara düşmələrinin qarşısını alır.

In January 2008, a joint Memorandum of Understanding (MOU) was signed with the "Save the Children," the U.S. organization. The MOU envisages joint activities in the area of protection of children through physical and psycho-social assistance, taking necessary care of them, ensuring their education, health and quality nutrition.

In March 2008, the Heydar Aliyev Foundation has donated the vehicle to the Children and Family Support Center in the Shovelan settlement. The center provides alternative care for about 100 children with special needs, conduct trainings for children and parents; all these prevents the flow of children to orphanages and boarding schools.

Polşa Respublikasının Azərbaycandakı Səfirliyi ilə əməkdaşlıq

2008-ci ilin avqustunda Heydər Əliyev Fondu və Polşa Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında sənəd imzalanmışdır. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində Heydər Əliyev Fondu və Polşanın Kiçik Qrantlar Fondunun maliyyə dəstəyi ilə Samux rayonunda 220 yerlik yeni məktəb binası inşa olunmuş, müasir avadanlıqla təmin edilmiş və 2009-cu ilin yanvarında istifadəyə verilmişdir.

Cooperation with the Embassy of the Republic of Poland in the Republic of Azerbaijan

In August 2008, a cooperation agreement between the Heydar Aliyev Foundation and the Embassy of the Republic of Poland in the Republic of Azerbaijan was signed. Within the framework of this collaboration, a new school with 220 schoolchildren capacity was constructed, furnished with modern equipment, and commenced in January 2009 in Samukh region. The financial support was provided by the Heydar Aliyev Foundation and the Polish Foundation of Small Grants.

Rusiyanın "Uralsib" maliyyə korporasiyası ilə əməkdaşlıq

2008-ci ilin oktyabrında Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Bakıda serebral iflic xəstəliyindən əziyyət çəkən uşaqların müasir metodlarla müayinə və müalicəsinə və cəmiyyətə inteqrasiyasına imkan yaradacaq Uşaq Serebral İflic Reabilitasiya Mərkəzinin təməli qoyulmuşdur. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş reabilitasiya mərkəzi 2007-ci ilin noyabr ayında Rusiyanın "Uralsib" maliyyə korporasiyası ilə imzalanmış anlaşma memorandumuna əsasən inşa olunur.

Cooperation with the Russian Financial Corporation "Uralsib"

In October 2008, the foundation of the Infantile Cerebral Paralysis Rehabilitation Center which is to enable the examination and treatment of children suffering from the infantile cerebral paralysis with modern methods and their integration to the community has been laid in Baku by the initiative of the Heydar Aliyev Foundation. The Infantile Cerebral Paralysis Rehabilitation Center envisaged for the children in need of special care is constructed according to the memorandum of understanding signed with the Russian financial corporation "Uralsib" in November 2007.

"BibliObraz-2007" beynəlxalq festivali

Fond 2007-ci ilin oktyabrında Rusiyanın birinci xanımının himayəsi ilə Rus Dilinin İnkişafı Mərkəzi tərəfindən Moskvada təşkil edilmiş "BibliObraz-2007" beynəlxalq festivalında iştirak etmişdir. Dünyanın 22 ölkəsinin iştirak etdiyi festivala maraqlı və əhatəli program təqdim edən Heydər Əliyev Fondu sənəti ekspozisiyaları və müxtəlif guşələr vasitəsilə tamaşaçıları Azərbaycanın zəngin mədəniyyəti ilə yaxından tanış etməyə nail olmuşdur. Festival çərçivəsində iştirakçılar "Azərbaycan" stendinin ekspozisiyasında Azərbaycan ədəbiyyatı klassiklərinin rus və başqa dillərdə nəşr edilmiş əsərləri, Fondun yeni nəşrləri, Azərbaycan mədəniyyətinə və Qarabağ probleminə həsr olunmuş DVD və CD-lər, əl işi olan gəlinclər, miniatürlər, mini-xalçalar, musiqi alətləri, mis qablar və başqa eksponatlarla tanış olmuşlar.

"BibliObraz-2007" International Festival

In October 2007, the Foundation participated in the "BibliObraz-2007" international festival organized by the Russian Language Development Center in Moscow under the patronage of the Russia's First Lady. The Foundation, which developed an interesting program, introduced the rich culture of Azerbaijan at the festival gathering representatives of 22 countries. During the festival, the participants got acquainted with the exposition of the "Azerbaijan" corner, as well as with the works of the Azerbaijani writers and poets published in Russian and other languages. Books published by the Foundation, DVDs and CDs devoted to our culture and the Daghigh-Garabagh (Nagorny Karabakh) issue, handmade dolls, miniatures, mini-carpet, musical instruments were offered to the attention of visitors as well.

**"Xocalı soyqırımı" haqqında
haqiqətlərin dünya
ictimaiyyətinə çatdırılması**

Azərbaycan haqiqətlərini və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin, əsl mahiyyətini beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmağa xüsusi önəm verən Heydər Əliyev Fondu 2007-ci ildən başlayaraq hər il dünyanın bir sıra böyük şəhərlərində (Moskva, Berlin, Strasburq, Brüssel, Buxarest, Cenevrə, Ankarə, İstanbul, Paris, Praqa, Vaşinqton, Nyu-York, Varşava, London, Haaqa, Dubay, Kiyev və Tbilisidə) Xocalı soyqırımının ildönümünə həsr olunmuş aksiyalar həyata keçirir.

Keçirilən anma mərasimlərində Heydər Əliyev Fondunun hazırladığı "Xocalı soyqırımı" filmi, ermənilərin

**Delivering the Truth on
Khojaly Genocide to the
Attention of the International
Community**

Paying special importance to delivering the realities about Azerbaijan and real essence of the Armenia-Azerbaijan, Daghlig-Garabagh (Nagorno-Karabakh) conflict to the international community, the Heydar Aliyev Foundation has organized and carried out actions devoted to the anniversary of the Khojaly Genocide in many large cities of the world (Moscow, Berlin, Strasburg, Brussels, Bucharest, Geneva, Ankarə, İstanbul, Paris, Prague, Washington, New-York, Warsaw, London, Hague, Dubai, Kiev, and Tbilisi,) during the years of 2007 and 2008.

The video-film entitled "the Khojaly

Xocalıda törətdikləri vahşilikləri əks etdirən fotoşəkillər və müxtəlif illərdə xarici ölkələrin nüfuzlu nəşrlərində Xocalı faciəsi haqqında dərc edilmiş materiallar, Fondun ümumtəhsil məktəbləri və uşaq evlərində keçirdiyi "Xocalı uşaqların gözü ilə", mövzusunda rəsm müsabiqəsinin seçmələrindən ibarət ekspozisiyalar nümayiş etdirilir və bu mövzu ilə bilavasitə bağlı olan "Qarabağ haqiqətləri" toplusu və "Azərbaycana qarşı müharibə: mədəni irsin hədəfə alınması" kitabı paylanılır.

Dünya ictimaiyyətinə Xocalı soyqırımı haqqında obyektiv məlumatı çatdırmağa, ictimai rəyi formalaşdırmağa yönələn bu tədbirlərə müxtəlif qurumların, diplomatik missiyaların nümayəndələri, şəhər sakinləri, eləcə də kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri dəvət olunurlar.

Genocide" produced by the Foundation; photo-illustrations reflecting the atrocities committed by the Armenians in Khojaly, and materials about the Khojaly tragedy published in various years in leading publications of foreign countries, exhibitions consisting of selections of the art competition on the topic "Khojaly with the Eyes of Children", the collection named as "The True Facts about Garabagh" and the book entitled "War against Azerbaijan: Targeting the Cultural Heritage" were exhibited in the memorial ceremonies held by the Foundation. Representatives of various institutions, diplomatic missions, city residents, as well as mass media were invited to these events aimed at delivering objective information about the Khojaly Genocide to the world community and forming a public opinion.

**Beynəlxalq konfranslar
International conferences**

**"YUNESKO-Azərbaycan:
gələcəyə körpü" mövzusunda
beynəlxalq konfrans**

2005-ci ilin avqustunda Heydər Əliyev Fondu YUNESKO ilə birgə "Gülüstən" sarayında "YUNESKO-Azərbaycan: gələcəyə körpü" mövzusunda konfrans keçirmişdir. Konfransda Azərbaycanın təhsil sistemində aparılan islahatlar, Avropa təhsil sistemində inteqrasiya və digər məsələlər müzakirə olunmuş, YUNESKO ilə Azərbaycan arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığa dair Memorandum imzalanmışdır.

**International conference
"UNESCO-Azerbaijan: Bridge
into the Future"**

In August 2005, the Foundation jointly with UNESCO organized a conference "UNESCO-Azerbaijan: Bridge into the Future" which was held in the Gulustan Palace. Reforms conducted in the Azerbaijani education system, integration into European educational system and other issues were discussed at the conference, and a memorandum on the cooperation between UNESCO and Azerbaijan in the field of education was signed.

**"Avrasiyada mədəniyyət
müxtəlifliyi: Azərbaycan –
sivilizasiyalararası dialoqun
keçmişi və bu günü"
XIII beynəlxalq konfrans**

**The 13th International
Conference Entitled "Culture
of the Difference in Eurasia:
Azerbaijan - Past and Present in
the Dialogue of Civilizations"**

Azərbaycanın tarixi və mədəni ənənələrini, tarixi İpək Yolu regionundakı rolunu nəzərə alan Latin Mədəniyyəti Akademiyası özünün sayca XIII konfransını

Taking into consideration the history and cultural traditions of Azerbaijan, as well as its role in the region of the historical Silk Route, the Latin Cultural Academy

Heydər Əliyev Fondu ilə birgə 2006-cı ilin aprelində Bakıda həyata keçirilmişdir. Konfransa 30-dan artıq latın mənşəli xarici ölkədən görkəmli mədəniyyət və ədəbiyyat xadimləri dəvət olunmuşdular. Azərbaycanda din-dövlət münasibətləri, mövcud qanunvericilik bazası, adət-ənənələr, dinlərin qarşılıqlı münasibətləri, dini sektərlər və qurumlarla iş təcürbəsi, tolerantlıq, qloballaşma dövründə mədəniyyətlərarası münasibətlərə alim və din xadimlərimizin, dövlət rəsmilərinin yanaşmaları müxtəlif ölkələrin təmsilçilərində böyük maraq doğurmuşdur. Konfrans iştirakçıları vurğulamışlar ki, Avrasiyanın mərkəzində yerləşən, Şərqi və Qərbi mədəniyyətlərinin ən yaxşı ənənələrinin qovuşduğu Azərbaycanda mövcud olan din-dövlət münasibətləri, tolerantlıq və yuxarıda sadalanan digər amillər təqdirəlayiqdir və orijinallığı ilə fərqlənir.

in cooperation with the Heydər Əliyev Foundation held its 13th conference in April 2006, in Baku. More than 30 prominent figures of culture and literature from foreign countries were invited to the Conference. The religion-state relations in Azerbaijan, existing legislative framework, customs and traditions, mutual relations between religions, work experience with religious sects and organizations, tolerance, approaches of our scientists, religious figures and state officials to the inter-cultural relations in globalization period attracted great interest of representatives from different countries. The participants of the Conference had noted that relations between religion and the state in Azerbaijan, which is located in the center of Eurasia and where the best traditions of cultures of both the East and the West come together, are admirable by their uniqueness.

“Orta əsr əlyazmalarında tıbb və əcazəçilik” mövzusunda I beynəlxalq konfrans

The 1st International Conference “Traditional Medicine and Materia Medica in Medieval Manuscripts”

Heydər Əliyev Fondunun Bakıda keçirdiyi növbəti konfrans 2006-cı ilin iyununda Vaşinqton Elmlər Akademiyası ilə birgə “Orta əsr əlyazmalarında tıbb və əcazəçilik” mövzusunda I Beynəlxalq konfrans olmuşdur. Konfransın açılış mərasimində ABŞ, Almaniya, Böyük Britaniya, Belçika, Bəhreyn, Estoniya, Gürcüstan, İran, İsrail, Misir, Rusiya, Suriya, Türkiyə, Ukrayna, Yunanıstanı və digər ölkələrdən 50-dən çox nümayəndə, bir sıra beynəlxalq təşkilatların (YUNESKO, Ümumdünya Tibb Tarixçiləri Cəmiyyəti, İngiltərə Tibb Tarixi Cəmiyyəti, Türkiyə Tibb Tarixi Cəmiyyəti, Azərbaycan Tibb Tarixçiləri Birliyi, Vaşinqton Elmlər Akademiyası) tanınmış elm xadimləri, xarici ölkələrin səfirləri iştirak etmişlər.

The next conference conducted by the Heydər Əliyev Foundation in Baku in June 2006 in cooperation with the Washington Academy of Science was the first International Conference on “Traditional Medicine and Materia Medica in Medieval Manuscripts”. More than 50 representatives from the USA, Germany, Great Britain, Belgium, Bahrain, Estonia, Georgia, Iran, Israel, Egypt, Russia, Syria, Turkey, Ukraine, Greece and other countries, well-known figures of science from many international organizations (UNESCO, World Medicine Historians Association, UK Medicine History Association, Turkish Medicine History Association, Azerbaijan Medicine History Association, and Wash-

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Əlyazmalar İnstitutunda 11 mindən çox qədim əlyazma qorunur. Bu əlyazmaların arasında tibb və əcazılığa aid 360-dan çox əlyazma var. YUNESKO bu əlyazmalardan üçünü Dünya Yaddaşı Siyahısına daxil etmişdir. Bunlar Əbu Əli İbn Sina, Əbülqasim Zəhravinin və Rüstəm Cürcaninin əsərlərinin əlyazmalarıdır.

ington Academy of Sciences), ambassadors of foreign countries participated at the opening ceremony of the Conference. It should be mentioned that more than eleven thousand old manuscripts are stored in the Institute of Manuscripts of the Azerbaijan National Academy of Sciences. Among them, there are more than 360 manuscripts concerning medicine and pharmaceuticals. Three of them have been included in the UNESCO's international inventory list "Memory of the World Program." These are manuscripts of the works of Abu Ali Ibn Sina, Abulqasim Zahravi and Rustam Jurjani.

"Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə" beynəlxalq konfransı International Conference "The Youth for the Alliance of Civilizations"

2007-ci ilin noyabrında Bakıda İslam Konfransı Təşkilatının Diaoloq və Əməkdaşlıq Naminə Gənclər Forumu ilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təşkil olunmuş "Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə" konfransı keçirilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyeva təhsil, elm, gənclər, mədəniyyətlərarası diaoloq sahəsində və Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada təbliğində xidmətlərinə görə İslam Konfransı Gənclər Forumunun "Gəncliyin inkişafı uğrunda Qlobal Səfir" adına layiq görülmüşdür. Qərbi və Şərqi Asiya ölkələrindən, habelə İslam Konfransı Təşkilatından gənclərin iştirak etdiyi beynəlxalq konfrans günlərində elm, mədəniyyət və sosial sahələrdə müxtəlif sivilizasiyaların tarixi, qarşılıqlı

In November 2007, the international conference "The Youth for the Alliance of Civilizations" was organized by the Youth Forum of the Islamic Conference Organization "For the Dialog and Cooperation" and the Heydar Aliyev Foundation in Baku. At the conference, the President of the Heydar Aliyev Foundation Mrs. Mehriban Aliyeva was awarded with the title "Global Ambassador for Development of Youth" by the Youth Forum of the Islamic Conference Organization for the Dialog and Cooperation owing to her services in the fields of education, science, youth, inter-cultural dialog, and promotion of the Azerbaijani culture in the world. During the conference hosting young people from Western and

münasibətləri, onların siyasi və sosial-mədəni aspektləri haqqında maruzələr edilmişdir. Tədbirin sonunda beynəlxalq konfransın yekun sənədi - "Nəsilərarası Alyans" adlı Bakı Bəyannaməsi qəbul edilmişdir.

"Avropada subregional çarçivədə savadlılıq problemlərinə baxış: tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması və innovativ yanaşmaların tətbiqinə dəstək" mövzusunda konfrans

2008-ci ilin mayında Bakıda Dün-yada Savadlılığın Dəstəklənməsi üzrə YUNESKO-nun Regional Konfransları silsiləsindən "Avropada subregional çarçivədə savadlılıq problemlərinə baxış; tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması və innovativ yanaşmaların tətbiqinə dəstək" mövzusunda konfransı keçirilmişdir. Konfransda YUNESKO-nun Baş direktoru

Eastern Asian countries, as well as the Organization of Islamic Conference, various presentations reflecting historical relationships in scientific, cultural and social fields existing among civilizations and their political and socio-cultural dimensions were voiced. In the end of the event, the final document of the international conference, the Baku Declaration entitled "the Cross-Generations Alliance" was adopted.

Conference on "Addressing Literacy Challenges in Europe with Sub-Regional Focus: Building Partnerships and Promoting Innovative Approaches"

Among the series of UNESCO Regional Conferences on Worldwide Literacy Support, a conference on "Addressing Literacy Challenges in Europe with Sub-Regional Focus: Building Partnerships and Promoting Innovative Approaches" was held in Baku on May 2008. Mr. Koichiro Matsuura, the Director-General of UNESCO, Ms. Laurentien, the Dutch Princess, goodwill ambassadors of UNESCO, Mrs. Feriäl, the Princess of Jordan and Mrs. Wigdors Finbogadottir, the ex-President of Iceland, along with ministers of education of many countries and numerous specialists, representatives of the government of Azerbaijan, and ambassadors of foreign countries to Azerbaijan participated at the conference.

Round tables were held on different topics during the two-day confer-

ru çənbab Koşiro Matsuura, Hollandiya şahzadəsi xanım Laurentien, YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri, habelə bir sıra ölkələrin təhsil nazirləri və çoxsaylı mütəxəssisləri, Azərbaycan hökumətinin nümayəndələri, xarici ölkələrin Bakıdakı səfirləri iştirak etmişlər.

İki gün davam edən konfransda müxtəlif mövzularda "dəyirmi masa"lar keçirilmişdir. Konfransda savadsızlıq probleminə daha geniş yanaşmağın vacibliyi vurğulanmış, savadın ölçülməsi məsələsinin işlənilib hazırlanması və istifadəsi haqqında təcrübələrdən danışılmış, Avropa regionunda savadın qiymətləndirilməsi üzrə məlumatların yaradılması və istifadəsi üzrə gələcək beynəlxalq və yerli planlar müzakirə edilmişdir.

ence. Importance of a more extensive approach to the illiteracy problems was emphasized, practical experience in development and utilization of literacy indicators was discussed, some examples from outcomes of assessments performed in sub-regions were illustrated. Additionally, the issues of utilization of the literacy programs in determining the frameworks of politics and activities, requirements for additional information, future international and local plans on creation and using of data in literacy assessment in the European region and other topics were discussed.

"Mədəniyyətlərarası dialoqda qadınların rolunun genişləndirilməsi" mövzusunda beynəlxalq forum

2008-ci ilin iyununda Heydar Əliyev Fondunun təşəbbüsü, YUNESKO-nun və İSESKO-nun dəstəyi ilə Bakıda "Mədəniyyətlərarası dialoqda qadınların rolunun genişləndirilməsi" mövzusunda beynəlxalq forum keçirilmişdir. Forumda dünyanın müxtəlif ölkələrindən 300-dən çox nümayəndə, o cümlədən bir neçə ölkənin (Polşa, Latviya, Cənubi Afrika Respublikası, Anqola və s.) birinci xanımları, İSESKO-nun Baş direktoru, YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri iştirak etmişlər. Bakı forumu İnsan Hüquqları üzrə Dünya Bəyannaməsinin 60-cı ildönümünə təsadüf etmişdir. Beynəlxalq forumun sonunda Bakı Bəyannaməsi qəbul olunmuşdur. Bəyannamədə dünya dövlətləri münaqişələrin həllində və sülhməramlı proseslərdə qadınların qəbulunda qadınların iştirakının artırılmasına çağırılır.

International Forum on "Expanding the Role of Women in the Cross-Cultural Dialogue"

In June 2008, an international forum on "Expanding the Role of Women in the Cross-Cultural Dialogue" was held in Baku by the initiative of the Heydar Aliyev Foundation and with the support of UNESCO and ISESCO. More than 300 representatives from foreign countries, including first ladies of several countries (Poland, Latvia, Southern African Republic, Angola etc.), the Executive Director of ISESCO, and goodwill ambassadors of UNESCO participated in the Forum. The opening ceremony of the Baku forum coincided with the 60th anniversary of the World Human Rights Declaration. The Baku Declaration was adopted at the end of the International Forum. The Declaration calls the countries of the world to enhance the women's participation in decision making on resolving conflicts and peace-keeping processes.

Dünya gənclərinin 4-cü məşğulluq sammiti

The 4th Global Youth Employment Summit

2008-ci ilin sentyabrında Bakıda Dünya gənclərinin 4-cü məşğulluq sammiti (YES) keçirilmişdir. Sammitin məqsədi gənclərin işsizlik və səmərəli məşğulluq problemlərinin həlli istiqamətində dünyada daha fəal iş aparılmasına nail olmaqdır. Yüzdan çox ölkədən 600 nümayəndənin, o cümlədən Mısırın birinci xanımı Syuzan Mübarəkin qatıldığı Bakı sammitində 2012-ci ilə qədər gənclər üçün 2 milyon yeni iş yerinin yaradılması, xüsusi dövlət proqramlarının qəbul edilməsi və icrası, ətraf mühit problemlərinin həllində gənc liderlərin iştirakı, sahibkarlığın cəmiyyətin inkişafında rolu və digər məsələlər müzakirə olunmuşdur.

In September 2008, the 4th Global Youth Employment Summit (YES) was held in Baku. The following topics were discussed in Baku summit: creation of 2 million new work places for youth by 2012, acceptance and implementation of special state programs, participation of young leaders in the solution of environmental problems, role of entrepreneurship in the development of community and other matters. The main objective of the summit was to activate worldwide activities aimed at solving unemployment and youth employment issues. Over 600 representatives from more than hundred countries, including Suzan Mubarak, the First Lady of Egypt, participated at the Baku Summit.

Heydər Əliyev Fondunun sosial sahədəki fəaliyyəti

The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the social field

Heydər Əliyev Fondunun sosial sahədəki layihələri arasında Qaradağ rayonu Lökbatan qəsəbəsində 20 min sakinin su təminatını yaxşılaşdıran su kəmərinin çəkilişini, Şamaxı şəhərində müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkün ailələri üçün 16 mənzilli yaşayış binasının inşasını, onun istilik sistemi, ev ağıalan və zəruri avadanlıqla təmin edilməsini xüsusi qeyd etmək lazımdır.

2004-2009-cu illər ərzində Heydər Əliyev Fondu infrastruktur layihələri – Əzizbəyov rayonunun Zirə, Bina, Türkan, Qala və digər qəsəbələrinə yolların çəkilməsini, Bina qəsəbəsində yardımçı stansiyanın yenidən qurulmasını, qəsəbələrin su təchizatının yaxşılaşdırılmasını, parkların salınmasını həyata keçirmişdir. Fond dini və tarixi-mədəniyyət obyektlərinin ətraf ərazisini abadlaşdırmış, yaşıllıqlar salmış, insanların asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi üçün parklarda lazımi şərait yaratmışdır.

Among the projects of the Heydar Aliyev Foundation in the social sphere should be mentioned the following: the building of a water pipe in Lökbatan settlement of the Garadagh district which provided 20 thousand consumers with access to potable water and the construction of a 16-flat house for internally displaced persons temporarily residing in Shamakhi city. The building is furnished with modern heating system, domestic items, and necessary equipment.

During the 2004-2009, the Heydar Aliyev Foundation has implemented the following infrastructure projects: the building of roads in Zirya, Bina, Turkan, Gala, and other settlements of Azerbaijan, the construction of electric power substations, the improvement of settlements' water supply, etc. The Foundation had worked to landscape gardening in the areas neighboring to religious, cultural, and historical sites, created conditions for people's recreation in parks.

Valideyn himayəsindən, ailə qayçısından məhrum olan uşaqların cəmiyyətə inteqrasiyasını asanlaşdırmaq, asudə vaxtlarını səmərəli təşkil etmək məqsədi ilə Heydər Əliyev Fondu mütəmadi olaraq xeyriyyə aksiyaları keçirir. Aksiyalar çərçivəsində Fond körpələr və uşaqların evlərinə, internat məktəblərinə müxtəlif yardım və hədiyyələr göndərir, uşaqlar üçün konsert proqramları və aylıncalı tədbirlər təşkil edir.

Fond hər il orta məktəblərdə təhsildə kəmərlənən, uşaqların evlərində və internat məktəblərində tərbiyə alan, qaçqın və məcburi köçkün ailələrindən olan, yetim və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün Yeni il və Novruz şənlikləri keçirir. Bundan əlavə, Qurban və Ramazan bayramlarında uşaqların evləri və internat məktəblərinə bayram hədiyyələri göndərilir.

In order to improve the integration of children deprived of parental care and effective organization of their free time, the Heydar Aliyev Foundation regularly conducts charitable activities. Within the framework of these actions, the Foundation donates different aids and gifts to nurseries, orphanages and boarding schools and organizes concert and entertainment programs.

Every year, the Foundation holds a New Year and Novruz Parties in secondary schools for the children receiving education in orphanages and boarding schools, coming from refugee and internally displaced families, as well as for orphans and children deprived of parental care, distinguished themselves by high performance in schools. Moreover, holiday gifts are sent to orphanages and boarding schools on the days of national

Heydər Əliyev Fondualılarının cəmiyyətə inteqrasiyasına, onların istedadlarının üzə çıxarılmasına və inkişaf etdirilməsinə, amaklarının qiymətləndirilməsinə mühüm əhəmiyyət verir. 2007-ci ilin oktyabrında Fondun təqdimatı ilə Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı Azərbaycandan 15 nəfər əlil ixtiraçaya "mükafatları" verilməsini həyata keçirmişdir.

Fond Böyük Vətən müharibəsi veteranlarını da daim diqqətdə saxlayır, müntəzəm olaraq onların problemləri ilə maraqlanır, qayğı göstərir. Veteranlara mütəmadi olaraq ərivanlı sosial yardım göstərilir, müharibə iştirakçılarının şərəfinə parklar salınır, onlara abidə ucaldılır, müxtəlif bayramlarda tədbirlər keçirilir.

Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin yaratdığı milli dövlətçilik ideyalının yeni

holidays such as Gurban Bayram and Ramadan.

The Heydar Aliyev Foundation gives a special importance to integration of disabled persons into the society, to emerging and developing of their talents, and to the appreciation of their labor. In October 2007, the World Intellectual Property Organization awarded prizes to 15 disabled inventors from Azerbaijan on the basis of the recommendation provided by the Foundation.

The Foundation always pays big attention to the veterans of the Great Patriotic War. For instance, the regular targeted social allowance granted to veterans, laying out park in honor of war participants and erection of monuments to them, organization of event for veterans during various holidays are among

nasillərə daim aşılması, gənclərdə vətənpərvərlik və vətəndaşlıq hisslərinin daha da gücləndirilməsi sahəsində məqsəda uyğun iş aparır. Heydər Əliyev Fondu 2006-2008-ci illərdə Azərbaycan tarixi ilə bağlı məlumatların, o cümlədən hərbiçilər üçün yararlı olacaq məlumatların yer aldığı "Hərbiçinin qeyd və yaddaş kitabçası"nı çap etmişdir. Heydər Əliyev Fondu bir sıra hərbi hissələrə hərbi təlim plakatları və müxtəlif növ məişət texnikası hədiyyə etmişdir.

the activities regularly being implemented by the Foundation.

The Heydar Aliyev Foundation carries out targeted interventions in the field of delivering the national statehood ideas of Heydar Aliyev, the national leader of the Azerbaijani people, to the new generations, and more extensively promoting patriotic and civil feeling among the youth. During the period of 2006 – 2008, the Heydar Aliyev Foundation published "A Record and Memory Booklet of Military Personnel" containing information on history of Azerbaijan as well as the other information that can be of their use. Also, the Heydar Aliyev Foundation donated military training posters and different types of household devices to military units.

*Heydər Əliyev Fondunun
elm və texnologiya sahəsindəki fəaliyyəti*

*The activities of the Heydar Aliyev Foundation
in the field of science and technologies*

A

Heydər Əliyev Fondu elm və texnologiya sahəsində fəaliyyətə böyük əhəmiyyət verir. Azərbaycan həqiqətlərinin internet şəbəkəsi vasitəsilə dünyaya yayılması və xalqımızın min illər boyu yaratdığı maddi-mənəvi dəyərlərin dünyaya tanıtılması məqsədi ilə 2005-ci ildə Fond tərəfindən materialların həcminə, zənginliyinə və əhatəliliyinə, habelə istifadə olunmuş internet texnologiyalarına görə ölkəmizdə analoqu olmayan "Azərbaycan" internet portalı yaradılmışdır. Portal "Xəbərlər", "Ümumi məlumat", "Tabiat", "Tarix", "İqtisadi-

T

The Heydar Aliyev Foundation pays particular attention to the activities in the spheres of culture and technology. In 2005, with the purpose of dissemination of the Azerbaijani realities worldwide through the Internet and promotion of the material and spiritual values created by our nation for thousands of years, the Foundation developed the «Azerbaijan» portal having no analogue in the country by volume, content and scope of materials, as well as the use of Internet technologies. The portal consists of the following sections: "News," "General In-

yat," "Mədəniyyət," "Cəmiyyət," "Dövlət hakimiyyəti," "Azərbaycan beynəlxalq aləmdə," "Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi," "İnzibati-ərazi vahidləri" və "Xəritələr" bölmələrindən ibarətdir. Hər bölmədə mövzuya uyğun əhəmiyyətli elmi məlumatlarla yanaşı, çoxsaylı fotosəkillər, sənədlərin toplanması materiallarını dəyərini və təsir gücünü daha da artırır. Hər bölmə bir neçə hissədən ibarətdir. Portal Azərbaycan, ingilis və rus dillərində tərtib olunmuşdur. "Azərbaycan" portalı ölkəmizin beynəlxalq aləmdə təbliği işinə, dünyaya

formation," "Nature," "History," "Economy," "Culture," "Society," "State Power," "Azerbaijan in International Community," "the Armenian-Azerbaijani, Daghigh-Garabagh" (Nagorno-Karabakh) Conflict," "Units of Territorial Administration" and "Maps." Each section, along with the relevant detailed scientific information, contains a collection of numerous photographs and documents which raises the value and efficiency of materials. Each section consists of several parts. The portal "Azerbaijan" has been designed in Azerbaijani, English, and Russian lan-

da Azərbaycan haqqında tam, həqiqi və dolğun təsəvvür yaradılmasına böyük kömək göstərir.

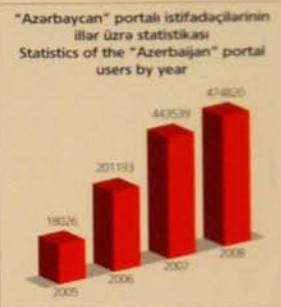
Heydər Əliyev Fondu müxtəlif saytların və multimedia disklərinin işlənilib hazırlanmasını həyata keçirmişdir. 2005-ci ildən başlayaraq Azərbaycan, ingilis və rus dillərində ümummilli lider Heydər Əliyevin və akademik Zərifə Əliyevanın həyat və fəaliyyətlərinə həsr olunmuş saytlar, həmçinin Fondu fəaliyyətini əks etdirən sayt yaradılaraq ictimaiyyətin istifadəsinə verilmişdir.

2008-ci ildə Fond ümummilli lider Heydər Əliyevin və görkəmli hakim-oftalmoloq, akademik Zərifə Əliyevanın 85 illik yubileyinə ətrafında onların həyat və fəaliyyətlərindən bəhs edən multimedia diskləri hazırlamışdır.

It renders great assistance in promoting our country worldwide and creating thorough, real and complete picture about Azerbaijan in the world.

In addition, the Heydar Aliyev Foundation has developed different web sites and multimedia disks. Since 2005, websites devoted to the life and activities of Heydar Aliyev and academician Zərifə Əliyeva, as well as a website representing activities of the Foundation have been created in Azerbaijani, English and Russian languages.

In 2008, the Foundation has produced multimedia disks devoted to the 85th anniversary of the national leader Heydar Aliyev, and academician Zərifə Əliyeva, the prominent ophthalmologist, reflecting their lives and activities.

Heydər Əliyev Fondunun idman sahəsindəki fəaliyyəti

The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of sport

G

Gənclərin hərtərəfli inkişafına diqqətlə yanaşan Heydər Əliyev Fondu uşaq və yeniyetmələrdə idmana maraq aşılamaq, onları sağlam ruhda tərbiyə etmək istiqamətində müxtəlif layihələr həyata keçirir.

Fondun təşəbbüsü ilə inşa olunan orta məktəb və məktəbəqədər müəssisələrdə idman zalları, futbol meydançıları, yeni salınan parklarda mini stadionlar, idman qurğuları ilə təchiz olunmuş sahələr yaradılır. İdmana dair bir sıra ayaq vəsaitləri və nəşrlər buraxılır.

T

The Heydar Aliyev Foundation, which attentively approaches to the overall development of young people puts into effect different projects in order to raise interest of children and teenagers in sport and to educate them with a healthy spirit. The Foundation creates sports halls, football fields, and mini stadiums in each secondary, high and/or preschool institution and provides all the necessary equipment. Also, the Foundation published visual aids and printed materials related to sports.

Fondun dəstəyi ilə Bakıda 2007-ci ilin may ayında ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirasına həsr olunmuş "Prezident kuboku" ikinci beynəlxalq şahmat festivalı və 2008-ci ilin mayında üçüncü beynəlxalq şahmat festivalı keçirilmişdir. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən şahmatçılardan qatıldığı festivallarda beynəlxalq dərəcəli qrossmeyster və məşhur idman ustaları da iştirak etmişlər.

Müstəqillik illərində Olimpiya və Paralimpiya oyunlarında medal qazanmış Azərbaycan idmançıları Heydər Əliyev Fondunun aylıq təqaüdlərinə və diplomlarına layiq görülmüşlər.

In May 2007, under support of the Foundation, the second international chess festival "President Cup" and, in May 2008, the third international chess festival in memory of the national leader Heydar Aliyev were held in Baku. International Grand Masters of chess and well-known masters of sports participated in these events, where many chess players from different countries was also involved.

Additionally, the Azerbaijani athletes who have won medals in Olympic and Paralympics games during the years of independence were awarded with monthly stipends and diplomas of the Heydar Aliyev Foundation.

Heydər Əliyev Fondunun nəşrləri

The publications by the Heydar Aliyev Foundation

2004-cü ildən başlayaraq Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən kitablar nəşr edilir. 2005-2007-ci illər ərzində Fondun dəstəyi ilə "Görkəmli şəxsiyyətlərin həyatı" silsiləsindən Azərbaycan, rus, ingilis və fars dillərində "Heydər Əliyev" kitabı nəşr edilmişdir. 2008-ci ilin noyabr ayında ümummilli liderin kəlamları toplanmış iki cildlik "Heydər Əliyev. Müdrik fikirlər" kitabı işıq üzü görmüşdür.

Starting from 2004, books narrating about the life and activities of Heydər Aliyev, the national leader of the Azerbaijani people, are published under support of the Heydar Aliyev Foundation. During the years of 2005-2007, the book "Heydər Aliyev" of the series "Lives of Famous People" was published in Azerbaijani, Russian, English and Persian languages. In November 2008, a collection of the national leader's quotations, the two-volume book "Heydər Aliyev. Wise Thoughts" was published.

Azərbaycan haqqında həqiqətləri beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmağa önəm verən Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həyata keçirilmiş layihələri sırasında 2006-cı ildə "Qarabağ həqiqətləri" bukletlər toplusunun nəşri xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Qarabağın tarixi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq-Qarabağ münasibəsinin başlanması, onun nəticəsində ölkəmizə, dəyər ziyan, Xocalı faciəsi, ermənilərin dünyanın müxtəlif ölkələrində törətdiyi terror aktları haqqında faktları əks etdirən və ingilis, fransız, alman, rus, macar dillərində nəşr olunmuş bukletlər indiyədək bir çox xarici ölkələrdə yayılmışdır.

2006-cı ildə nəşr olunmuş "Müharibə və tarixi-mədəniyyət abidələrimiz" kitabında Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki ziyarətqahlar və digər tarixi-mədəniyyət abidələri haqqında ətraflı məlumat verilir.

Among the projects implemented by the Heydər Əliyev Foundation, which attributes great importance to bringing the realities about Azerbaijan to the attention of the international community, special emphasis is given to the publication of the collection of booklets "The Series of True Facts about Garabagh" in 2006. These booklets which represent the history of Garabagh, beginning of the Armenia-Azerbaijan, Daghlig-Garabagh (Nagorno-Karabakh) conflict, damage to our country caused by this conflict, the Khojali tragedy and facts about the terrorist acts committed by the Armenians in different countries of the world were published in English, French, German, Russian, and Hungarian languages and distributed in numerous foreign countries.

The book "The War and our Historical

"Qarabağ həqiqətləri" silsiləsinin davamı olaraq 2007-ci ildə Heydər Əliyev Fondu Ermənistanın Azərbaycan mədəniyyətinə, maddi mədəni irsimizə qarşı məqsədyönlü şəkildə həyata keçirdiyi vandalizmi siyasətindən və onun acı nəticələrindən bəhs edən "Azərbaycana qarşı müharibə: mədəni irsin hədəfə alınması" ("War Against Azerbaijan: Targeting Cultural Heritage") kitabını ingilis dilində nəşr etdirmişdir. Kitaba işğal olunmuş rayonlarımızın hər birində mədəni sərvətlərimizin siyahısı, xəritələr, habelə Ermənistan ərazisində və işğal altındakı bölgələrimizdəki tarixi və mədəniyyət abidələrimizin əvvəlki və indiki vəziyyətini əks etdirən videomateriallar əlavə olunmuşdur. Eyni zamanda, erməni vəhşiliyi nəticəsində dağılmaqda olan abidələrimiz haqqında müfəssəl məlumat və onların rəngli şəkilləri verilmişdir.

Cultural Monuments" published in 2006, provides detailed information about sanctuaries and other historical cultural monuments in occupied territories of Azerbaijan.

As a continuation of the series "The True Facts about Garabagh", the Heydər Əliyev Foundation published the book in English language "War Against Azerbaijan: Targeting Cultural Heritage" in 2007, depicting the intentional vandalism policy of Armenia against culture, material and spiritual heritage of Azerbaijan and its negative consequences. The list of our cultural objects located in each of our occupied districts, maps, as well as video materials representing past and present condition of our historical and cultural monuments both in the territory of Armenia and in regions under its occupation was included in the book. At

2005-2007-ci illər ərzində Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə rus alimi, yazıçı-tarixçi, professor Rudolf İvanovun "Bayazidin müdafiəsi: həqiqət və yalan", "Əlahəzratin general-adyutanti, Hüseyn xan Naxçıvanski haqqında dastan", "Sovet İttifaqı adından" kitabları rus dilində nəşr olunmuşdur.

Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan ədəbiyyatının ən gözəl nümunələrinin xarici ölkələrin oxucularına çatdırılmasını və eyni zamanda, müxtəlif xalqlara məxsus dəyərli əsərlərin dilimizə tərcümə edilib nəşr edilməsini həyata keçirir. 2005-2008-ci illər ərzində Linda Li Rattounun "Yuxuların çin olduğu yerdə", Murad Adının "Türklər və dünya: münis tariximiz", S.Frederic Starr və Svante E.Kornellin "Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri: qərb açılan neft pəncərəsi", Rudolf İvanovun "Əlahəzratin general-adyutanti, Hüseyn

the same time, detailed information and color pictures about our monuments being under destruction as a result of the Armenian vandalism are also given in the book.

During 2005-2007, the books "Defense of Bayazid: Truth and Lies", "The Adjutant-General of His Majesty. The Saga about Hussein Khan Nakhchivanski", "In the name of the Soviet Union" written by Rudolf Ivanov, the Russian scientist, historian, professor, had been published in Russian under support of the Heydər Əliyev Foundation.

The Foundation places great emphasis on communicating the best samples of the Azerbaijani literature to foreign readers and simultaneously having the most valuable works belonging to different nations translated into our language and published. Within the period of

xan Naxçıvanski haqqında dastan" kitabları Azərbaycan dilinə tərcümə edilmişdir. 2006-cı ildə yazıçı, alim və pedaqoq Mir Cəlil Paşayevin romanları, hekayələr kitabları türk dilində nəşr edilərək oxuculara təqdim olunmuşdur. 2009-cu ildə "Qabusnamə" kitabı rus dilinə tərcümə edilərək çap olunmuşdur.

2005-ci ildə Heydər Əliyev Fondu tanınmış musiqiçilər M.Rostropoviç və xanımı Q.Vişnevskayanın 50 illik birgə fəaliyyətinə həsr edilmiş musiqi albomu hazırlamışdır. Musiqiçilərin ifa etdikləri musiqi əsərlərindən ibarət nəfis tərtibatlı disklərin və şəkillərlə zəngin olan kitabın daxil olduğu musiqi albomu ingilis və rus dillərində tərtib olunmuşdur.

Heydər Əliyev Fondunun İSEKO ilə əməkdaşlığı çərçivəsində 2006-cı ildə görkəmli şərqşünas alim Aida İmanquliyevanın "Yeni ərəb ədəbiyyatının

2005-2008, the books "Where Dreams Come True" by Linda Li Ratto, "The Turks and the World: Our Innermost History" by Murad Aji, "The Baku-Tbilisi-Ceyhan Pipeline: Oil Window Opened To West" by S. Frederic Starr and Svante E. Cornell, "The Adjutant-General of His Majesty. Saga about Hussein Khan Nakhchivanski" by Rudolf Ivanov have been translated into Azerbaijani language under support of the Heydər Əliyev Foundation. In 2006, the novels and books of stories of Mir Jalal Pashayev, the writer, scientist and pedagogue, were translated into Turkish language and presented to the attention of readers. In 2009, the book "Gabusname" have been translated into Russian and published.

In 2005, the Heydər Əliyev Foundation has prepared a musical album devoted to the 50-year anniversary of joint work

korifeyləri" kitabı ərəb dilinə tərcümə olunaraq nəşr edilmişdir.

Azərbaycanın dəhi şəxsiyyətlərinin dəfn olunduğu və xarici ölkələrdən gələn qonaqların hər zaman üz tutduğu Fəxri xiyaban haqqında elmi-kütləvi nəşrə böyük ehtiyac duyulduğunu nəzərə alan Heydər Əliyev Fondu 2007-ci ildə nəfis tərtibatda "Fəxri xiyaban" kitabını nəşr etdirmişdir. Azərbaycan və ingilis dillərində hazırlanmış kitab Heydər Əliyevin həyat yolu haqqında məqalə ilə başlayır. Digər materiallar ensiklopedik qaydada verilmişdir.

2008-ci ilin fevral ayında Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin görkəmli nümayəndəsi, Xalq artisti, muğam ustası Arif Babayevin, aprel ayında Xalq artisti, məhir pianoçu, cazmen Rafiq Babayevin, iyun ayında isə Xalq artisti, virtuoz kamançaçalan Həbil Əliyev və Xalq

of the famous musicians M. Rostropovich and his wife G. Vishnevskaya. The musical album, which includes elegantly designed CDs containing musical works performed by the musicians and an illustrated book, was published in English and Russian languages.

Within the frameworks of cooperation of the Heydər Əliyev Foundation with ISESCO the book "Leading Figures of the New Arabic Literature" by Aida İmganguliyeva, the famous orientalist of Azerbaijan, was translated into Arabic and published in 2006.

Taking into consideration that there was a great need for mass scientific publication about the Honorary Cemetery, where prominent people of Azerbaijan have been buried and which visitors coming from foreign countries always attend, the Heydər Əliyev Foundation published

artisti Əlibaba Məmmədovun yaradıcılığında bəhs edən musiqi albomları hazırlamışdır. Xarici ölkələrin və Azərbaycanın dövlət arxivlərindən toplanmış materiallar əsasında hazırlanmış albomlara sənətkarların həyat və fəaliyyətindən bəhs edən kitablar və onları ifa etdikləri musiqi, mahnılar və videoyazılından ibarət CD-lər daxildir.

2008-ci ilin sentyabr ayında Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində xüsusi yeri olan, müasir Azərbaycan professional musiqi sənətinin və milli operanın banisi Üzeyir Hacıbəyliyə həsr olunmuş "Üzeyir dünyası" layihəsini həyata keçirmişdir. Bura "Ömür salnaməsi", "Üzeyir Hacıbəyli ensiklopediyası", "Bədii və publisistik əsərləri" kitabları, "Leyli və Məcnun", "Koroğlu", "O olmasın, bu olsun" operaları və musiqili komediyalarının klavir,

the elegantly designed "The Honorary Cemetery" book in 2007. Published in Azerbaijani and English languages, the book starts with an article about the life path of Heydər Əliyev. Other materials are listed in encyclopedic order.

The Heydər Əliyev Foundation produced music albums dedicated to the creative works of a number of musicians: Arif Babayev, the prominent representative of the Azerbaijani music culture, people's artist, master of mugham (February 2008), Rafiq Babayev, the people's artist, virtuoso pianist, jazzman (April 2008), and in June of the same year – Həbil Əliyev, the people's artist, virtuoso kamança-player (kamança is an oriental bow instrument, a type of fiddle or violin - note); and Əlibaba Məmmədov, a singer, people's artist. The albums which have been compiled on the basis of the

İngilis dillərində "Şuşa qrafika" kitabı nəşr olunmuşdur. İşğal altında olan qədim Şuşa şəhərinin tarixi bərdə məlumatla başlayan kitabda şəhərdə mövcud olmuş məscidlər, məhəllələr, meydanlar, bulaqlar, qalereyalar, memarlıq abidələri və Azərbaycanın mədəniyyət xadimlərinin evlərinin qrafika üsulu ilə çəkilmiş şəkilləri toplanmışdır.

2009-cu ilin mayında Heydər Əliyev Fondu tərəfindən uşaq mahnılarından ibarət multimedia diski işıq üzünə çıxmışdır. Diskdə tanınmış müğənnilərin ifasında məşhur Azərbaycan bəstəkarı və şairlərinin uşaqlar üçün yazdığı mahnılar toplanmışdır.

2009-cu ilin mayında görkəmli Azərbaycan alimi və dövlət xadimi Nasirəddin Tusinin fəlsəfi baxışların zənginliyi və rəngarəngliyi ilə seçilən "Əhlaq-Nasiri" əsəri nəfis tərtibatda nəşr edilmişdir.

of the Heydar Aliyev Foundation the book "Shusha Graphics" was published in Azerbaijani, Russian, and English languages. Graphical pictures of mosques, housing estates, squares, springs, galleries, architectural monuments and houses of the cultural workers of Azerbaijan once existing in the city were collected in the book which begins with information about the history of the old Shusha city which is currently under occupation.

In May 2009, under the initiative of the Heydar Aliyev Foundation a multimedia CD with songs for children was released. The CD collection consists of songs written by the Azerbaijani composers and poets and performed by famous singers.

In May 2009, an elegantly designed publication named "Ahlacı-Nasiri," which is distinguished by its rich and diverse philosophical views, written by the

2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə muğam sənətinin inkişaf tarixindən, Azərbaycan musiqisində mövcud olan bütün muğam formalarından (dəstgah, zərbi-muğam və s.), onların spesifik xüsusiyyətlərindən və muğamın ifa olunduğu musiqi alətlərindən bəhs edən multimedia diskləri hazırlanmışdır. Azərbaycan və ingilis dillərində nəfis tərtibatda hazırlanmış disklərdə mətnlərlə yanaşı, musiqi alətlərinin şəkilləri və muğam parçaları da yer almışdır.

famous Azerbaijani scholar and statesman Nasirəddin Tusi was issued by the Foundation.

In 2009, multimedia CDs narrating about the history of the mugham art, all of the Azerbaijani musical forms of mugham, their specific features, and musical instruments used for its performing were produced. The CDs realized in Azerbaijani and English languages also include videos, images of musical instruments, and excerpts from mughams.

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU

HEYDAR ALIYEV FOUNDATION

Azərbaycan Respublikası, Bakı şəh., Niyazi küç., 5 AZ 1000, 5 Niyazi str., Baku city, Republic of Azerbaijan
Tel.: (994 12) 435 11 88; Faks: (994 12) 497 88 88 Phone: (994 12) 435 11 88; Fax: (994 12) 497 88 88

e-mail: info@heydar-aliyev-foundation.org
www.heydar-aliyev-foundation.org

MÜNDƏRİCAT / CONTENTS

Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti.....	6
The life and activities of Heydar Aliyev	
Heydər Əliyev Fondunun məqsədləri.....	50
The goals of the Heydar Aliyev Foundation	
Heydər Əliyev Fondunun təhsil sahəsindəki fəaliyyəti.....	62
The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of education	
Heydər Əliyev Fondunun səhiyyə sahəsindəki fəaliyyəti	104
The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of public health	
Heydər Əliyev Fondunun mədəniyyət sahəsindəki fəaliyyəti.....	120
The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of culture	
Beynəlxalq əməkdaşlıq	166
International cooperation	
Heydər Əliyev Fondunun sosial sahədəki fəaliyyəti.....	198
The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the social field	
Heydər Əliyev Fondunun elm və texnologiya sahəsindəki fəaliyyəti.....	206
The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of science and technologies	
Heydər Əliyev Fondunun idman sahəsindəki fəaliyyəti	210
The activities of the Heydar Aliyev Foundation in the field of sport	
Heydər Əliyev Fondunun nəşrləri.....	214
The publications by the Heydar Aliyev Foundation	

9 789952 813203

